R. 1920.

DZIENNIK URZĘDOWY
MINISTERSTWA ROLNICTWA I DÓBR PAŃSTWOWYCH
Rzeczypospolitej Polskiej.

WARSZAWA. № 7. 30 Czerwca 1920 r.

TREŚĆ:

str.

1. Reskrypt Naczelnika Państwa w przedmiocie dymisji d-ra Franciszka Bardla 304
2. Reskrypt Naczelnika Państwa w przedmiocie mianowania d-ra Franciszka Bujaka Ministrem Rolnictwa i Dóbr Państwowych . . 305
3. Rozporządzenie Ministra Aprowizacji i Ministra Rolnictwa i Dóbr Państwowych w przedmiocie zachowania nasion na obsiewy jesienne żyta w roku 1920 305
4. Rozporządzenie wykonawcze do ustawy z dn. 4.III 1920 r. o rejestracji i zabezpieczeniu majątków niemieckich 306
5. Rozporządzenie Rady Ministrów normujące użytkowanie funduszu osadniczego, przeznaczonego do dyspozycji Głównego Urzędu Ziemskiego na mocy uchwały Sejmowej z dn. 19.XII 1919 r. . . 309
6. Rozporządzenie Prezesa Głównego Urzędu Likwidacyjnego w porozumieniu z Ministrami: Skarbu, Przemysłu i Handlu, Rolnictwa i Dóbr Państwowych oraz Robót Publicznych w przedmiocie Komisji Szacunkowej Głównej w Warszawie i Komisyj Szacunkowych Miejscowych na terenie b. zaboru rosyjskiego 314
7. Rozporządzenie Ministra Rolnictwa i Dóbr Państwowych w przedmiocie udzielania spółkom pożyczek na zagospodarowanie odłogów 315
8. Rozporządzenie tymczasowe Ministra Rolnictwa i Dóbr Państwowych w porozumieniu z Ministerstwem Spraw Wewnętrznych

str.

w przedmiocie walki z zarazą płucną u bydła rogatego na obszarze Województw: Białostockiego, Kieleckiego, Łódzkiego, Lubelskiego i Warszawskiego 317

9. Rozporządzenie Ministra Rolnictwa i Dóbr Państwowych w przedmiocie zajęcia drzewa w lasach majątku Bełdów, położonych w powiecie Łódzkim 325

10. Rozporządzenie Ministra Rolnictwa i Dóbr Państwowych w przedmiocie zajęcia drzewa w lasach prywatnych majątku Babsk w pow. Rawskim . . , ... 326

11. Rozporządzenie Ministra Rolnictwa i Dóbr Państwowych w przedmiocie zajęcia drzewa w lasach prywatnych Motkowice i Kotlice w pow. Jędrzejowskim 326

12. Rozporządzenie Ministra Rolnictwa i Dóbr Państwowych w przedmiocie zajęcia drzewa budulcowego iglastego w lasach dóbr Husynne i majątku Rejowiec w pow. Chełmskim 327

13. Rozporządzenie Ministra Przemysłu i Handlu w porozumieniu z Ministrami Skarbu, Aprowizacji oraz Rolnictwa i Dóbr Państwowych w sprawie ustanowienia „Polskiego Urzędu dla handlu zagranicznego" w Gdańsku . . . . , ... 328

14. Rozporządzenie Ministra Rolnictwa i Dóbr Państwowych w przedmiocie zajęcia drzewa budulcowego iglastego w lasach prywatnych dóbr Strzembów i Nacpolsk, położonych w pow. Płońskim . 330

15. Rozporządzenie Ministra Rolnictwa i Dóbr Państwowych w przedmiocie zajęcia drzewa budulcowego iglastego w lasach prywatnych dóbr Zatory, położonych w pow. Pułtuskim 330

16. Rozporządzenie Ministra Rolnictwa i Dóbr Państwowych w przedmiocie zajęcia drzewa budulcowego iglastego w lasach prywatnych dóbr Miastków w pow. Łukowskim 331

17. Rozporządzenie Ministra Rolnictwa i Dóbr Państwowych w przedmiocie zajęcia drzewa budulcowego iglastego w lasach prywatnych dóbr Brzozowa, położonych w pow. Opatowskim 332

18. Rozporządzenie Prezesa Głównego Urzędu Ziemskiego w przedmiocie scalania gruntów na obszarach b. zaboru rosyjskiego . . 333

19. Rozporządzenie Ministra Rolnictwa i Dóbr Państwowych w przedmiocie ustanowienia zarządu państwowego nad dobrami Mętków, należącemi do Gwidona Henkel-Donnersmarka i położonemi w pow. Chrzanowskim 347

20. Rozporządzenie Ministra Rolnictwa i Dóbr Państwowych w przedmiocie ustanowienia zarządu państwowego nad gruntem we wsi

str.

Kobielice pow. Nieszawskiego, stanowiącym własność prawosławnej parafji w Aleksandrowie 347

21. Rozporządzenie Ministra Rolnictwa i Dóbr Państwowych w przedmiocie ustanowienia zarządu państwowego nad dobrami Kąty, należącemi do spadkobierców Jerzego Gieschego i położonemi w pow. Chrzanowskim 348

22. Tymczasowa Instrukcja dla Urzędów Ziemskich w przedmiocie parcelacji większych posiadłości ziemskich 348

23. Rozporządzenie Ministra Przemysłu i Handlu i Ministra Skarbu w sprawie podjęcia na terytorjum Rzeczypospolitej Polskiej czynności przez Centralę dla handlu z Ukrainą 360

24. Tymczasowa Instrukcja dla Instytucyj Ochrony Roślin oraz ich przedstawicieli (lustratorów) w sprawie dokonywania kontroli szkółek drzew owocowych w myśl ustawy z dn. 2 sierpnia 1919 r. oraz wykonawczych do tej ustawy rozporządzeń i zarządzeń 361

25. Okólnik № 146 w przedmiocie zawierania umów na dzierżawę niezagospodarowanych użytków rolnych 366

26. Okólnik № 147 w przedmiocie opłacania obciążających dobra państwowe składek na budowę i odnowienie kościołów parafjalnych . 371

27. Okólnik № 148 w przedmiocie opłacania od nieruchomości państwowych podatków pobieranych przez powiatowe związki komunalne i gminy miejskie 372

28. Okólnik № 149 w przedmiocie wystawiania skryptów dłużnych na pożyczki przyznane przez Komitety Pomocy Rolnej 373

29. Okólnik № 150 w przedmiocie bezzwłocznego załatwiania zgłoszeń o wydatek drzewa z lasów państwowych na potrzeby odbudowy kraju 376

30. Okólnik № 151 w przedmiocie raportów o stanie zwierzyny na obszarach dóbr państwowych 377

31. Okólnik № 152 w przedmiocie stosowania ustawy z dn. 18 marca 1920 r. o wydzierżawianiu niezagospodarowanych użytków rolnych (Dz. Ust. z r. 1920 № 28 poz. 165) do majątków państwowych i majątków prywatnych, pozostających pod zarządem państwowym . 378

32. Okólnik № 153 w przedmiocie udzielania spółkom pożyczek na zagospodarowanie odłogów 379

33. Okólnik № 154 w przedmiocie nabywania biletów kolejowych przy przejazdach służbowych urzędników państwowych 380

34. Okólnik № 155 w przedmiocie przesyłania odpisów protokółów z konferencyj międzyministerjalnych 381

str.

35. Okólnik № 156 w przedmiocie walki z zarazą płucną na obszarze województw: Białostockiego, Kieleckiego, Lubelskiego, Łódzkiego i Warszawskiego 381
36. Okólnik № 157 w przedmiocie włączenia urzędów ochrony lasów do Urzędów Wojewódzkich 388
37. Okólnik № 158 w przedmiocie wypłacenia urzędnikom Ministerstwa Rolnictwa i Dóbr Państwowych jednorazowej zapomogi w wysokości połowy miesięcznej płacy 390
38. Okólnik № 159 w przedmiocie ścisłego przestrzegania przepisów o oszczędnem używaniu papieru przy czynnościach biurowych . 391
39. Okólnik № 160 w przedmiocie dokonywania rozrachunków z władzami i urzędami państwowemi za dostarczane tym władzom i urzędom z majątków i lasów państwowych produkty rolne, drewno oraz inne płody i użytki leśne 392
40. Okólnik № 161 w przedmiocie nabywania „Pożyczki Odrodzenia Polski" 392
41. Ruch służbowy 393

Do Pana

D-RA FRANCISZKA BARDLA

Ministra Rolnictwa i Dóbr Państwowych

w Warszawie.

Przychylając się do przedstawionej mi przez Pana prośby o dymisję, zwalniam Pana z Urzędu Ministra Rolnictwa i Dóbr Państwowych.

Równocześnie poruczam Panu dalsze pełnienie dotychczasowych funkcyj aż do powołania następcy.

Warszawa — Belweder, dnia 9 czerwca 1920 r.

Naczelnik Państwa:
J. Piłsudski.

Prezydent Ministrów:
Skulski

(„Monitor Polski" № 128 z dnia 10.VI. 1920 r.).

Do Pana

D-RA FRANCISZKA BUJAKA

w Warszawie.

Mianuję Pana Ministrem Rolnictwa i Dóbr Państwowych.

Warszawa — Belweder. dnia 23 czerwca 1920 r.

Naczelnik Państwa:
J. Piłsudski.

Prezydent Ministrów:
Wł. Grabski.

(„Monitor Polski" № 140 z d. 24.VI. 1920 r.)

ROZPORZĄDZENIE

Ministra Aprowizacji i Ministra Rolnictwa i Dóbr Państwowych w przedmiocie zachowania nasion na obsiewy jesienne żyta w r. 1920.

Na zasadzie art. 1 ustawy z dnia 20 lutego 1920 r. w sprawie zmiany art. 3 ustawy, z dnia 18 listopada 1919 roku „O obrocie ziemiopłodami w roku gospodarczym 1919/20" (Dz. Ust. Rz. P. r. 1920 № 19 poz. 94) i art. 9 i 14 ustawy z dnia 18 listopada 1919 r. „O obrocie ziemiopłodami w roku gospodarczym 1919/20" (Dz. Ust. Rz. P. r. 1919, № 89 poz. 485) zarządza się, co następuje:

Art. 1. W celu dania możności właścicielom lub dzierżawcom gospodarstw rolnych, w których zasiewy żyta ozimego uległy całkowicie, lub częściowo zniszczeniu, dokonania normalnych zasiewów żyta w jesieni 1920 r. zwolnione zostaną w tych gospodarstwach od przymusowego wykupu odpowiednie ilości żyta ozimego ze zbiorów 1919 roku.

Art. 2. W celu uzyskania zwolnienia od przymusowego wykupu złożyć należy Staroście do dnia 1 lipca b. r. deklarację stwierdzającą:

1) Obszar zasiewów żyta, dokonanych jesienią 1919 r. w morgach względnie hektarach i ilość wysianą.
2) Ilość morgów względnie hektarów powierzchni obsiewu żyta, zaoranych wiosną b. r.
3) Przewidywany ogólny plon żyta ozimego w roku 1920 z pozostałej obecnie powierzchni obsiewu.
4) Ilość żyta, potrzebnego do obsiewu jesiennego w r. b., z wykazaniem powierzchni projektowanego obsiewu.
5) Obszar zasiewów żyta jarego w morgach względnie w hektarach.
6) Przewidywany ogólny plon żyta jarego.
7) Ilość żyta potrzebnego kwartalnie na wyżywienie producenta, domowników, oficjalistów i na ordynarję dla służby folwarcznej — podług kontraktu.

8) Ilość żyta ozimego ze zbiorów 1919 roku—jaką producent pragnie zwolnić od przymusowego wykupu, w celu dokonania normalnych zasiewów jesiennych w roku 1920.

Deklaracje winny być potwierdzone przez właściwy Urząd Gminny co do prawdziwości zawartych w nich danych.

Do deklaracji winno być dołączone zobowiązanie właściciela lub dzierżawcy danego gospodarstwa rolnego wyrażające, iż zwolnione od przymusowego wykupu ilości żyta ozimego zużyje wyłącznie na zasiewy jesienne r. b.

Art. 3. Starostwo na podstawie danych zawartych w deklaracjach decyduje według swego uznania, jakie ilości żyta ozimego winny zostać zwolnione od przymusowego wykupu i wydaje zainteresowanym producentom odpowiednie zaświadczenie.

Art. 4. Złożenie deklaracyj niezgodnych z rzeczywistym stanem, oraz użycie zwolnionych od przymusowej dostawy ilości żyta ozimego nie na cel obsiewów jesiennych 1920 r. podlega karom, przewidzianym w art. 10 powołanej na wstępie ustawy z dnia 18 listopada 1919 roku.

Art. 5. Rozporządzenie niniejsze nie narusza przepisów, dotyczących zbóż siewnych, a zawartych w rozporządzeniu Ministra Aprowizacji i Ministra Rolnictwa i Dóbr Państwowych z dnia 29 stycznia 1920 roku w przedmiocie przymusowego wykupu żyta, pszenicy, jęczmienia, owsa i przetworów tych zbóż. (Dz. Ust. R. P. w 1920 № 10 poz. 58).

Art. 6. Rozporządzenie niniejsze wchodzi w życie z dniem ogłoszenia w Dzienniku Ustaw Rzeczypospolitej Polskiej.

Warszawa, dnia 5 czerwca 1920 r.

Minister Aprowizacji:
St. Śliwiński

Minister Rolnictwa i Dóbr Państwowych:
Bardel

(Dziennik Ustaw № 45 z d. 10.VI. 1920 r., poz. 280).

ROZPORZĄDZENIE WYKONAWCZE

do ustawy z dnia 4 marca 1920 roku, o rejestracji i zabezpieczeniu majątków niemieckich. (Dz. Ust. Nr. 25, poz. 153).

Art. 1. Za niemieckie — w myśl rzeczonej ustawy — uważane są majątki, prawa i interesy, znajdujące się na obszarze Rzeczypospolitej Polskiej i należące w dn. 10 stycznia 1920 roku:

a) do obywateli Rzeszy niemieckiej bez względu na ich obecne zamieszkanie;

b) do spółek, towarzystw i stowarzyszeń, zarządzanych lub kontrolowanych przez tychże obywateli, niezależnie od charakteru, celów i zadań tych spółek, towarzystw, stowarzyszeń, jak również, jeżeli siedziba ich znajduje się na terytorjum Niemiec, lub jeżeli dzia-

łają one na podstawie statutów, zatwierdzonych przez władze niemieckie, lub w których udziały ma państwo niemieckie.

Art. 2. Zgłoszeniu podlegają: ruchome i nieruchome majątki, sumy w gotówce, wszelkie walory dywidendowe, procentowe i bezprocentowe, oraz wypływające z jakich bądź tytułów prawa i należności bez względu na to, czy wyszczególnione tu majątki lub prawa należą do wymienionych wyżej w art. 1, osób w całości, czy też w części i niezależnie od waluty na jaką opiewają.

Art. 3. Deklaranci, t. j. osoby obowiązane do zgłoszenia (art. 4), winni zgłosić również i to mienie, lub prawa, co do którego chociaż nie posiadają dowodów, że jest ono niemieckiem w myśl art. 1 niniejszego rozporządzenia— nie mają jednak pewności, że jest ono polskiem lub nie niemieckiem.

Art. 4. Do zgłoszenia tych majątków, praw i interesów są obowiązani:

a) w stosunku do majątków nieruchomych i ruchomych, sum w gotówce, walorów oraz aktów i dokumentów, stwierdzających wszelkiego rodzaju prawa, wierzytelności i należności, ich właściciele, dzierżawcy, użytkownicy, umowni i faktyczni posiadacze, depozytarjusze, zarządcy, kuratorzy lub pełnomocnicy wyszczególnionych tu osób;

b) w stosunku do wierzytelności i należności—tak dłużnik jak i wierzyciel;

c) w stosunku do majątków, praw i interesów, stanowiących przedmiot procesu sądowego, — tak strony, jak i ich sądowi pełnomocnicy.

Art. 5. Jeżeli osobami, obowiązanemi—w myśl art. 4—do zgłoszenia, są osoby prawne, to zgłoszenia winny dokonać ich zarządy lub dyrekcje — względnie likwidatorzy, o ile majątek jest w likwidacji.

Art. 6. Zgłoszenie winno być dokonane w ciągu dwóch miesięcy, licząc od daty ogłoszenia niniejszego rozporządzenia w Dzienniku Ustaw, przed właściwemi władzami administracyjnemi pierwszej instancji, t. j. w starostwach, w Warszawie, Lublinie i Łodzi — w Komisarjatach Rządu, Krakowie zaś i Lwowie—w Magistratach.

W b. dzielnicy pruskiej termin powyższy określa się na cztery tygodnie od dnia ogłoszenia niniejszego rozporządzenia w dzienniku urzędowym tej dzielnicy, a urzędami, powołanemi do przyjmowania zgłoszeń, w miastach, nie podlegających administracji powiatowej, są wyższe urzędy policyjne.

Art. 7. Za właściwe władze (art. 6), uważa się:

a) dla majątków, wyszczególnionych w punkcie a, art. 4, niniejszego rozporządzenia, — władze miejsca znajdowania się tych majątków w czasie ich zgłoszenia;

b) dla wierzytelności i należności osobistych, oraz praw rentowych i gruntownych — władze miejsca zamieszkania dłużnika i wierzyciela w tymże czasie;

c) dla wierzytelności hipotecznych lub zastawnych — władze miejsca znajdowania się w tymże czasie majątku, zabezpieczającego wierzytelność;

d) dla majątków spornych (p. o. art. 4)—władze miejsca znajdowania się sądu, w którym w czasie zgłoszenia toczy się proces.

Art. 8. Zgłoszenie majątku, prawa lub interesu polega na złożeniu władzom, wymienionym wyżej w art. 7, piśmiennej deklaracji, która winna zawierać następujące dane:

1. Imię, nazwisko i miejsce zamieszkania właściciela przedmiotu zgłoszenia, t. j. majątku, prawa lub interesu; jeżeli zaś tym właścicielem jest osoba prawna, to w deklaracji należy podać jej firmę lub nazwę oraz siedzibę. Miejsce zamieszkania, względnie siedzibę właściciela, należy wskazać jaknajdokładniej — tak w dn. 10 stycznia 1920 r., jak i w dniu złożenia deklaracji.
2. Te same dane o deklarancie, o ile nim nie jest sam właściciel.
3. Określenie stosunku deklaranta do przedmiotu zgłoszenia, t. j. określenie, czy deklarant jest właścicielem, dzierżawcą, wierzycielem, stroną i t. p. (art. 4).
4. Nazwę i miejsce znajdowania się przedmiotu zgłoszenia.
5. Wskazanie, czy przedmiot ten jest niemieckim w całości, czy w części i w jakiej mianowicie.
6. Określenie i dokładny opis, skład i inwentaryzacja przedmiotu zgłoszenia, t. j.
   a) dla majątków nieruchomych: obszar i rodzaj gruntów, ilość i wielkość i rodzaj zabudowań; inwentarz żywy i martwy — tak rolny, jak i przemysłowo-fabryczny;
   b) dla majątków ruchomych: ilość i spis deklarowanych surowców, półfabrykatów, towarów i wszelkich innych przedmiotów;
   c) dla gotówki i papierów procentowych — jej sumę i walutę;
   d) dla wierzytelności i należności osobistych: jej podstawę, sumę i walutę, oraz imię, nazwisko i adres tak wierzyciela, jak i dłużnika, a dla wierzytelności hipotecznych i zastawnych — prócz tego — miejsce znajdowania się majątku, zabezpieczającego wierzytelność;
   e) dla praw i interesów — ich istota i podstawa prawna.
7. Szacunek zgłoszonego majątku, prawa lub interesu ze wskazaniem podstawy, na której ten szacunek jest oparty.
8. Wyszczególnienie dokumentów, stwierdzających prawo własności zgłoszonego przedmiotu oraz stosunek deklaranta do tego przedmiotu, ze wskazaniem dat, kiedy to prawo i stosunek powstały, oraz kiedy ten ostatni ustaje.
9. Wykaz długów, obciążających zgłoszone — majątek, prawo lub interes.
10. Stwierdzenie deklaranta, że deklaracja składa się stosownie do ustawy z dnia 4 marca 1920 r.,—jak również—niniejszego rozporządzenia.
11. Datę podania deklaracji i podpis deklaranta.

Art. 9. Deklaracje mogą być składane przez deklarantów osobiście, lub przez osoby do złożenia przez nich upoważnione, lub wreszcie przesyłane pocztą.

Art. 10. Po otrzymaniu zgłoszenia, władze wydają deklarantowi odnośne pokwitowanie.

Art. 11. Adres, podany przez deklaranta w deklaracji, jest obowiązujący dla wszystkich czynności prawnych, dotyczących zgłoszonego przezeń przedmiotu.

Art. 12. Władze, upoważnione do przyjmowania zgłoszeń, mają prawo żądać od deklaranta niezbędnego uzupełnienia deklaracyj niekompletnych oraz wszelkich dodatkowych danych i wiadomości, dotyczących zgłoszonego przedmiotu, i takowe winny być im udzielone we wskazanych terminach pod rygorem, przewidzianym w art. 12 ustawy z dnia 4 marca 1920 r.

Art. 13. Władze, wymienione w art. 6 w miarę otrzymania deklaracyj, przesyłać je będą do Głównego Urzędu Likwidacyjnego, a ten ostatni przekaże je w zależności od rodzaju właściwym Ministerstwom (art. 11 ustawy z dnia 4 marca 1920 r.).

Prezes Głównego Urzędu Likwidacyjnego:
w z. *J. Karśnicki*

Minister Skarbu:
w z. *Weinfeld*

Minister b. Dzielnicy Pruskiej:
w. z. *Adam Poszwiński*

Minister Rolnictwa i Dóbr Państwowych:
w z. *Z. Chmielewski*

Minister Spraw Zagranicznych:
w z. *Dąbski*

Minister Spraw Wewnętrznych:
S. Wojciechowski

Minister Przemysłu i Handlu:
Antoni Olszewski

Minister Kolei Żelaznych:
w z. *J. Eberhardt*

Minister Sprawiedliwości:
Jan Hebdzyński

(Dziennik Ustaw № 45 z dn. 10.VI. 1920 r. poz. 282).

ROZPORZĄDZENIE RADY MINISTRÓW

normujące użytkowanie funduszu osadniczego, przeznaczonego do dyspozycji Głównego Urzędu Ziemskiego na mocy uchwały Sejmowej z dnia 19-go grudnia 1919 r.

I. Przeznaczenie funduszu i jego użycie.

Art. 1. Przekazany Głównemu Urzędowi Ziemskiemu na zasadzie uchwały Sejmu z dnia 19-grudnia 1919 r. fundusz osadniczy w wysokości 70 miljonów marek przeznacza się:

a) w kwocie 50 miljonów marek na udzielanie kredytu gruntowego i inwestycyjnego przy nabywaniu lub dzierżawieniu ziemi;

b) w kwocie 10 miljonów marek na popieranie społecznych przedsięwzięć niespekulacyjnych, mających na celu ułatwianie polskim inwalidom wojennym, o ile są uzdolnieni do pracy na roli, bezrolnym, małorolnym i pracownikom rolnym pobudowania się i zagospodarowania przez dostarczenie im inwentarza żywego, martwego i nasion. Poparcie tych przedsięwzięć może nastąpić tak w formie uczestniczenia w ich kapitale zakładowym o ile mają ogólniejsze znaczenie, jak i w formie kredytu osobliwie na kapitał obrotowy. Zasady i sposób udzielania tego kredytu określą bliżej przepisy, wydane przez Prezesa Głównego Urzędu Ziemskiego w porozumieniu z Ministrem Skarbu;

c) w kwocie 10 miljonów marek dla Urzędu Osadniczego w Poznaniu na udzielanie niskoprocentowych pożyczek drobnym osadnikom, na przyśpieszenie tworzenia drobnych osad dla emigrantów bezrolnych, małorolnych i inwalidów wojennych oraz przyśpieszenie budowy domów dla robotników w pobliżu miast i ośrodków przemysłowych.

Zasady i sposób udzielania tego kredytu określą bliżej przepisy, wydane przez Prezesa Głównego Urzędu Ziemskiego w porozumieniu z Ministrem b. Dzielnicy Pruskiej i z Ministrem Skarbu.

Art. 2. Z funduszu osadniczego gruntowego i inwestycyjnego korzystać mogą następujący obywatele Państwa Polskiego:

a) inwalidzi wojenni zdolni do pracy na roli i należący do kategorji osób, wyszczególnionych w pp. a), b) i c),
b) bezrolni, obeznani z prowadzeniem gospodarstwa rolnego,
c) małorolni posiadacze gospodarstw niesamodzielnych,
d) pracownicy rolni, a mianowicie służba dworska i oficjaliści,
e) zrzeszenia, tworzone z osób wyżej wymienionych w celu wspólnego nabywania lub dzierżawienia ziemi uprawnej dla jej podziału między członków albo prowadzenia wspólnego gospodarstwa.

Art. 3. Prawa korzystania z funduszu osadniczego gruntowego i inwestycyjnego są pozbawieni:

a) osoby ograniczone w prawach obywatelskich wyrokiem sądowym,
b) ci, którzy pogwałceniem prawa samowolnie brali cudzą ziemię w posiadanie, albo w jakikolwiek sposób temu współdziałali i
c) ci, którzy dobrowolnie zgłosili się do służby wojskowej przeciw Państwu Polskiemu lub innych do niej nakłaniali.

Art. 4. Kredyt gruntowy i inwestycyjny z tymczasowego udotowania funduszu osadniczego udzielany będzie przy parcelacji miejscowej i osadniczej, prowadzonej przedewszystkiem przez Główny Urząd Ziemski, następnie instytucje upoważnione przez Rząd do prowadzenia akcji parcelacyjnej i wreszcie w wypadkach szczególniejszych przy parcelacji prywatnej.

II. Administracja funduszu.

Art. 5. Administracja tego funduszu powierza się Polskiemu Państwowemu Bankowi Rolnemu i fundusz ten przelewa się na jego rachunek do Polskiej Krajowej Kasy Pożyczkowej; przyczem conajmniej do chwili mianowania Rady Nadzorczej Banku nie może być on lokowany w innej instytucji.

Art. 6. Do chwili mianowania Rady Nadzorczej Banku Prezes Głównego Urzędu Ziemskiego przejmie na siebie w sprawach administrowania funduszem osadniczym, atrybucję bezpośredniej władzy nadzorczej nad działalnością dyrekcji Banku.

Art. 7. Działalność Banku w zakresie administracji funduszu osadniczego polegać będzie na:

a) dokonywaniu wypłat na mocy decyzji Prezesa Głównego Urzędu Ziemskiego,
b) przestrzeganiu, aby spłaty pożyczek następowały w sposób przewidziany przy ich wydawaniu,
c) przyjmowaniu i ściąganiu od dłużników rat,
d) zawiadamianiu G. U. Z. o każdej wpłacie lub wypłacie z rachunku,
e) prowadzeniu odrębnej księgowości dla tego funduszu i
f) dążeniu, w porozumieniu z Radą Nadzorczą Banku, aby pozostały w chwili jej mianowania fundusz osadniczy oprocentować na korzyść G. U. Z.

Art. 8. Dyrekcja P. P. Banku Rolnego obowiązana jest przedkładać Prezesowi G. U. Z. miesięczne sprawozdania z tytułu administracji funduszu osadniczego.

Art. 9. Odpowiedzialność P. P. Banku Rolnego z tytułu przekazanej administracji funduszu osadniczego, jak również i z tytułu przyszłych wpłat na rachunek tego funduszu, rozpoczyna się od chwili dokonania wpłaty zarówno do kasy Banku, jak i do innej instytucji wskazanej przez P. P. Bank Rolny.

Art. 10. Odpowiedzialność P. P. Banku Rolnego z tytułu wykonywania dyspozycyj Prezesa G. U. Z. związanych z funduszem osadniczym, rozpoczyna się w chwili, kiedy P. P. Bank Rolny otrzyma akta danej sprawy, opatrzone decyzją Prezesa G. U. Z., lub jego uprawnionego zastępcy w sprawie dokonania wypłaty z funduszu osadniczego.

III. Procedura i zasady udzielania pożyczek.

Art. 11. Zgłoszenia reflektantów na pożyczki przyjmują Komisje Ziemskie Okręgowe lub podwładni im Komisarze Ziemscy. Kandydaci zgłaszający się z pożyczką winni okazać zaświadczenie właściwego Urzędu gminnego o przynależności do jednej z kategorji obywateli, wyszczególnionych w art. 2. Inwalidzi wojenni niezależnie od powyższego winni złożyć odpowiednie zaświadczenie przełożonych władz wojskowych.

Art. 12. Komisarze Ziemscy udzielają opinji o każdem zgłoszeniu w szczególności co do potrzeby i wysokości żądanej pożyczki i przesyłają akta dochodzenia właściwym Komisjom Ziemskim Okręgowym.

Art. 13. Po otrzymaniu akt dochodzenia Prezes K. Z. O. przy współudziale Inspektora Ziemskiego Okręgowego i Członka Stałego K. Z. O. przedkłada odpowiedni wniosek Prezesowi G. U. Z., który decyduje o przyznaniu pożyczki i decyzję swoją w tej mierze przekazuje do wykonania P. P. Bankowi Rolnemu. Dezycja zawierać będzie warunki na jakich pożyczka została udzieloną, a przedewszystkiem jej wysokość, termin, stopę procentową oraz sposób spłaty i zabezpieczenie.

Art. 14. Prezes Głównego Urzędu Ziemskiego może przelać uprawnienia dotyczące przyznania pożyczki na Prezesa właściwej Komisji Ziemskiej Okręgowej. Decyzję swą Prezes K. Z. O. przesyła Prezesowi G. U. Z. dla wydania rozporządzenia P. P. Bankowi Rolnemu o jej wykonaniu.

Art. 15. P. P. Bank Rolny przekaże z funduszu osadniczego właściwemu Prezesowi Komisji Ziemskiej Okręgowej przyznane do wypłaty sumy wraz z aktami sprawy, które po załatwieniu będą niezwłocznie zwrócone Bankowi.

Art. 16. Za podstawę do udzielania kredytu gruntowego należy przyjmować szacunek gruntu.

Art. 17. Osoby i zrzeszenia, wymienione w art. 2, przy nabywaniu ziemi mogą korzystać z kredytu gruntowego w rozmiarach i na warunkach następujących:

a) przy tworzeniu nowych gospodarstw na gruntach, uprawianych w ciągu ostatnich trzech lat do chwili kupna, wysokość kredytu nie może przewyższać 75% szacunku parceli, a pożyczka udzielona będzie na 4%,

b) przy tworzeniu nowych gospodarstw na gruntach nieuprawianych w ciągu ostatnich trzech lat do chwili kupna, wysokość kredytu nie może przewyższać 90% szacunku parceli, a pożyczka udzielona będzie na 3% w ciągu pierwszych 10-ciu lat i 4% w latach następnych.

Małorolni (art. 2 p. b) przy parcelacji sąsiedzkiej korzystać mogą z kredytu gruntowego w rozmiarach do 50% szacunku dodatkowej parceli, przy stopie 5%-ej od udzielonej pożyczki.

Art. 18. Osoby i zrzeszenia wymienione w art. 2 mogą korzystać z kredytu inwestycyjnego:

a) do wysokości 50% szacunku parceli przy stopie 5%-ej, gdy chodzi o tworzenie nowych gospodarstw na gruntach uprawianych w ciągu ostatnich trzech lat do chwili kupna,

b) do wysokości 75% szacunku parceli przy stopie 4%-ej, gdy chodzi o tworzenie nowych gospodarstw na gruntach nie uprawianych w ciągu ostatnich trzech lat do chwili kupna.

Art. 19. Zrzeszenia tworzone w celu wydzierżawienia majątków ziemskich dla wspólnego prowadzenia gospodarstwa folwarcznego otrzymać mogą kredyt, nie przekraczający 75% sumy wpłaconych udziałów przez członków, względnie 75% kapitału zakładowego i obrotowego danego gospodarstwa, ustalonych przez Prezesa G. U. Z. trybem przewidzianym w art. 11—13 przy stopie 4%-ej.

Art. 20. Ogólna suma kredytu gruntowego i inwestycyjnego nie może przewyższać szacunku danej parceli.

IV. Spłata i zabezpieczenie.

Art. 21. Termin spłaty udzielonego kredytu gruntowego określa się na lat 30, inwestycyjnego na lat 10; jednak w wypadku, przewidzianym w art. 19-ym termin spłaty pożyczki nie może być dłuższy od terminu okresu dzierżawnego, określonego w kontrakcie.

Art. 22. Udzielone pożyczki mają być zabezpieczone hipotecznie.

Art. 23. Do czasu ostatecznego umorzenia pożyczki właściciele gruntów nie mają prawa bez zezwolenia Głównego Urzędu Ziemskiego posiadłości gruntowych, obciążonych pożyczką, oddawać w zastaw, obciążać nowemi długami hipotecznemi, wydzierżawiać lub w inny sposób przekazywać w posiadanie osób trzecich, w całości lub w części i wogóle przez swe czyny lub przez jakiekolwiek zobowiązanie zmieniać lub uszczuplać stanu posiadłości w stosunku do ich stanu w chwili przyznania pożyczki. Odpowiednie wpisy w tym względzie uczynione być mają w wykazie hipotecznym.

Art. 24. Zaciągnięta pożyczka ulega spłacie w ratach półrocznych płatnych w dniu 1-go kwietnia i 1-go października. Każda rata winna zawierać:

a) spłatę kapitału wyrażoną w równych kwotach wynikłych z podziału sumy pożyczki na liczbę półroczy zawartych w okresie amortyzacyjnym,
b) procent za ubiegłe półrocze od sumy niespłaconej pożyczki,
c) dodatek za administrację na rzecz Polskiego Państwowego Banku Rolnego, w wysokości mk. 0,25 od każdych 100 marek sumy niespłaconej pożyczki.

Art. 25. Raty niewpłacone w terminie będą uważane za zaległe. Od sumy zaległej pobierana będzie kara w stosunku $\frac{1}{2}$% za każdy cały lub rozpoczęty miesiąc zaległości.

Art. 26. Dłużnikowi służy prawo spłacenia gotowizną całości lub części pożyczki przed terminem jej płatności, winien on jednak opłacić procent od sumy wpłaconej za całe półrocze bieżące.

Częściowa spłata wynosząca conajmniej jedną dziesiątą pierwotnej sumy pożyczki powoduje na żądanie dłużnika ułożenie nowego planu umorzenia, podług którego zmniejszy się bądź wysokość rat półrocznych bądź też termin pożyczki. Wszelkie zaś wpłaty ponad plan umorzenia, ustanowiony przy wydaniu pożyczki nie sięgające powyżej wskazanej kwoty ($^1/_{10}$) zaliczone będą na poczet najbliższej raty.

Art. 27. Pozostałość pożyczki bez względu na pierwotnie umówiony termin i bez względu na terminową spłatę rat ulega zwrotowi jeżeli:

a) pożyczka nie została użytą na cel wskazany przy jej udzieleniu,
b) posiadłość na której zabezpieczona jest pożyczka jest rozmyślnie lub przez niedbalstwo niszczona lub wreszcie,
c) nie zostały spełnione przez dłużnika inne warunki zastrzeżone przy udzielaniu pożyczki.

Art. 28. Raty niewpłacone w ciągu trzech miesiecy od terminu płatności podlegają przymusowemu ściągnięciu przez P. P. Bank Rolny, trybem przewidzianym w art. 46 dekretu w przedmiocie statutu P. P. Banku Rolnego z dnia 5 lutego 1919 r. (Dz. Pr. Nr. 12/19 r., poz. 134).

Art. 29. Zasady przy ustanawianiu ulg w opłacie rat bieżących będą bliżej określone przez Prezesa Głównego Urzędu Ziemskiego.

Art. 30. Spłaty kapitału i procenty od pożyczek wydanych na podstawie niniejszego rozporządzenia oraz kary za niewpłacenie w terminie rat (art. 25), jak również sumy, uzyskane z oprocentowania pozostałości tymczasowego funduszu osadniczego (art. 7 p. e) przeznaczone zostają na uzupełnienie tego funduszu.

Art. 31. Z chwilą wejścia w życie osobnej ustawy o środkach finansowych na przeprowadzenie parcelacji większych posiadłości ziemskich, tymczasowy fundusz osadniczy zostanie przelany do ustawowego funduszu, jaki będzie przeznaczony na te same cele.

Jednocześnie na życzenie dłużników może nastąpić konwersja pożyczki, wydanej im w myśl niniejszego rozporządzenia.

V. Przepisy przejściowe.

Art. 32. Sposób stosowania niniejszego rozporządzenia na ziemiach b. zaboru austro-węgierskiego do czasu wprowadzenia tam organizacji Urzędów Ziemskich, określą przepisy wydane przez Prezesa G. U. Z.

Art. 33. Rozporządzenie niniejsze obowiązuje z dniem jego ogłoszenia w Dzienniku Ustaw.

Art. 34. Wykonanie tego rozporządzenia porucza się Prezesowi Głównego Urzędu Ziemskiego w porozumieniu z właściwymi Ministrami.

Prezydent Ministrów:
L. Skulski

Minister Rolnictwa i Dóbr Państwowych:
Bardel

Minister Skarbu:
W. Grabski

Minister b. Dzielnicy Pruskiej:
w. z. *A. Poszwiński*

Prezes Głównego Urzędu Ziemskiego:
Wilkoński

(Dziennik Ustaw № 47 z dnia 16.VI. 1920 r. poz. 290).

ROZPORZĄDZENIE

Prezesa Głównego Urzędu Likwidacyjnego w porozumieniu z Ministrami: Skarbu, Przemysłu i Handlu, Rolnictwa i Dóbr Państwowych oraz Robót Publicznych w przedmiocie Komisji Szacunkowej Głównej w Warszawie i Komisyj Szacunkowych Miejscowych na terenie b. zaboru rosyjskiego.

Na podstawie art. 6 i 27 ustawy z dnia 10 maja 1919 r. „o ustaleniu i oszacowaniu świadczeń i strat wojennych“ (Dz. Pr. 1919 r. № 41 poz. 298) w uzupełnieniu Rozporządzenia z dnia 1-go lutego 1920 r. (Dz. Ust. 1920 r. № 21 poz. 118) i Rozporządzenia z dnia 24-go marca 1920 roku (Dz. Ust. 1920 r. № 32 poz. 188) zarządza się co następuje:

Art. 1. Komisjom Szacunkowym Miejscowym, wymienionym w art. 4 rozporządzenia z dnia 1-go lutego 1920 r. (Dz. Ust. 1920 r. № 21 poz. 118)

termin prekluzyjny dla składania zgłoszeń przedłuża się do dnia 1-go sierpnia 1920 roku.

Art. 2. Komisjom Szacunkowym Miejscowym, wymienionym w art. 2, 3 i 4 rozporządzenia z dnia 24-go marca 1920 r. (Dz. Ust. 1920 r. № 32 poz. 188) termin prekluzyjny dla składania zgłoszeń przedłuża się do dnia 1-go sierpnia 1920 roku.

Art. 3. Po upływie terminu wskazanego w art. 1 i 2 niniejszego rozporządzenia zgłoszenia o ustalaniu i oszacowaniu strat przyjmowane nie będą.

Warszawa, dnia 5 czerwca 1920 r.

Prezes Głównego Urzędu Likwidacyjnego:
w z. *J. Karśnicki*

Minister Skarbu:
w z. *Weinfeld*

Minister Przemysłu i Handlu:
Antoni Olszewski

Minister Rolnictwa i Dóbr Państwowych:
Bardel

Minister Robót Publicznych:
Kędzior

(Dziennik Ustaw № 47 z dn. 16.VI. 1920 r. poz. 294).

ROZPORZĄDZENIE

Ministra Rolnictwa i Dóbr Państwowych w przedmiocie udzielania spółkom pożyczek na zagospodarowanie odłogów.

Z mocy art. 4 ustawy z dn. 13 lutego 1920 r. o przyznaniu kredytu 1 miljarda marek na zagospodarowanie odłogów gruntowych na obszarze Rzeczypospolitej i Ziem Wschodnich (Dz. Ust. № 17 z roku 1920 poz. 86) zarządzam co następuje:

Art. 1. Z kredytu na zagospodarowanie odłogów, otwartego na mocy ustawy z dn. 13 lutego 1920 r. (Dz. Ust. № 17 z roku 1920 poz. 86), mogą korzystać nietylko poszczególni rolnicy, lecz także spółki rolników, mających na celu objęcie w dzierżawę gruntów leżących odłogiem dla osobistego prowadzenia na nich gospodarstwa rolnego na wspólny rachunek, częściowo przy pomocy własnych środków, częściowo zaś przy pomocy pożyczki uzyskanej na mocy powołanej ustawy.

Art. 2. Do podania o pożyczkę na pomoc rolną należy dołączyć:
a) odpis kontraktu, względnie statutu spółki,
b) odpis umowy dzierżawnej zawartej z właścicielem gruntu, na którym spółka zamierza prowadzić wspólne gospodarstwo,

c) dowody stwierdzające wysokość posiadanego przez spółkę majątku w inwentarzu żywym i martwym, zbożu na zasiew oraz w środkach pieniężnych.

Nadto należy w podaniu wymienić imię i nazwisko wspólnika, upoważnionego do występowania wobec władz w imieniu spółki, oraz dołączyć należyte dla niego pełnomocnictwo.

Art. 3. Podania o udzielenie pożyczek należy wnosić do Komitetu Wojewódzkiego (okręgowego) pomocy rolnej. Wojewódzki (okręgowy) komitet pomocy rolnej zasięga w razie potrzeby opinji właściwego powiatowego komitetu pomocy rolnej. Decyzja co do udzielenia pożyczki należy bez względu na jej wysokość do Wojewódzkiego (okręgowego) komitetu pomocy rolnej.

Art. 4. Przy udzielaniu pożyczek wojewódzki (okręgowy) komitet pomocy rolnej winien zwracać uwagę na fachowe kwalifikacje spólników, na rękojmię jaką dają spólnicy, że już w ciągu roku poczynione przez nich nakłady potrafią uczynić produkcyjnemi, na posiadany przez spółkę kapitał gotówkowy, inwentarz i zboże na zasiew, wreszcie na gwarancje, jakie daje spółka, że pożyczony kapitał będzie w terminie zwrócony.

Art. 5. Suma udzielonej spółce pożyczki nie może przewyższać dwukrotnej wysokości kapitału spółki, wniesionego faktycznie przez spólników bądź to w gotówce, bądź w inwentarzu, bądź w nasionach. W tych granicach pożyczka nie może przekraczać kwoty 1600 mk. na mórg, zagospodarować się mających użytków rolnych.

Art. 6. Terminy spłaty pożyczki nie mogą przekraczać przewidzianego w ustawie terminu 6-letniego i winny być tak rozłożone, by cały wypożyczony kapitał był zwrócony przed upływem okresu dzierżawnego.

Art. 7. Postanowienia rozporządzenia z dn. 26 marca 1920 r. (Dz. Ust. № 28 z r. 1920 poz. 170) i 6 kwietnia 1920 r. (Dz. Ust. № 32 z 20 r. poz. 190) w przedmiocie trybu udzielania pożyczek na pomoc rolną, o ile nie pozostają w sprzeczności z postanowieniami niniejszego rozporządzenia, obowiązują również przy udzielaniu pożyczek spółkom.

Art. 8. Rozporządzenie niniejsze obowiązuje na obszarze województw, Białostockiego, Kieleckiego, Lubelskiego, Łódzkiego i Warszawskiego oraz na obszarze b. zaboru austrjackiego.

Art. 9. Rozporządzenie niniejsze zyskuje moc obowiązującą w dniu ogłoszenia w Dz. Ust. Rzeczypospolitej Polskiej.

Warszawa, dnia 8 czerwca 1920 r.

Minister Rolnictwa i Dóbr Państwowych:
Bardel

(Dziennik Ustaw № 47 z dnia 16.VI. 1920 r. poz. 295).

ROZPORZĄDZENIE TYMCZASOWE

Ministra Rolnictwa i Dóbr Państwowych w porozumieniu z Ministerstwem Spraw Wewnętrznych w przedmiocie walki z zarazą płucną u bydła rogatego na obszarze Województw: Białostockiego, Kieleckiego, Łódzkiego, Lubelskiego i Warszawskiego.

Na mocy postanowień art. 1099, 1107, 1108, 1109, 1125, 1126, 1127, 1129, 1132, 1133, 1136, 1138, 1139, 1141, 1142, 1145 i 1148 Ustawy Lekarskiej (Zbiór Praw Ces. Ros. Tom XIII wydanie 1905 r.) zarządzam dla obszaru Województw: Białostockiego, Kieleckiego, Łódzkiego, Lubelskiego i Warszawskiego co następuje:

POSTANOWIENIA ZAPOBIEGAWCZE OGÓLNE.

Targowice zwierzęce.

Art. 1. Targi na bydło rogate mogą się odbywać tylko na specjalnie do tego celu wybranych i odpowiednio urządzonych placach targowych (targowicach) pod dozorem specjalnej komisji targowej.

Art. 2. Miejsce na place targowe (targowice zwierzęce), o ile ich jeszcze w danej miejscowości niema, winno być urządzone w możliwie niezabudowanej części miasta (gminy), a najlepiej na przedmieściu z pozostawieniem jednego tylko wejścia wpędowego opatrzonego ruchomą zaporą i po każdym targu (jarmarku) należycie oczyszczane.

Art. 3. W skład komisji targowej wchodzą: lekarz weterynaryjny (państwowy, samorządowy lub wolno praktykujący), względnie w braku lekarza sanitarjusz weterynaryjny lub oglądacz zaprzysiężony, oraz stale w tym celu wyznaczony funkcjonarjusz magistratu lub zarządu gminnego, na którego obszarze targ się odbywa.

Do pomocy komisji targowej przeznaczy magistrat miasta (zarząd gminy), na którego (ej) obszarze targ się odbywa, dwóch lub w razie potrzeby więcej strażników targowych, a nadto właściwe starostwo odpowiednią ilość członków policji państwowej.

Komisja targowa ma urzędować na targowicy od rozpoczęcia targu, aż do jego ukończenia.

Art. 4. Czynności komisji targowej są następujące: lekarz weterynaryjny (sanitarjusz, oglądacz) przy pomocy służby targowej bada stan zdrowia każdej przyprowadzonej na targ sztuki, oraz legalność świadectwa pochodzenia (paszportu), którem każda sztuka winna być zaopatrzona (art. 7), funkcjonarjusz magistratu (zarządu gminy) opatruje sprawdzone przez lekarza weterynaryjnego świadectwo pochodzenia pieczęcią targową, wpisuje wprowadzoną sztukę do „wykazu spędu zwierząt na targ“ i pobiera od właściciela bydła należytość targową za kwitem.

Art. 5. Opłata od każdej sztuki bydła wprowadzonej na targowicę ustanawiana będzie przez zarząd gminy (magistrat miasta) i zatwierdzona przez właściwego wojewodę.

Kwota uzyskana z powyższych opłat oddana zostanie po skończeniu targu przez funkcjonarjusza magistratu (zarządu gminy) do kasy magistratu (zarządu gminy) i ma służyć na pokrycie wydatków na urządzenie

i utrzymanie targowicy, na zakupno pieczęci, druków, kwitów, oraz na wynagrodzenie personelu weterynaryjnego.

Art. 6. Odbywanie targów na bydło rogate na targowicach nie urządzonych zgodnie z postanowieniami niniejszego zarządzenia, lub nienależycie utrzymanych, jest wzbronione.

Świadectwa pochodzenia dla zwierząt (paszporty).

Art. 7. Każda sztuka bydła rogatego wyprowadzana (wywożona) poza granice miejscowości stałego pobytu (wsi-miasta), bez względu na to w jakim celu się to dzieje, musi być opatrzona osobnem na każdą sztukę opiewającem świadectwem pochodzenia (paszportem).

Świadectwa te wystawia i opatruje pieczęcią gminy (miasta), oraz swoim podpisem funkcjonarjusz, ustanowiony w tym celu przez właściwy zarząd gminy (magistrat miasta) i zatwierdzony przez właściwe starostwo po poprzedniem zbadaniu zwierzęcia i uznaniu go za zdrowe i nie podejrzane.

W razie spostrzeżenia u oglądanego zwierzęcia oznak wzbudzających podejrzenie choroby zaraźliwej, należy wstrzymać wydanie świadectwa, zarządzić odosobnienie chorego zwierzęcia w zagrodzie właściciela i donieść o tem właściwemu starostwu dla wydania dalszych zarządzeń.

Świadectwa pochodzenia (paszporty) są ważne 10 dni i to tylko na ustanowionych formularzach.

Formularzy świadectw pochodzenia bydła rogatego (paszportów) wedle dołączonego wzoru dostarcza zarządom gmin i magistratom miast za pośrednictwem urzędów wojewódzkich i starostw Ministerstwo Rolnictwa i Dóbr Państwowych.

Art. 8. Za oględziny bydlęcia i wystawienie świadectwa pochodzenia pobierać będzie ustanowiony funkcjonarjusz od właścicieli bydła za każdą sztukę opłatę w wysokości ustanowionej przez zarząd gminy (magistrat miasta) i zatwierdzony przez właściwego wojewodę. Uzyskana z tego źródła suma ma być z końcem każdego miesiąca oddana do kasy zarządu gminnego (magistratu) i ma służyć na pokrycie kosztów druku świadectw, oraz na opłacenie funkcjonarjusza wykonywującego oględziny i wystawiającego świadectwa pochodzenia (paszporty).

Art. 9. Urzędy wojewódzkie za pośrednictwem starostw zarządzą bezzwłocznie ustanowienie w gminach (miastach) funkcjonarjuszy do wykonywania oględzin bydła i wystawiania świadectw pochodzenia (paszportów).

Art. 10. Sztuki bydła rogatego spotkane poza granicami miejscowości swego pobytu bez świadectw pochodzenia (paszportów) mają być w miejscu zatrzymania przez zarząd gminy (miasta) umieszczane w odosobnieniu na koszt właściciela.

Zwolnienie zatrzymanego zwierzęcia może nastąpić dopiero po stwierdzeniu, że pochodzi z miejscowości wolnej od zarazy płucnej i po zbadaniu stanu jego zdrowia na koszt właściciela przez właściwego państwowego lekarza weterynaryjnego starostwa.

Po dokonaniu oględzin weterynaryjnych zwierzę winno być odprowadzone przez właściciela do swego stałego miejsca pobytu dla wyjednania we właściwym zarządzie gminy (miasta) świadectwa pochodzenia.

Zwierzę pochodzące z miejscowości zapowietrzonej zarazą płucną, lub takie, co do którego nie zdołano dowodnie wykazać miejsca jego pocho-

dzenia, ma być przez właściwe starostwo oddane na rzeź w najbliższej rzeźni, a uzyskana z ewentualnej sprzedaży mięsa kwota ma być zwrócona właścicielowi po potrąceniu związanych z tem kosztów i należytości.

Transport bydła kolejami lub statkiem.

Art. 11. Bydło rogate przewożone kolejami lub statkiem ma być badane przed załadowaniem i przy wyładowaniu przez ustanowionego do tego dla danej stacji kolejowej (przystani) lekarza weterynaryjnego, w myśl przepisów rozporządzenia Ministra Rolnictwa i Dóbr Państwowych w porozumieniu z Ministrem Przemysłu i Handlu, Kolei Żelaznych, Robót Publicznych oraz Zdrowia Publicznego w przedmiocie tymczasowego dozoru weterynaryjno-policyjnego nad transportami zwierząt i surowych produktów pochodzenia zwierzęcego, przewożonych drogami żelaznemi i statkami na obszarze województw: Białostockiego, Kieleckiego, Łódzkiego, Lubelskiego i Warszawskiego z dnia 14 maja 1920 (Dz. U. Rz. P. № 41 poz. 248).

Stajnie (obory) spędowe handlarzy.

Art. 12. Stajnie (obory) spędowe handlarzy winny być pod stałym nadzorem właściwych państwowych lekarzy weterynaryjnych starostwa. Stajnie (obory) spędowe, nienależycie urządzone lub utrzymane, będą przez właściwe starostwo zamykane.

Ubój bydła rogatego w rzeźniach.

Art. 13. Rzeź bydła w rzeźniach publicznych i prywatnych może się odbywać tylko pod dozorem lekarza weterynaryjnego, a w razie braku takiego lekarza w danej miejscowości, pod dozorem funcjonarjusza gminnego (miejskiego) specjalnie ustanowionego dla oględzin bydła rogatego, przeznaczonego na ubój.

Grzebowiska dla zwierząt.

Art. 14. W każdej wsi (mieście) musi być urządzone grzebowisko dla zwierząt padłych względnie zabitych, otoczone rowem i parkanem lub wałem ziemnym.

Dla małych miejscowości blizko siebie położonych może być urządzone jedno grzebowisko wspólne.

POSTANOWIENIA ZAPOBIEGAWCZE SZCZEGÓŁOWE.

Art. 15. Na obszarze województw: Białostockiego, Kieleckiego, Łódzkiego, Lubelskiego i Warszawskiego zostają ustanowione aż do odwołania trzy rejony pomorowe a to:

I. Obszerniejszy rejon zagrożony zarazą płucną.
II. Ściślejszy rejon zagrożony zarazą płucną.
III. Rejon zapowietrzony zarazą płucną.

Postanowienia odnoszące się do obszerniejszego rejonu zagrożonego zarazą płucną.

Art. 16. Obszerniejszy rejon zagrożony zarazą płucną stanowią wszystkie miejscowości powiatów położonych na obszarze województw: Biało-

stockiego, Kieleckiego, Łódzkiego, Lubelskiego i Warszawskiego z wyjątkiem miejscowości (punktów) włączonych do ściślejszego rejonu zagrożonego tą zarazą i do rejonu zapowietrzonego (art. 18 i 20).

Art. 17. W obszerniejszym rejonie zagrożonym zarazą płucną obowiązywać będą prócz przepisów sanitarno-weterynaryjnych wymienionych w artykułach od 1 — 14 niniejszego rozporządzenia również przepisy następujące:

a) wyprowadzanie lub wywożenie bydła rogatego z obszerniejszego rejonu zagrożonego zarazą płucną do rejonu ściślejszego jest dozwolone;

b) do rejonu zapowietrzonego zarazą płucną można wprowadzać bydło rogate tylko przy zachowaniu warunków wymienionych w artykule 19 p. d. niniejszego rozporządzenia;

c) w razie stwierdzenia zarazy płucnej w obszerniejszym rejonie zagrożonym, należy bezwzględnie wszystkie sztuki chore, podejrzane o zarazę i o zarażenie się natychmiast wybić na koszt Skarbu Państwa.

Postanowienia odnoszące się do ściślejszego rejonu zagrożonego zarazą płucną.

Art. 18. Ściślejszy rejon zagrożony zarazą płucną stanowią wszystkie wolne od zarazy płucnej miejscowości (wsie-miasta) tych powiatów, gdzie zaraza płucna panuje, oraz te miejscowości sąsiednich powiatów, w których wprawdzie zaraza nie panuje, które jednak urząd wojewódzki ze względu na blizkość z miejscowością zapowietrzoną, oraz obrót handlowy i inne okoliczności uzna za szczególnie zagrożone.

Miejscowości te winny być wymienione w ogłaszanym perjodycznie w dzienniku urzędowym Rzeczypospolitej Polskiej przez Ministerstwo Rolnictwa i Dóbr Państwowych wykazie miejscowości ściślejszego rejonu zagrożonego zarazą płucną (art. 31).

Art. 19. W ściślejszym rejonie zagrożonym zarazą płucną obowiązywać będą prócz przepisów sanitarno-weterynaryjnych wymienionych w artykułach od 1 do 14 niniejszego rozporządzenia również przepisy następujące:

a) Wszystkie sztuki bydła rogatego w ściślejszym rejonie zagrożonym zarazą płucną mają być zbadane przez właściwych państwowych lekarzy weterynaryjnych starostwa.

W wyjątkowych wypadkach (w razie choroby, lub innych ważnych zajęć urzędowych lekarza weterynaryjnego) mogą starostowie powierzać te badania sanitarjuszom weterynaryjnym, lecz o konieczności takiego zarządzenia winni są pisemnie donieść właściwemu urzędowi wojewódzkiemu z należytem uzasadnieniem.

b) W razie rozszerzenia się zarazy płucnej na większą ilość miejscowości danego powiatu, lub w razie pojawienia się tej zarazy w blizkiem sąsiedztwie miejscowości, w której odbywają się jarmarki i targi na bydło, właściwy starosta zarządzi zamknięcie targów i jarmarków na bydło rogate i zawiadomi o tem natychmiast właściwy urząd wojewódzki.

Aż do ostatecznego rozstrzygnięcia sprawy zamknięcia targu (jarmarku) przez urząd wojewódzki zarządzenie starosty pozostaje w mocy.

Po ustaniu potrzeby zamknięcia targu (jarmarku) na bydło, starosta odwoła wydany zakaz i również doniesie o tem niezwłocznie urzędowi wojewódzkiemu.

O zamknięciu targu (jarmarku) na bydło i o ponownem otwarciu go należy zawsze wydać odpowiednie ogłoszenie w sposób używany w danym powiecie, a nadto zawiadomić o tem sąsiednie starostwa.

c) Wyprowadzanie bydła rogatego ze ściślejszego rejonu zagrożonego zarazą płucną do obszerniejszego rejonu dozwolone jest tylko wtedy, jeżeli na świadectwie pochodzenia (paszporcie) umieszczona będzie adnotacja lekarza weterynaryjnego, że miejscowość, z której zwierzę pochodzi, wolna jest od zarazy płucnej i że bydło przed wyprowadzeniem było poddane oględzinom weterynaryjnym.

Koszty oględzin weterynaryjnych ponosi właściciel zwierzęcia.

Nadto bydle takie, o ile nie zostaje zaraz oddane na rzeź, musi być w nowem miejscu postoju w obszerniejszym rejonie zagrożonym trzymane przez 90 dni w odosobnieniu i obserwacji.

Miejscowość, do której zwierzę ma być przeprowadzone winna być wymieniona w świadectwie pochodzenia (paszporcie).

Stwierdzający stan zdrowia bydlęcia lekarz weterynaryjny winien za pośrednictwem właściwego starosty zawiadomić o fakcie zamierzonego przeprowadzenia zwierzęcia starostwo tego powiatu, do którego zwierzę ma być przeprowadzone.

d) Wyprowadzanie bydła rogatego ze ściślejszego rejonu zagrożonego zarazą płucną do rejonu zapowietrzonego dozwolone jest tylko wtedy, jeżeli bydlę przeznaczone jest wprost do rzeźni i zostanie tam odstawione pod konwojem na koszt właściciela.

Sztuki użytkowe i przeznaczone na chów można wyjątkowo wyprowadzać ze ściślejszego rejonu zagrożonego zarazą płucną do rejonu zapowietrzonego tylko w razie koniecznej potrzeby za specjalnem pozwoleniem Ministerstwa Rolnictwa i Dóbr Państwowych i pod warunkiem, które ono stosownie do okoliczności w danej chwili przepisze.

Podania o uzyskanie rzeczonego zezwolenia winny być wnoszone przez zainteresowanych do właściwego starosty, który prześle je z opinją lekarza weterynaryjnego w trybie instancyjnym do Ministerstwa Rolnictwa i Dóbr Państwowych.

Postanowienia odnoszące się do rejonu zapowietrzonego zarazą płucną.

Art. 20. Rejon zapowietrzony obejmuje wszystkie miejscowości (wsi, miasta), w których panuje zaraza płucna, a w wielkich miastach dzielnice zapowietrzone.

Wykazy miejscowości zapowietrzonych tą zarazą będą ogłaszane w dzienniku urzędowym Rzeczypospolitej Polskiej perjodycznie przez Ministerstwo Rolnictwa i Dóbr Państwowych.

Art. 21. W rejonie zapowietrzonym zarazą płucną wyprowadzanie bydła z miejscowości zarażonej, wprowadzanie do niej i przeprowadzanie przez nią jest wzbronione.

Wyjątek stanowi bydło rogate z zagród wolnych od zarazy, przeznaczone wprost do rzeźni, jeżeli przedtem państwowy lub inny lekarz weterynaryjny uzna je za zdrowe, poświadczy to na świadectwie pochodzenia i odeśle je na koszt właściciela pod konwojem do rzeźni, oraz bydło wprowadzone z okręgu obszerniejszego na zasadzie postanowień art. 17 p. b. i z okręgu ściślejszego na zasadzie art. 19 p. d.

Art. 22. Zwierzęta podejrzane o zarazę i o zarażenie się, a przeznaczone przez władze na wybicie, mogą być odstawione do najbliższej rzeźni jedynie przy zachowaniu warunków, jakie komisja weterynaryjno-wykonawcza (art. 1114 Ust. Lekarskiej) przepisze.

Art. 23. Odbywanie targów na bydło rogate w rejonie zapowietrzonym zarazą płucną jest bezwarunkowo wzbronione.

Art. 24. Wszystkie sztuki bydła rogatego w rejonie zapowietrzonym mają być spisane, opisane i poznaczone cechą „Z" (zaraza) wypaloną na prawym rogu; wielkość cechy 3 ctm. W razie braku prawego rogu znak wypala się na lewym, a gdy obu rogów braknie, na prawej przedniej racicy.

Przyrządów do cechowania dostarcza właściwe starostwo. Cechowanie przeprowadzić mogą sanitarjusze weterynaryjni.

Art. 25. Wszystkie sztuki bydła rogatego mają być badane perjodycznie przynajmniej raz na miesiąc przez państwowych lub innych lekarzy weterynaryjnych względnie przez sanitarjuszy. (art. 19 p. a ustęp drugi).

Art. 26. Do miejscowości rejonu zapowietrzonego, w których zaraza płucna przybrała groźniejsze rozmiary, będą delegowani przez Ministerstwo Rolnictwa i Dóbr Państwowych specjalni lekarze weterynaryjni.

W miejscowościach tych wszystkie sztuki chore, podejrzane o zarazę i o zarażenie się, mają być bezwzględnie wybijane.

W innych miejscowościach rejonu zapowietrzonego, w których akcję tępienia zarazy prowadzą właściwe starostwa, mają być wybijane sztuki chore i podejrzane o zarazę, a sztuki podejrzane o zarażenie się będą szczepione z konieczności.

Bezwzględne wybijanie sztuk chorych, podejrzanych o zarazę i podejrzanych o zarażenie się, mają stosować także organa starostwa wtedy, jeżeli sam właściciel żąda wybicia wszystkich sztuk lub jeżeli chodzi o zagrody z ilością bydła nie przenoszącą pięciu sztuk.

Jeżeli w pojedyńczych zagrodach jest większa ilość sztuk, to na wybicie całego pogłowia uzyskać należy jaknajrychlej zezwolenie właściwego urzędu wojewódzkiego.

Art. 27. Przy tłumieniu zarazy płucnej urzędujący w zapowietrzonej miejscowości lekarz weterynaryjny winien:

a) przy sprawdzeniu pierwszych wypadków zarazy jaknajusilniej dążyć do wykrycia źródła zarazy, a o ewentualnem wykryciu jej ognisk donosić natychmiast właściwemu starostwu;

b) przy stwierdzeniu zarazy zbadać wszystkie sztuki bydła rogatego danej miejscowości przy uwzględnieniu postanowień art. 24 niniejszego rozporządzenia.

c) w miejscowościach, w których panuje zaraza płucna, oznaczyć jaknajdokładniej, jakiemi drogami i do jakiej odległości może być bydło z zagród niezapowietrzonych wypędzane na paszę lub do robót polnych;

d) zarządzić, aby przy drogach prowadzących do miejscowości zapowietrzonej ustawione były tablice z czytelnym napisem: „Zaraza płucna—Przepęd bydła wzbroniony", a u wejścia do zagrody zapowietrzonej z napisem: „Zaraza płucna".

Wydane z powodu stwierdzenia zarazy zarządzenia winny być przez lekarza weterynaryjnego jaknajprzystępniej sformułowane i pozostawione na

piśmie władzy miejscowej (sołtysowi, wójtowi, posterunkowemu policyjnemu) oraz właścicielowi zagrody zapowietrzonej.

Art. 28. O każdym wypadku stwierdzenia zarazy płucnej zawiadomi właściwe starostwo bezzwłocznie wszystkie gminy danego powiatu, oraz starostwo sąsiadujące bezpośrednio z powiatem, gdzie została stwierdzona zaraza płucna.

Art. 29. Dezynfekcja w zagrodach zapowietrzonych musi być wykonana pod dozorem lekarza weterynaryjnego.

W wyjątkowych wypadkach, wskazanych w art. 19 p. a. ustęp drugi, można użyć do tego sanitarjusza weterynaryjnego.

Art. 30. Po wygaśnięciu zarazy w danej miejscowości i zaliczeniu jej do ściślejszego względnie obszerniejszego rejonu zagrożonego zarazą płucną wszystkim sztukom bydła rogatego danej miejscowości mającym wypalony znak „Z" na prawym rogu, wypala się drugi znak „W" (wolne od zarazy) na lewym rogu.

W razie braku lewego rogu wypala się znak „W" na prawym, w braku obu rogów na lewej przedniej racicy.

Przyrządów do cechowania dostarczy właściwe starostwo.

Art. 31. Włączanie danych miejscowości rejonu (wsi, miast, dzielnic wielkich miast) zapowietrzonego zarazą płucną do ściślejszego lub obszerniejszego rejonu zagrożonego i na odwrót, stosownie do tego czy zaraza tam wygasła, lub czy ją stwierdzono, uskutecznia na podstawie sprawozdań starostw właściwy wojewoda w dniu 1 i 15 każdego miesiąca. Sporządzony przez siebie wykaz przedkłada bezzwłocznie Ministerstwu Rolnictwa i Dóbr Państwowych.

Na podstawie przedkładanych przez wojewodów wykazów będzie Ministerstwo Rolnictwa i Dóbr Państwowych sporządzać i ogłaszać w dzienniku urzędowym Rzeczypospolitej Polskiej perjodycznie wykazy wspomnianych rejonów.

Postanowienia końcowe.

Art. 32. Przekroczenia przepisów niniejszego rozporządzenia będą karane stosownie do postanowień art. 138 Kodeksu Karnego.

Art. 33. Rozporządzenie niniejsze nabiera mocy obowiązującej w dniu ogłoszenia w Dzienniku Ustaw Rzeczypospolitej Polskiej.

Warszawa, dn. 2 czerwca 1920 r.

Minister Rolnictwa i Dóbr Państwowych:
Bardel

(Dziennik Ustaw № 49 z dn. 22.VI. 1920 r. poz. 302).

CZĘŚĆ GRZBIETOWA.

№ ....

Województwo ....

Powiat ....

Gmina (miasto) ....

Wieś (miejscowość) ....

Ilość zwierząt:	
Imię i nazwisko właściciela zwierzęcia:	
Dokładny opis zwierzęcia: (gatunek, płeć, maść, wiek, szczególne znaki)	
Miejsce, do którego zwierzę ma być przeprowadzone lub przewiezione:	

Powyżej opisane zwierzę oglądałem w dniu ....192....., uznałem je za wolne od zarazy i wydałem świadectwo pochodzenia.

Za oględziny i wydanie świadectwa pobrałem kwotę.............. Mk.

dnia ....192 .... r.

Podpis wydającego świadectwo

Świadectwo pochodzenia.

Miejsce pieczęci urzędowej Min. Roln. i D. P.

Załącznik do art. 7.

ŚWIADECTWO POCHODZENIA.

№ .... Województwo ....
Powiat ....
Gmina (miasto) ....
Wieś (miejscowość) ....

Ilość zwierząt:	
Imię i nazwisko właściciela zwierzęcia:	
Dokładny opis zwierzęcia: (gatunek, płeć, maść, wiek, szczególne znaki)	
Miejsce, do którego zwierzę ma być przeprowadzone lub przewiezione:	

Zaświadczam, że opisane zwierzę było oglądane i uznane za wolne od zarazy, oraz że wolną jest od zarazy miejscowość, z której ono pochodzi.

Niniejsze świadectwo ważne jest 10 dni licząc od dnia następującego po dniu wystawienia.

Dnia .... 192.....r.

Pieczęć *Podpis wydającego świadectwo pochodzenia*

UWAGI:

1. Za obejrzenie zwierzęcia i wystawienie świadectwa pochodzenia opłacono ....Mk.
2. Na każdą sztukę należy wystawiać osobne świadectwo pochodzenia a tylko młodzież ssącą można opisywać na jednem świadectwie pochodzenia, wraz z matką, jeżeli pędzi się je (przewozi) wspólnie

ROZPORZĄDZENIE.

Ministra Rolnictwa i Dóbr Państwowych w przedmiocie zajęcia drzewa w lasach majątku Bełdów, położonych w pow. Łódzkim.

Na mocy art. 2 Ustawy Sejmowej z dnia 28 lutego 1919 r. w przedmiocie zaopatrzenia ludności w drzewo budulcowe i opałowe (Dziennik Praw № 20 z dn. 5 marca 1919 r. poz. 229), oraz art. 11 Rozporządzenia Wykonawczego do tej Ustawy z dn. 3-go lutego 1920 r. (Dzien. Ustaw. № 14 z dn. 21 lutego 1920 r. poz. 76), po porozumieniu z Panem Ministrem Skarbu i Panem Ministrem Robót Publicznych, zarządzam co następuje:

Zajęcie wszystkiego drzewa budulcowego ściętego i stojącego na pniu iglastego okrągłego i obrobionego w zrębach zaległych i bieżących w lasach majątku Bełdów Władysława Wężyka w pow. Łódzkim, ustanowione w rozporządzeniu mojem z dnia 31 października 1919 r. w przedmiocie zajęcia drzewa okrągłego, obrobionego w powiatach Biłgorajskim, Kucieńskim, Łódzkim i Warszawskim („Monitor Polski" № 247 z dn. 13.XI 19 r.) zostaje niniejszem zmienione w sposób następujący:

Zajęciu podlega w powyższych lasach drzewo budulcowe w drzewostanach najstarszych, które będą wyznaczane stosownie do sporządzić się mającego planu gospodarczego w zrębach 5-cio letniego etatu 1920, 1921, 1922, 1923 i 1924 r. na przestrzeni 25 morgów.

Zajęte drzewo przekazane być winno do rozporządzenia Głównej Komisji Rozdziału Drzewa przy Ministerstwie Robót Publicznych.

Gotowe podkłady kolejowe i stemple kopalniane zajęciu nie podlegają.

Od chwili zajęcia właściciel niema prawa w żaden sposób inaczej drzewem rozporządzać, jak na zasadzie upoważnienia Komisji Rozdziału Drzewa.

O dokładnem zajęciu drzewa Okręgowy Inspektor Ochrony Lasów w Piotrkowie zawiadomi za pośrednictwem władz administracyjnych właścicieli lub osoby zarządzające, w zależności od tego, kto będzie na miejscu się znajdował.

W celu obejrzenia i wyznaczenia miejsca zrębów Inspektor Okręgowy Ochrony Lasów deleguje do lasów dóbr wskazanych miejscowego Komisarza Ochrony Lasów.

Za drzewo wydane z decyzji Komisji Rozdziału Drzewa z zajętych zrębów wypłacana będzie przez Państwo należność według cen ustanowionych rozporządzeniem Ministra Rolnictwa i Dóbr Państwowych z dnia 15 lipca 1919 r. („Monitor Polski" № 161 z dnia 21 lipca 1919 r.).

Warszawa, dn. 5 czerwca 1920 r.

Minister Rolnictwa i Dóbr Państwowych:
w z. *Z. Chmielewski*

(„Monitor Polski" № 127 z dnia 9. VI. 1920 r.)

ROZPORZĄDZENIE

Ministra Rolnictwa i Dóbr Państwowych w przedmiocie zajęcia drzewa w lasach prywatnych majątku Babsk w pow. Rawskim.

Na mocy art. 2 Ustawy Sejmowej z dnia 28 lutego 1919 r. w przedmiocie zaopatrzenia ludności w drzewo budulcowe i opałowe (Dz. Praw № 20 z dn. 5 marca 1919 r. poz. 229), oraz art. 11 Rozporządzenia Wykonawczego do tej Ustawy z dn. 3 lutego 1920 r. (Dz. Ustaw № 14 z dn. 21 lutego 1920 r. poz. 76), po porozumieniu z p. Ministrem Robót Publicznych i p. Ministrem Skarbu, zarządzam co następuje:

Ustanowione w rozporządzeniu mojem z dnia 4 grudnia 1919 r. w przedmiocie zajęcia drzewa w lasach prywatnych w pow. Rawskim („Monitor Polski № 271 z dn. 12 grudnia 1919 r.) zajęcie 1700 m^3 ściętego i stojącego na pniu drzewa budulcowego okrągłego iglastego oraz obrobionego w zrębach zaległych i bieżących w lasach majątku Babsk Stanisławy Glinki w pow. Rawskim, stosownie do zatwierdzonego planu gospodarczego, zostaje niniejszem zredukowane do ilości 600 m^3 budulca.

Zajęte drzewo przekazane być winno do rozporządzenia Głównej Komisji Rozdziału Drzewa przy Ministerstwie Robót Publicznych.

Gotowe podkłady kolejowe i stemple kopalniane zajęciu nie podlegają. Od chwili zajęcia właścicielka nie ma prawa w żaden sposób inaczej zajętem drzewem rozporządzać, jak na zasadzie upoważnień Komisji Rozdziału Drzewa.

O dokonaniu zajęcia drzewa Okręgowy Inspektor Ochrony Lasów w Warszawie zawiadomi za pośrednictwem władz administracyjnych właścicielkę lub osoby zarządzające w zależności od tego, kto będzie się znajdował na miejscu.

Za drzewo wydane z decyzji Komisji Rozdziału Drzewa z zajętych zrębów wypłacona będzie przez Państwo należność według cen ustanowionzch rozporządzeniem Ministra Rolnictwa i Dóbr Państwowych z dn. 15 lipca 1919 r. („Monitor Polski” № 161 z dnia 21 lipca 1919 r.).

Warszawa, dn. 8 czerwca 1920 r.

Minister Rolnictwa i Dóbr Państwowych:
w. z. *Z. Chmielewski.*

(„Monitor Polski“ № 129 z dnia 11. VI. 1920 r.)

ROZPORZĄDZENIE

Ministra Rolnictwa i Dóbr Państwowych w przedmiocie zajęcia drzewa w lasach prywatnych Motkowice i Kotlice w pow. Jędrzejowskim.

Na mocy art. 2 Ustawy Sejmowej z dn. 28 lutego 1919 r. w przedmiocie zaopatrzenia ludności w drzewo budulcowe i opałowe (Dziennk Praw № 20 z dn. 5 marca 1919 r. poz. 229), oraz art. 11 Rozporządzenia Wykonawczego do tej Ustawy z dnia 3 lutego 1920 r. (Dziennik Ustaw № 14 z dnia 21 lutego 1920 r. poz. 76) po porozumieniu z p. Ministrem Skarbu

i p. Ministrem Robót Publicznych zarządzam niniejszem zajęcie ściętego i stojącego na pniu drzewa budulcowego iglastego okrągłego, oraz obrobionego w zrębach bieżących:

1) zakupionego w lesie Motkowice Stanisława Górskiego przez dzierżawcę folwarku Lścin pow. Jędrzejowskiego Józefa Rakowskiego w ilości 80 m^3.,
2) zakupionego w lesie Kotlice Włodzimierza Majewskiego przez tegoż Józefa Rakowskiego w ilości 800 m^3.,
3) należącego do właściciela lasu Kotlice Włodzimierza Majewskiego w ilości 600 m^3.

Zajęte drzewo przekazane być winno do rozporządzenia Głównej Komisji Rozdziału Drzewa przy Ministerstwie Robót Publicznych.

Gotowe podkłady kolejowe i stemple kopalniane zajęciu nie podlegają.

Od chwili zajęcia właściciele nie mają prawa w żaden sposób inaczej zajętem drzewem rozporządzać, jak na zasadzie upoważnień Komisji Rozdziału Drzewa.

O dokonanem zajęciu drzewa Okręgowy Inspektor Ochrony Lasów w Kielcach zawiadomi za pośrednictwem władz administracyjnych właścicieli lub osoby zarządzające w zależności od tego, kto będzie na miejscu się znajdował.

Za drzewo wydane z decyzji Komisji Rozdziału Drzewa z zajętych zrębów wypłacona będzie przez Państwo należność według cen ustanowionych rozporządzeniem Ministra Rolnictwa i Dóbr Państwowych z dnia 15 lipca 1919 r. („Monitor Polski“ № 161 z dn. 21-go lipca 1919 r.).

Warszawa, dnia 7 czerwca 1920 r.

Minister Rolnictwa i Dóbr Państwowych:
w z. *Z. Chmielewski*

(„Monitor Polski“ № 129 z dn. 11.VI. 1920 r.).

ROZPORZĄDZENIE

Ministra Rolnictwa i Dóbr Państwowych w przedmiocie zajęcia drzewa budulcowego iglastego w lasach dóbr Husynne i majątku Rejowiec w pow. Chełmskim.

Na mocy art. 2 Ustawy Sejmowej z dnia 28 lutego 1919 r. w przedmiocie zaopatrzenia ludności w drzewo budulcowe i opałowe (Dz. Pr. № 20 z dn. 5 marca 1919 r. poz. 229), oraz art. 11 Rozporządzenia Wykonawczego do tej Ustawy z dnia 3 lutego 1920 r. (Dz. Ust. № 14 z dn. 21 lutego 1920 r. poz. 76) po porozumieniu z p. Ministrem Skarbu i p. Ministrem Robót Publicznych zarządzam niniejszem zajęcie ściętego stojącego na pniu drzewa budulcowego iglastego okrągłego i obrobionego stosownie do zatwierdzonych planów gospodarczych:

1) w lasach dóbr Husynne p. Gutowskiej wszystkiego budulca na przeznaczonej do wyrębu przestrzeni—420 mórg,
2) w lasach majątku Rejowiec Józefata Budnego z uroczyska „Kozły i Klin“ na przestrzeni 41 mórg zrębów zaległych i bieżących w ilości — 2000 m^3.

Zajęte drzewo przekazane być winno do rozporządzenia Głównej Komisji Rozdziału Drzewa przy Ministerstwie Robót Publicznych.

Gotowe podkłady kolejowe i stemple kopalniane zajęciu nie podlegają. Od chwili zajęcia właściciele nie mają prawa w żaden sposób inaczej zajętem drzewem rozporządzać, jak na zasadzie upoważnień Komisji Rozdziału Drzewa.

O dokonanem zajęciu drzewa Okręgowy Inspektor Ochrony Lasów w Lublinie zawiadomi za pośrednictwem władz administracyjnych właścicieli lub osoby zarządzające w zależności od tego, kto będzie się znajdował na miejscu.

Za drzewo wydane z decyzji Komisji Rozdziału Drzewa z zajętych zrębów, wypłacona będzie przez Państwo należność według cen, ustanowionych rozporządzeniem Ministra Rolnictwa i Dóbr Państwowych z dn. 15 lipca 1919 r. („Monitor Polski" № 161 z dn. 21 lipca 1919 r.).

Warszawa, dnia 8 czerwca 1920 r.

Minister Rolnictwa i Dóbr Państwowych:
w z. *Z. Chmielewski*

(„Monitor Polski" № 129 z dnia 11.VI. 1920 r.)

ROZPORZĄDZENIE

Ministra Przemysłu i Handlu w porozumieniu z Ministrami Skarbu, Aprowizacji oraz Rolnictwa i Dóbr Państwowych w sprawie ustanowienia „Polskiego Urzędu dla Handlu Zagranicznego" w Gdańsku.

Na zasadzie art. 1 i 12 Dekretu z dnia 7 lutego 1919 r. (Dz. Pr. № 15 z 1919 r., poz. 216), oraz w wykonaniu art. 27 — 29 umowy między Rzecząpospolitą Polską a Wysokim Komisarzem Państw Sprzymierzonych i Zaprzyjaźnionych, imieniem Wolnego Miasta Gdańska, zawartej dnia 22 kwietnia 1920 r., postanawia się, co następuje:

Art. 1. Ustanawia się Polski Urząd dla Handlu Zagranicznego w Gdańsku.

Art. 2. Do zakresu działania Polskiego Urzędu dla Handlu Zagranicznego w Gdańsku należy:

a) wydawanie pozwoleń na przywóz do Polski towarów z obszaru Wolnego Miasta Gdańska lub z zagranicy przez obszar Wolnego Miasta Gdańska;

b) wydawanie pozwoleń na wywóz towarów z Polski do obszaru Wolnego Miasta Gdańska lub zagranicę przez obszar Wolnego Miasta Gdańska dla osób, mających miejsce swego stałego zamieszkania na obszarze Wolnego Miasta Gdańska, oraz dla kupców zagranicznych, znajdujących się czasowo na obszarze Wolnego Miasta Gdańska.

Art. 3. W celu kontroli ruchu towarowego przez granicę polsko-gdańską na czas trwania umowy z Gdańskiem, wydawane przez Urząd Handlu Zagranicznego w Gdańsku pozwolenia wwozu do Polski powinny być potwierdzone przez delegata Ministerstwa Skarbu w Gdańsku.

W razie odmowy potwierdzenia, sprawa przechodzi do decyzji Ministra Skarbu.

Art. 4. Od pozwoleń, wydanych przez Polski Urząd dla Handlu Zagranicznego w Gdańsku, pobierana będzie opłata manipulacyjna, której wysokość określi osobne rozporządzenie Ministra Przemysłu i Handlu.

Art. 5. Polski Urząd dla Handlu Zagranicznego w Gdańsku jest ekspozyturą Państwowej Komisji Przywozu i Wywozu w Warszawie i w tym charakterze podlega za pośrednictwem Komisji Ministerstwu Przemysłu i Handlu.

Przy wykonywaniu swoich czynności Urząd ten stosuje się do zasad, ustalonych przez Ministerstwo Przemysłu i Handlu i zakomunikowanych mu przez Państwową Komisję Przywozu i Wywozu w Warszawie lub przez Urząd, który w przyszłości Komisję tę zastąpi.

Na czas odrębności administracyjnej w b. dzielnicy Pruskiej, Polski Urząd dla Handlu Zagranicznego w Gdańsku stosuje się w kwestjach, odnoszących się bezpośrednio do tej dzielnicy, również do zasad, wskazanych mu przez Urząd dla Handlu Zagranicznego w Poznaniu.

W sprawach, związanych z swoim zakresem działania, Polski Urząd dla Handlu Zagranicznego w Gdańsku porozumiewa się bezpośrednio z Urzędem Handlu Zagranicznego Wolnego Miasta Gdańska.

Stosunek kierownika i personelu Polskiego Urzędu dla Handlu Zagranicznego w Gdańsku do Komisarza Generalnego Rzeczypospolitej Polskiej w Gdańsku określa instrukcja dla tego Komisarza.

Art. 6. Winni przewozu towarów przez granicę polsko-gdańską bez właściwego pozwolenia podlegają karom, przewidzianym w art. 3—6 Dekretu z dnia 7 lutego 1919 r. (Dz. Pr. № 15, poz. 216).

Art. 7. Rozporządzenie niniejsze wchodzi w życie równocześnie z częścią III umowy między Rzeczpospolitą Polską a Wysokim Komisarzem Państw Sprzymierzonych i Zaprzyjaźnionych, imieniem Wolnego Miasta Gdańska, zawartą dnia 22 kwietnia 1920 r.; podlega zaś tymczasowemu wykonaniu z dniem 10 czerwca 1920 r.

Warszawa, dnia 29 maja 1920 r.

Minister Przemysłu i Handlu:
Antoni Olszewski

Minister Skarbu:
W. Grabski

Minister Aprowizacji:
St. Śliwiński

Minister Rolnictwa i Dóbr Państwowych:
Dr. Bardel

Minister b. Dzielnicy Pruskiej:
w z. *Poszwiński*

(„Monitor Polski“ № 132 z dnia 15.VI. 1920 r.).

ROZPORZĄDZENIE

Ministra Rolnictwa i Dóbr Państwowych w przedmiocie zajęcia drzewa budulcowego iglastego w lasach prywatnych dóbr Strzembów i Nacpolsk, położonych w pow. Płońskim.

Na mocy art. 2 Ustawy Sejmowej z dnia 28 lutego 1919 r. w przedmiocie zaopatrzenia ludności w drzewo budulcowe i opałowe (Dz. Pr. № 20 z dnia 5 marca 1919 r. poz. 229) oraz art. 11 Rozporządzenia Wykonawczego z dnia 3 lutego 1920 r. do tej Ustawy (Dziennik Ustaw № 14 z dnia 21,II 1920 r. poz. 76) zarządzam niniejszem zajęcie ściętego i stojącego na pniu drzewa budulcowego iglastego okrągłego i obrobionego w drzewostanach najstarszych na powierzchni, odpowiadającej zrębom bieżącym:

1) w lasach dóbr Strzembów Wincentego Charzyńskiego w ilości 3500 m^3;
2) w lasach dóbr Nacpolsk Aleksandra Charzyńskiego w ilości 1500 m^3.

Zajęte drzewo przekazane być winno do rozporządzenia Głównej Komisji Rozdziału Drzewa przy Ministerstwie Robót Publicznych.

Gotowe podkłady kolejowe i stemple kopalniane zajęciu nie podlegają.

Od chwili zajęcia właściciele nie mają prawa w żaden sposób inaczej drzewem rozporządzać, jak na zasadzie upoważnienia Komisji Rozdziału Drzewa.

O dokonanem zajęciu drzewa Okręgowy Inspektor Lasów w Warszawie zawiadomi za pośrednictwem władz administracyjnych właścicieli lub osoby zarządzające, w zależności od tego, kto będzie na miejscu się znajdował.

W celu obejrzenia i wyznaczenia miejsc zrębów Inspektor Okręgowy Ochrony Lasów deleguje do lasów dóbr wskazanych miejscowego Komisarza Ochrony Lasów.

Za drzewo wydane z decyzji Komisji Rozdziału Drzewa z zajętych zrębów wypłacona będzie przez Państwo należność według cen ustanowionych rozporządzeniem Ministra Rolnictwa i Dóbr Państwowych z dn. 15 lipca 1919 r. („Monitor Polski" № 161 z dnia 21 lipca 1919 r.).

Warszawa, dnia 12 czerwca 1920 r.

Minister Rolnictwa i Dóbr Państwowych:
Dr. Bardel

(„Monitor Polski" № 132 z dnia 15.VI. 1920 r.)

ROZPORZĄDZENIE

Ministra Rolnictwa i Dóbr Państwowych w przedmiocie zajęcia drzewa budulcowego iglastego w lasach prywatnych dóbr Zatory, położonych w pow. Pułtuskim.

Na mocy art. 2 Ustawy Sejmowej z dnia 28 lutego 1919 r. w przedmiocie zaopatrzenia ludności w drzewo budulcowe i opałowe (Dz. Pr. № 20 z dnia 5 marca 1919 r. poz. 229) oraz art. 11 Rozporządzenia Wykonawcze-

go z dn. 3 lutego 1920 r. (Dz. Ust. № 14 z dn. 21 lutego 1920 r. poz. 76) po porozumieniu z Panem Ministrem Skarbu i Panem Ministrem Robót Publicznych zarządzam niniejszem zajęcie ściętego i stojącego na pniu drzewa budulcowego iglastego okrągłego i obrobionego w zrębach zaległych i bieżących oraz na składach przy rzece Narew, zakupionego w lasach dóbr Zatory ks. Macieja Radziwiłła przez kupców leśnych Lejzera Biustocka i Nuchima Gurfinkla w ilości 6000 m³.

Zajęte drzewo przekazane być winno do rozporządzenia Głównej Komisji Rozdziału Drzewa przy Ministerstwie Robót Publicznych.

Gotowe podkłady kolejowe i stemple kopalniane zajęciu nie podlegają.

Od chwili zajęcia właściciele nie mają prawa w żaden sposób inaczej zajętem drzewem rozporządzać, jak na zasadzie upoważnień Komisji Rozdziału Drzewa.

O dokonaniu zajęcia drzewa Okręgowy Inspektor Ochrony Lasów w Warszawie zawiadomi za pośrednictwem władz administracyjnych właścicieli lub osoby zarządzające, w zależności od tego, kto będzie na miejscu się znajdował.

Za drzewo wydane z decyzji Komisji Rozdziału Drzewa z zajętych zrębów wypłacona będzie przez Państwo należność według cen ustanowionych rozporządzeniem Ministra Rolnictwa i Dóbr Państwowych z dn. 15 lipca 1919 r. („Monitor Polski" № 161 z dnia 21 lipca 1919 r.).

Warszawa, dnia 12 czerwca 1920 r.

Minister Rolnictwa i Dóbr Państwowych:
Dr. Bardel

(„Monitor Polski" № 132 z d. 15.VI 1920 r.)

ROZPORZĄDZENIE

Ministra Rolnictwa i Dóbr Państwowych w przedmiocie zajęcia drzewa budulcowego iglastego w lasach prywatnych dóbr Miastków w pow. Łukowskim.

Na mocy art. 2 Ustawy Sejmowej z dnia 28 lutego 1919 r. w przedmiocie zaopatrzenia ludności w drzewo budulcowe i opałowe (Dz. Pr. № 20 z dnia 5 marca 1919 r. poz. 229) oraz art. 11 Rozporządzenia Wykonawczego do tej ustawy z dnia 3-go lutego 1920 r. (Dziennik Ustaw № 14 z dnia 21 lutego 1920 r. poz. 76), po porozumieniu z Panem Ministrem Skarbu i Panem Ministrem Robót Publicznych zarządzam niniejszem zajęcie ściętego i stojącego na pniu drzewa budulcowego iglastego okrągłego i obrobionego w zrębach zaległych i bieżących stosownie do zatwierdzonych planów gospodarczych w lasach dóbr Miastków Jakóba hr. Potockiego w obrębie Chechła w ilości 100 m³.

Zajęte drzewo przekazane być winno do rozporządzenia Głównej Komisji Rozdziału Drzewa przy Ministerstwie Robót Publicznych.

Gotowe podkłady kolejowe i stemple kopalniane zajęciu nie podlegają.

Od chwili zajęcia właściciel nie ma prawa w żaden sposób inaczej zajętem drzewem rozporządzać, jak na zasadzie upoważnień Komisji Rozdziału Drzewa.

O dokonanem zajęciu drzewa Okręgowy Inspektor Ochrony Lasów w Siedlcach zawiadomi za pośrednictwem władz administracyjnych właściciela lub osoby zarządzające w zależności od tego, kto będzie się znajdował na miejscu.

Za drzewo wydane z decyzji Komisji Rozdziału Drzewa z zajętych zrębów, wypłacona będzie przez Państwo należność według cen ustanowionych rozporządzeniem Ministra Rolnictwa i Dóbr Państwowych z dn. 15 lipca 1919 r. („Monitor Polski" № 161 z dnia 21-go lipca 1919 r.).

Warszawa, dnia 12 czerwca 1920 r.

Minister Rolnictwa i Dóbr Państwowych:
Dr. Bardel

(„Monitor Polski" № 132 z d. 15. VI. 1920 r.)

ROZPORZĄDZENIE

Ministra Rolnictwa i Dóbr Państwowych w przedmiocie zajęcia drzewa budulcowego iglastego w lasach prywatnych dóbr Brzozowa, położonych w pow. Opatowskim.

Na mocy art. 2 Ustawy Sejmowej z dnia 28 lutego 1919 r. w przedmiocie zaopatrzenia ludności w drzewo budulcowe i opałowe (Dz. Pr. № 20 z dnia 5 marca 1919 r. poz. 229) oraz art. 11 Rozporządzenia Wykonawczego z dnia 3-go lutego 1920 r. do tej Ustawy (Dziennik Ustaw № 14 z dnia 21 lutego 1920 r. poz. 76), po porozumieniu z Panem Ministrem Robót Publicznych i Panem Ministrem Skarbu zarządzam niniejszem zajęcie wszystkiego ściętego i stojącego na pniu drzewa budulcowego iglastego okrągłego i obrobionego w obrębie lasu „Wycinka" położonego w gminie Ruda Kościelna a należącego do kupca Majera Wolfa Ledermana i S-ki, na przeznaczonej do wyrębu przestrzeni 65 morgów.

Zajęte drzewo przekazane być winno do rozporządzenia Głównej Komisji Rozdziału Drzewa przy Ministerstwie Robót Publicznych.

Gotowe podkłady kolejowe i stemple kopalniane zajęciu nie podlegają.

Od chwili zajęcia właściciel nie ma prawa w żaden sposób inaczej zajętem drzewem rozporządzać, jak na zasadzie upoważnień Komisji Rozdziału Drzewa.

O dokonanem zajęciu Drzewa Okręgowy Inspektor Ochrony Lasów w Kielcach zawiadomi za pośrednictwem władz administracyjnych właściciela lub osoby zarządzające, w zależności od tego, kto będzie na miejscu się znajdował.

Za drzewo wydane z decyzji Komisji Rozdziału Drzewa z zajętych zrębów wypłacona będzie przez Państwo należność według cen ustanowionych rozporządzeniem Ministra Rolnictwa i Dóbr Państwowych z dnia 15 lipca 1919 r. („Monitor Polski" № 161 z dnia 21-go lipca 1919 r.).

Warszawa, dnia 12 czerwca 1920 r.

Minister Rolnictwa i Dóbr Państwowych:
Dr. Bardel

(„Monitor Polski" № 132 z dn. 15.VI 1920 r.)

ROZPORZĄDZENIE

Prezesa Głównego Urzędu Ziemskiego w przedmiocie scalania gruntów na obszarach b. zaboru rosyjskiego.

Na mocy Ustawy z dn. 22 lipca 1919 r. (Dz. Pr. № 63 poz. 376) w przedmiocie utworzenia Głównego Urzędu Ziemskiego, zgodnie z art. 69 Przepisów Tymczasowych o Urzędach Ziemskich z dn. 11 października 1918 r. (Dz. Pr. № 11 poz. 22) zarządza się, co następuje:

ROZDZIAŁ I.

Zasady ogólne.

Art. 1. Do czasu wydania przez Sejm Ustawodawczy odnośnej ustawy, scalanie gruntów odbywać się będzie na mocy przepisów następujących:

1) Cz. II Ustawy z dn. 14 czerwca 1910 r. „O zmianach i uzupełnieniu postanowień co do własności rolnej włościańskiej“ (Zbiór praw i rozp. rząd. 1043).
2) Cz. IV Ustawy z dnia 29 maja 1911 r. „O urządzeniu rolnem“ (Zbiór Praw i rozp. 1087).
3) Cz. II Ustawy z dnia 16 czerwca 1912 r. „O niektórych uzupełnieniach i zmianach w Zbiorze Praw o Stanach i specjalnego dodatku do praw o Stanach oraz Ustawy z dnia 29 maja 1911 roku“, „O urządzeniu rolnem“ (Zbiór praw i rozp. rząd.).
4) Przepisów Tymczasowych o Urzędach Ziemskich z dnia 11 października 1918 r. (Dz. Praw № 11 poz. 22) oraz
5) Ustawy z dnia 22 lipca 1919 r. w przedmiocie utworzenia Głównego Urzędu Ziemskiego (Dz. Praw № 63 poz. 376.)
6) Niniejszego rozporządzenia.

Art. 2. Urzędy Ziemskie przystępują do scalania na podstawie uchwał zebrań wioskowych, względnie zebrań specjalnych (Cz. II Ustawy z dnia 16 czerwca 1912 r.).

Art. 3. Jeżeli w czasie postępowania, lecz przed ostatecznem zatwierdzeniem planu komasacyjnego przez Komisję Ziemską Okręgową, zebranie gromadzkie uchwali zwykłą większością głosów osób uprawnionych do głosowania wstrzymanie scalenia, roboty komasacyjne winny być zaniechane. Koszty poniesione przez Urzędy Ziemskie gromada obowiązana jest zwrócić. Wysokość kosztów ustala właściwa Komisja Ziemska Okręgowa.

Art. 4. Urzędy Ziemskie dążyć winny do zakończenia każdego sporu pomiędzy uczestnikami scalenia przez układ polubowny. Jeżeli do układu nie dojdzie, stosować należy ściśle art. 54 Instrukcji Ogólnej dla Urzędów Ziemskich („Monitor Polski“ № 97 z dnia 30.IV—1919 r. i nast.).

Art. 5. Istnienie sporów o własność nie wstrzymuje postępowania komasacyjnego.

Art. 6. Komisarze i podkomisarze ziemscy oraz inni urzędnicy ziemscy nie mogą być wyznaczani do prowadzenia robót, związanych ze scaleniem gruntów:

1) Jeżeli oni sami, ich żony, krewni w linji prostej, zstępnej lub wstępnej bez ograniczenia stopni, krewni zaś w bocznej linji —

pierwszych 4-ch stopni i powinowaci pierwszych 3-ch stopni oraz przysposobieni przez nich lub przyspasabiający uczestniczą w scaleniu.

2) Jeżeli są opiekunami, lub zarządzają majątkiem osób, uczestniczących w scaleniu.

3) Jeżeli ktokolwiek z uczestników scalenia zarządza ich majątkiem lub interesami.

4) Jeżeli oni lub ich żony są najbliższymi prawnymi spadkobiercami któregokolwiek z uczestników scalenia lub też prowadzą z nimi spór sądowy.

Art. 7. Koszty scalenia ponoszą właściciele obszaru komasowanego w wysokości 60 mk. z morga nowopolskiego, płatnych w 3-ch ratach.

1) Po zaświadczeniu uchwały wywołującej przez Komisarza Ziemskiego, lecz przed rozpoczęciem postępowania komasacyjnego — po 30 mk. z morga.

2) Po powzięciu przez Komisję Ziemską Okręgową decyzji przedstanowczej, lecz przed wyznaczeniem na gruncie nowych parcel — po 20 mk. z morga.

3) Po zatwierdzeniu planu komasacyjnego przez urzędy ziemskie — po 10 mk. z morga.

Art. 8. Komisje Ziemskie Okręgowe mogą w wypadkach wyjątkowych zwalniać częściowo lub w całości od kosztów powyższych.

Art. 9. Gdy przy komasacji następuje częściowa spłata w gotowiźnie, to — o ile nieruchomość ma uregulowaną hipotekę, — wpłacona gotowizna użyta będzie przedewszystkiem na umorzenie długów hipotecznych.

ROZDZIAŁ II.

Wywołanie postępowania komasacyjnego.

Art. 10. Każdy właściciel gruntu we wsi nieskomasowanej ma prawo zażądać od sołtysa lub wójta gminy zwołania zebrania gromadzkiego, względnie zebrania specjalnego (część II Ustawy z dnia 16 czerwca 1912 r.) w celu powzięcia uchwały, wywołującej scalenie.

Prawo to przysługuje również Komisji Ziemskiej Okręgowej, względnie Komisarzowi Ziemskiemu.

Art. 11. Gromada wioskowa, pragnąca scalić swe grunta, winna na umyślnie w tym celu zwołanem zebraniu gromadzkiem zwyczajną większością głosów uprawnionych do głosowania (Cz. II Ustawy z dn. 14 czerwca 1910 r., Cz. IV Ustawy z dnia 29 maja 1911 r. i Cz. II Ustawy z dn. 16 czerwca 1912 r.), powziąć w tej sprawie uchwałę i wpisać ją według ustalonego wzoru do księgi uchwał. Uchwałę podpisują wszyscy uczestnicy zebrania, wyrażający zgodę na scalenie, przyczem za niepiśmiennych podpisują upoważnione przez nich osoby.

Członkowie gromad wioskowych, nieobecni na zebraniu, a uprawnieni do głosowania, liczą się za przeciwników komasacji.

Art. 12. Na zebraniu gromadzkiem, w przedmiocie scalenia gruntów, gromada wybiera specjalnych pełnomocników w liczbie 3 — 7 oraz 3-ch zastępców.

Gromady wiejskie, liczące mniej niż 10 członków, mogą nie wybierać pełnomocników.

Prawa i obowiązki pełnomocników określa Instrukcja Dodatkowa.

Art. 13. W uchwale wywołującej (wzór № 50 Dz. Urz. Gł. Urzędu Ziemskiego № 3 z 1920 r.), winna się gromada zobowiązać do dostarczenia bezpłatnie:

a) mieszkania z opałem, światłem i usługą dla osób prowadzących scalenie; b) podwód; c) robotników i d) materjału drzewnego dla potrzeb mierniczych, jako też do uiszczenia kosztów scalenia w wysokości i w sposób wskazany w art. 7.

Uchwała określa szczegółowo zakres pełnomocnictwa, udzielonego pełnomocnikom.

Art. 14. Odpis uchwały wywołującej, przez urząd gminny należycie poświadczony, winien być niezwłocznie przesłany właściwemu Komisarzowi Ziemskiemu do zaświadczenia.

ROZDZIAŁ III.

Prace przygotowawcze.

Art. 15. Komisarz Ziemski po otrzymaniu odpisu wierzytelnego uchwały wywołującej winien w najbliższym czasie zjechać na grunt w celu stwierdzenia jej prawomocności. O dniu przybycia swego Komisarz zawiadamia Urząd gminny, polecając na oznaczoną godzinę zwołać zebranie gromadzkie.

Art. 16. Na zebraniu gromadzkiem Komisarz Ziemski w obecności wójta gminy lub sołtysa i pełnomocników gromady wyjaśnia zebranym zasady, jakiemi kierować się będzie przy opracowaniu projektu scalenia i zapoznaje ich z postępowaniem komasacyjnem, oraz wyjaśnia ciążące na nich obowiązki, jako to: dostarczanie bezpłatne w miarę potrzeby podwód, robocizny, materjału drzewnego przy pomiarach, mieszkania dla urzędników ziemskich, wpłacania w terminie do Kasy Powiatowej przypadających od nich kosztów i t. p. (art. 13).

Art. 17. Po przekonaniu się, że zebrani rozumieją dokładnie wszelkie ciążące na nich obowiązki, oraz zdają sobie sprawę w jaki sposób będzie przeprowadzone i na jakich zasadach oparte scalenie, Komisarz Ziemski sporządza listę tymczasową uprawnionych do głosowania członków gromady bez szczegółowego sprawdzania tytułów własności.

Po przeczytaniu zebranym sporządzonej listy powyższej i stwierdzeniu, że nikt pominięty nie został, Komisarz Ziemski zapytuje kolejno każdego uprawnionego do głosowania członka gromady, czy na scalenie, jakie ma być dokonane na zasadach poprzednio przez Komisarza wyłuszczanych, zgadza się lub nie, czy podpisał uchwałę, czy nie zgłasza sprzeciwu i t. d.

Po przekonaniu się, że za scaleniem wypowiedziała się zwyczajna większość uprawnionych do głosowania oraz po stwierdzeniu, że uchwała nie sprzeciwia się przepisom obowiązującym, Komisarz proponuje podpisanie uchwały gospodarzom, którzy poprzednio jej nie podpisali, a obecnie wypowiedzieli się za scaleniem (wzór № 51 Dz. Urz. Gł. Urzędu Ziemsk. № 3 z 1920), poczem ogłasza zebranym, że uchwałę wywołującą uznaje

za prawomocną, wskutek czego przystępuje niezwłocznie do opracowania ogólnego projektu scalenia.

Art. 18. O stwierdzeniu prawomocności uchwały wywołującej Komisarz Ziemski w księdze uchwał i na otrzymanym odpisie wierzytelnym czyni właściwy nadpis (zaświadczenie) (wzór № 52 Dz. Urz. Gł. Urzędu Ziemsk. № 3 z 1920 r.).

Art. 19. Po zaświadczeniu uchwały Komisarz Ziemski proponuje niepodpisanej pod uchwałą mniejszości, aby wzięła czynny udział w pracach dla dobra całej gromady; zaleca kobietom zamężnym, których mężowie są nieobecni, wystąpienie do sądów okręgowych z prośbą o wydanie upoważnienia do działania bez asystencji męża (art. 182 Kod. Cyw. Pol.), sporządza listę nieobecnych właścicieli gruntów w celu wystąpienia do władz o wyznaczenie kuratorów (art. 36 i nast. K. C. P.) oraz sporządza szczegółowy i imienny wykaz opłat, należnych od poszczególnych uczestników komasacji (art. 5 Przepisów o pobieraniu opłat za dokonywane przez Urzędy Ziemskie prace regulacyjne).

Szczególną uwagę winien Komisarz Ziemski zwrócić na zapoznanie pełnomocników z ich obowiązkami i prawami.

Art. 20. Ogólny projekt komasacji oparty będzie na dokładnem zapoznaniu się z miejscowością i jej warunkami, z uwzględnieniem — w miarę możności, życzeń gromady.

Jeśli więc wieś posiada plan swych gruntów, Komisarz Ziemski porówna go z gruntem i zbada: a) czy konfiguracja poszczególnych użytków (grunt orny, łąka, las, pastwisko i t. p.) jest podobna i b) czy linje stałe miejscowości, jako to: drogi, wąwozy, rowy, rzeki i t. p., mające dla układu przyszłych kolonij wielkie znaczenie, są oznaczone na planie. Jednocześnie Komisarz oznacza na planie kierunek spadków i pożądany kierunek orki.

Art. 21. Po zapoznaniu się z miejscowością i warunkami lokalnemi Komisarz Ziemski przystępuje do sporządzenia szczegółowego raportu komasacyjnego (wzór № 13 Dz. Urz. Gł. Urzędu Ziemsk. № 3 z 1920 r.), wypełniając przejrzyście i szczegółowo odpowiednie jego rubryki.

Art. 22. Do raportu należy dołączyć szkic planu, w przybliżeniu przedstawiający obecny stan władania ziemią, oraz ogólne wytyczne projektu scalenia, jako to: kontury poszczególnych użytków rolnych, jakie granice i w jaki sposób ulegną wyprostowaniu, jakie grunta podlegać będą zamianie, w miarę możności projektowane rowy odwadniające, drogi projektowane i kasowane, oddzielne grupy projektowanych kolonij, kierunek parcel i t. p.

Dla rozróżnienia stanu obecnego od projektu scalenia, kontury i granice istniejące winny być na szkicu wykazane kolorem czarnym, projektowane zaś kolorem czerwonym.

Art. 23. Gdy gromada zażąda odstąpienia od ogólnie przyjętych zasad scalenia (np. wydzielenia gruntu ornego w 2-ch miejscach, zbytniego wydłużenia parcel i t. p.) i gdy te żądania znajdą uzasadnienie w warunkach lokalnych, zaś ich nieuwzględnienie mogłoby stanowić poważną przeszkodę w dojściu do skutku zamierzonej komasacji, Komisarz winien zwołać Komisję Doradczą (art. 50 niniejszego rozporządzenia).

Art. 24. Szczegółowy raport komasacyjny wraz ze szkicem planu, umotywowaną opinją Komisji Doradczej (o ile była zwoływaną) i odpisem

uchwały wywołującej Komisarz Ziemski przesyła niezwłocznie do Komisji Ziemskiej Okręgowej przy odpowiedniem przedstawieniu (wzór № 11 Dz. Urz. Gł. Urzędu Ziemsk. № 3 — 1920 r.) wraz z wnioskiem swoim co do terminu przeprowadzenia ekspertyzy meljoracyjnej oraz rozpoczęcia postępowania.

ROZDZIAŁ IV.

Postępowanie komasacyjne na miejscu.

Art. 25. Po otrzymaniu raportu komasacyjnego wraz z załącznikami pomienionemi w poprzednim art., Komisja Ziemska Okręgowa poweźmie na najbliższem posiedzeniu gospodarczem decyzję w przedmiocie postępowania, a mianowicie: wyznaczy termin rozpoczęcia postępowania komasacyjnego, deleguje do przeprowadzenia pracy właściwych urzędników oraz w myśl art. 4 i 5 Przep. Tymcz. w przedmiocie wykonywania przez P. U. M. R. ekspertyz i prac meljoracyjnych na terenach urządzeń rolnych przeprowadzanych przez Urzędy Ziemskie („Monitor Polski" № 58 z dn. 11 marca 1920 r.), zarządzi zgłoszenie do P. U. M. R. o dokonanie ektpertyzy meljoracyjnej, o ile zachodzi tego potrzeba.

Art. 26. Odpis swej decyzji Komisja Ziemska Okręgowa przesyła pełnomocnikom komasowanej wsi oraz zawiadamia właściwego Komisarza Ziemskiego (wzór № 43 Dz. Urz. Gł. Urzędu Ziemsk. № 3 — 1920 r.) o terminie rozpoczęcia postępowania, delegowaniu techników i t. p.

Art. 27. W wypadkach wyjątkowych, gdy obszar komasacyjny jest duży, konfiguracja użytków i poszczególnych parcel różnorodna, a na miejscu gromada nie posiada planów, Komisja Ziemska Okręgowa może na wniosek, szczegółowo przez Komisarza umotywowany, rozpocząć postępowanie i delegować geometrę, przed otrzymaniem szkicu planu w art. 22 wymienionego.

Art. 28. Po otrzymaniu z Komisji Ziemskiej Okręgowej zawiadomienia o terminie rozpoczęcia prac pomiarowych, Komisarz Ziemski wysyła przynajmniej na 10 dni przed tym terminem wezwania do właścicieli gruntów sąsiadujących z komasowaną wsią, aby się stawili do protokółu ustalenia jej granic (wzór № 12 Dz. Urz. Gł. Urzędu Ziemsk. № 3 — 1920 r.).

Art. 29. Ustalenia granic komasowanej wsi dokonywa delegowany do prowadzenia robót mierniczych geometra w obecności pełnomocników gromady oraz właścicieli gruntów sąsiednich. O ustaleniu granic geometra sporządza odpowiedni protokół (wzór № 53 Dz. Urz Gł. Urzędu Ziemsk. № 3 — 1920 r.).

Art. 30. Właściciele gruntów sąsiednich winni stawić się w oznaczonym terminie ze wszystkimi dokumentami, jakie mogą być potrzebne przy wznawianiu i ustalaniu granic.

Niestawienie się stron czynności nie wstrzymuje.

Art. 31. Protokół ustalenia granic zaświadcza Komisarz Ziemski (wzór № 54 Dz. Urz. Gł. Urzędu Ziemsk. № 3 — 1920 r.), który w najbliższym czasie po otrzymaniu protokółu dokonywa badania tych granic, co do których zameldowano spór i skłania strony do zawarcia układu polubownego.

Art. 32. Przy badaniu granic spornych (art. 34) winien być obecny geometra oraz strony, które Komisarz Ziemski wzywa na 10 dni przed wyznaczonym terminem.

Art. 33. Gdy strony spór graniczny załatwią polubownie, Komisarz Ziemski spisuje protokół pojednawczy (wzór № 55 Dz. Urz. Gł. Urzędu Ziemsk. № 3—1920 r.) (art. 38 Przep. Tymcz. o Urz. Ziemskich); w razie niedojścia do układu, Komisarz po ustaleniu spornego terenu i spisaniu właściwego protokółu (wzór № 81 Dz. Urz. Gł. Urzędu Ziemsk. № 3—1920 r.) odsyła strony na drogę sądową, teren zaś sporny do czasu zapadnięcia wyroku prawomocnego wyłącza z obszaru komasowanego.

Art. 34. Po ustaleniu granic geometra dokonywa pomiary i sporządza plan dotychczasowego stanu posiadania, zgodnie z instrukcją techniczną dla geometrów.

Art. 35. Zapoznając się z miejscowością w celu ułożenia najwłaściwszego projektu scalenia, Komisarz Ziemski winien zbadać jaknajdokładniej wszelkie właściwości gleby i zwrócić baczną uwagę na możliwość wydobycia wody. Jeżeli możliwość ta nie jest odrazu widoczna, należy rozpocząć badania przy pomocy pełnomocników, względnie zwrócić się do K. O. Z. o zarządzenie ekspertyzy.

Art. 36. Jeśli grunta wsi scalonej znajdują się w szachownicy z gruntami dworskiemi, Komisarz winien dołożyć wszelkich starań, aby zamianę tych gruntów przeprowadzić na podstawie dobrowolnego układu między dworem a pełnomocnikami wsi.

Art. 37. Jeśli grunta wsi komasowanej znajdują sie w szachownicy z gruntami innych wsi, Komisarz Ziemski użyć winien całego wpływu swego, aby skłonić te wsie do powzięcia uchwały wywołującej. Przez cały czas skłaniania wsi sąsiednich do powzięcia uchwał wywołujących roboty przygotowawcze we wsi komasowanej powinny być prowadzone bez przerwy.

Art. 38. W razie uzyskania uchwał we wsiach sąsiednich, grunta wszystkich tych wsi tworzą jeden obszar, co usuwa konieczność dokonywania zamiany gruntów. Wszelkie prace Komisarz Ziemski prowadzi wówczas łącznie z pełnomocnikami wszystkich wsi. Komasując jednocześnie dwie lub kilka wsi i biorąc pod uwagę życzenia każdej gromady, Komisarz Ziemski projektuje nowe możliwie proste granice pomiędzy wsiami.

Art. 39. Grunta wspólne gromadzkie należy włączać do obszaru komasowanego. O ile takie wspólnoty nadają się pod uprawę, winny być wykazywane na nowych planach już jako użytek zmieniony. Podział i włączenie gruntów wspólnych do obszaru komasowanego mogą być dokonywane na mocy uchwał gromadzkich, powziętych zwyczajną większością głosów, uprawnionych do głosowania członków gromady. Grunta wspólne, nie nadające się pod uprawę (wydmy piaszczyste, wymagające zalesienia, torfy, lasy, zarośla i t. p.) mogą być pozostawione we wspólnem władaniu pod warunkiem, aby w uchwale ostatecznej określony był dokładnie udział każdego gospodarstwa w użytkowaniu gruntów.

Art. 40. Jeśli grunta wspólne stanowią własność nie całej gromady, lecz tylko pewnej części jej członków, to włączanie ich do komasowanego obszaru nastąpić może na mocy oddzielnej uchwały prywatnego zebrania, powziętej większością $^{2}/_{3}$ głosów.

Art. 41. Jeśli wieś komasowana posiada las, podzielony pomiędzy poszczególnych właścicieli, przyczem niektórzy z nich wyrąbali drzewo i zamienili działkę leśną na grunt orny, Komisarz Ziemski winien dokładnie zbadać, czy można włączyć grunta poleśne do obszaru komasowanego, czy byłoby to sprawiedliwe i zgodne z życzeniami gromady. Gdy włączenie takich gruntów nie da się uskutecznić bez szkody dla gromady i dla projektu scalenia—wówczas cała przestrzeń leśna wyłącza się z obszaru komasowanego, na tych zaś gospodarzy, którzy wyrąbali drzewo na swoich działkach, wkłada się obowiązek ich zalesienia. O powyższem sporządza Komisarz szczegółowy protokół.

Art. 42. Ponieważ nierozstrzygnięcie podlegających sądom sporów o własność nie wstrzymuje postępowania komasacyjnego (art. 5 niniejszego rozporządzenia), Komisarz Ziemski winien przestrzegać, aby przy projektowaniu nowych kolonij — działki, należące do stron prowadzących spór były obok siebie położone. Granicę między niemi będzie stanowił odpowiednik działki spornej (kontrowersu), który stosownie do wyroku zostanie przyznany jednej lub drugiej stronie lub też pomiędzy nie podzielony.

Art. 43. Komisarz Ziemski winien mieć na względzie przyszły wzrost wsi i potrzeby jej mieszkańców i dążyć, aby przy każdem scalaniu były wydzielane na mocy uchwały powziętej zwykłą większością głosów—place na cele użyteczności publicznej stanowiące własność gromadzką. Place te należy wyznaczać możliwie w środku wsi, aby korzystanie z nich było dogodne dla wszystkich członków gromady i oznaczać na planie oddzielnym numerem.

Art. 44. Przy projektowaniu nowych ulic, siedzib i t. p. należy ściśle przestrzegać obowiązujących przepisów drogowych i budowlanych. To samo tyczy się projektowania nowych cmentarzy i t. p.

Art. 45. Jeśli wieś jest gęsto zabudowana, Komisarz Ziemski winien dołożyć wszelkich starań, aby uzyskać zgodę mieszkańców na przeniesienie budynków na kolonje z takiem wyliczeniem, aby odległość między budynkami była zgodna z przepisami budowlanemi. Projektując przenoszenie budynków, Komisarz winien mieć na względzie ich stan i łatwość przeniesienia.

Art. 46. Jeśli wieś komasowana korzysta ze służebności, Komisarz Ziemski powinien dołożyć wszelkich starań, aby doprowadzić do układu polubownego między wsią a dworem w przedmiocie zniesienia służebności. Gdy do układu nie dojdzie, Komisarz protokólarnie opinjuje, czy wobec istnienia służebności scalenie będzie korzystne zważywszy, że stan posiadania poszczególnych gospodarzy może w przyszłości po zniesieniu służebności—być większy, skutkiem czego powstaćby mogła nowa szachownica.

Jeśli można ustalić, że przy zniesieniu służebności włościanie otrzymają wynagrodzenie nie w gruntach ornych, lecz w działkach leśnych, wówczas służebności nie stanowią przeszkody do scalenia.

Art. 47. Zapoznawszy się z terenem, właściwościami gleby, warunkami zaopatrzenia w wodę nowych kolonij, wygodnemi do nich dojazdami i t. p., Komisarz Ziemski przystępuje do opracowania szczegółowego projektu scalenia, omawiając go w miarę możności i potrzeby nietylko z pełnomocnikami, lecz i z całą gromadą. Projekt ten winien możliwie odpowiadać życzeniom gromady i dążyć jednocześnie do utworzenia kulturalnych jednostek gospodarczych.

Art. 48. Przy wyznaczaniu projektowanych kolonij za jednostki gospodarcze przyjmować należy gospodarstwa według faktycznego stanu posiadania, z zachowaniem dla gruntów t. zw. włościańskich przepisu art. 101 Ustawy Org. Włościan., w szczególności kolonje mniejsze od 6 morgów mogą otrzymać tylko ci gospodarze, którzy otrzymali taką przestrzeń w chwili uwłaszczenia (t. zn. jeśli przestrzeń taka wpisana jest do tabeli likwidacyjnej lub aktu nadawczego).

Właściciele gospodarstw o przestrzeni mniejszej, niż 6 morgów, powstałych wbrew przepisom art. 101 Ust. Org. Włośc., nie otrzymują kolonij oddzielnych lecz jedną kolonję wspólną według stanu, jaki był przed nieprawym podziałem osady.

Art. 49. Przy sporządzaniu projektu scalenia winien Komisarz Ziemski kierować się następującemi zasadami:

A) Do obszaru komasowanego nie mogą być włączane bez zgody właścicieli następujące grunty:

1) place pod budynkami, podwórza, ogrody przy domu, parki;
2) place pod pomnikami i grobowcami;
3) gospodarstwa już skomasowane;
4) plantacje specjalne, jako to: ogrody owocowe, chmielniki, kultury wierzby koszykarskiej i t. p., o ile plantacje te posiadają charakter stałego użytkowania;
5) gospodarstwa rybne;
6) kopalnie wapienia, marglu, torfu, kamieniołomy—o ile są źródłem stałego dochodu;
7) działki ze źródłami i z pokładami mineralnemi;
8) działki pod młynami oraz działki, przeznaczone dla zakładów przemysłowych i kopalń;
9) wszelkie wogóle grunta, mające według zdania Komisarza Ziemskiego specjalną wartość ze względu na warunki miejscowe.

B) Wszystkie użytki, otrzymywane przez jednego właściciela, winny być w miarę możności zamknięte w jednej obwodnicy (typ pierwszy).

Jeśli warunki miejscowe nie pozwalają na stosowanie tego typu kolonij, należy każdy użytek zamykać oddzielną obwodnicą z takiem wyrachowaniem, aby odległość pomiędzy poszczególnemi użytkami była jaknajmniejsza (typ drugi).

W razie wyjątkowych warunków topograficznych lub też ze względu na gatunek gleby, dozwala się odstąpienie od tego typu i wydzielenie każdego użytku w dwóch miejscach (typ trzeci).

Komisarze Ziemscy winni z największą ostrożnością stosować typ trzeci, wprowadzać go w ostatecznym tylko razie wobec faktycznej niemożności uwzględnienia innego typu i po uprzedniem zasięgnięciu opinji Komisji Doradczej.

C) Najbardziej pożądaną pod względem gospodarczym jednostką jest kolonja prostokątna, możliwie do kwadratu zbliżona, z budynkami pośrodku. Wydłużenie prostokątu uzależnione być winno od warunków miejscowych i całego planu komasacyjnego — należy jednak przestrzegać, aby było jaknajmniejsze.

Dopuścić jednak można nawet 10-ciokrotne wydłużenia (stosunek szerokości do długości 1 : 10).

W razie konieczności zastosowania wydłużenia większego Komisarz Ziemski winien zwołać Komisję Doradczą, która wypowie opinję co do niemożności zastosowania bardziej kulturalnej figury kolonji. Komisja Doradcza może nie być zwoływana, gdy przeciętny stosunek szerokości do dłu-

gości w działkach średniej wielkości jest normalny, natomiast jedna lub kilka działek o przestrzeni mniejszej mają kształt bardziej wydłużony.

D) Wszystkie działki mniejsze winny być grupowane jaknajbliżej wsi, lub w razie jej zniesienia—na miejscu dawnych siedzib; kolonje zaś większe odnoszone na peryferje komasowanego obszaru.

E) Przepływający przez obszar komasowany strumień, wodociek i t. p. nie może wobec swojej zmienności stanowić granicy działek. Kolonje winny być projektowane w taki sposób, aby cały strumień wchodził w granice poszczególnych kolonij.

Gdy na komasowanym obszarze znajdują się wąwozy, przez które przejazd jest utrudniony, nie mogą one przedzielać poszczególnej działki, lecz winny się znajdować na jej granicach.

F) Szczególnie dbać należy o zaopatrzenie każdej działki w wodę, uwzględnienie spadków, jaknajlepsze warunki orki oraz zapewnienie kolonjom jaknajdogodniejszego dojazdu.

Art. 50. Komisję Doradczą stanowią:
1) Komisarz Ziemski—jako przewodniczący.
2) Dwaj przedstawiciele drobnej własności z wiosek sąsiednich:
3) Dwaj rolnicy-fachowcy z teoretycznem wykształceniem lub dostateczną praktyką.
4) Instruktor rolniczy lub Delegat Towarzystwa Rolniczego. Nieobecność Instruktora Rolniczego, względnie delegata Towarzystwa Rolniczego, nie wpływa na odroczenie obrad Komisji.

Art. 51. Przedstawicieli drobnej własności powołuje Komisarz z pośród osób, przedstawionych mu przez pełnomocników interesowanej gromady wiejskiej. Pozostałych członków Komisji zaprasza Komisarz podług swego uznania.

Art. 52. Komisja Doradcza winna być zwołana w następujących wypadkach:
a) gdy warunki miejscowe nie pozwalają na zaprojektowanie kolonji o racjonalnym stosunku szerokości do długości;
b) gdy poszczególne kolonje nie mogą mieć należytej figury;
c) gdy ze względu na warunki miejscowe i życzenia zainteresowanych, powstaje potrzeba wydzielenia poszczególnych użytków w 2 kawałkach;
d) gdy pomiędzy Komisarzem a poszczególnymi gospodarzami powstanie różnica poglądów co do wyłączenia z obszaru komasowanego gruntów, o których mowa w p. A art. 49 niniejszego rozporządzenia;
e) we wszystkich innych wypadkach, kiedy Komisarz w celu pomyślnego przeprowadzenia scalenia gruntów czuje się zniewolonym do czynienia znaczniejszych odstępstw od technicznych przepisów komasacyjnych.

Poza powyższemi wypadkami potrzebę powołania Komisji Doradczych pozostawia się do uznania Komisarza Ziemskiego.

Art. 53. Opinja Komisji Doradczej nie obowiązuje Komisarza Ziemskiego, gdy Komisarz Ziemski nie zgadza się z opinją Komisji Doradczej; może się zwrócić z odpowiednim wnioskiem do Komisji Ziemskiej Okręgowej, załączając protokóły posiedzeń i opinję Komisji Doradczej.

Komisja Ziemska Okręgowa rozpatruje sprawę i albo wydaje decyzję na zasadzie przesłanego jej materjału, albo wysyła do komasującej się wsi

swego delegata, który po zapoznaniu się z warunkami miejscowemi rozstrzyga sprawę samodzielnie lub powołuje inną Komisję Doradczą.

Art. 54. W miarę zaznajamiania sią z miejscowemi warunkami oraz życzeniami poszczególnych członków gromady w czasie dokonywania robót mierniczych przez geometrę, winien Komisarz Ziemski zgromadzić wszelki materjał, dający mu podstawy prawne do wprowadzenia w życie projektu scalenia, a mianowicie:

1) dokonać szczegółowego sprawdzenia tytułów własności i wypełniać odpowiedni dla każdego uczestnika scalenia oddzielnie „Kwestjonarjusz szczegółowy" (wzór № 15 Dz. Urz. Gł. Urzędu Ziemsk. № 3 — 1920 r.), do którego dołączyć należy wszelkie dokumenty, stwierdzające tytuł własności, oraz piśmienną zgodę interesowanych na przeniesienie budowli na nowe parcele (wzór № 19 Dz. Urz. Gł. Urzędu Ziemsk. № 3 — 1920 r.));
2) dołożyć starań w celu doprowadzenia do zawarcia przez strony układów polubownych w przedmiocie zniesienia służebności, wyprostowania granic, zamiany gruntów dla zniesienia szachownicy zewnętrznej i t. p.;
3) na podstawie dokonanego sprawdzenia tytułów własności ułożyć wykaz projektowanych gospodarstw, ze wskazaniem imion i nazwisk właścicieli oraz ogólnej dotychczasowej przestrzeni każdego gospodarstwa (wzór № 16 Dz. Urz. Gł. Urzędu Ziemsk. № 3—1920 r.);
4) ułożyć ostateczną listę osób uprawnionych do głosowania na zebraniu gromadzkiem (wzór № 17 Dz. Urz. Gł. Urzędu Ziemsk. № 3 — 1920 r.).

Art. 55. Gdy uczestnik scalenia nie może okazać bezspornego tytułu własności, Komisarz Ziemski w każdym poszczególnym wypadku spisuje na mocy zeznań współuczestników scalenia protokół, stwierdzający faktyczny stan posiadania (wzór № 18 Dz. Urz. Gł. Urzędu Ziemsk. № 3—1920 r.) i zgodnie z tym stanem wydziela gospodarstwa, wyjaśniając zainteresowanym, że czynność ta nie przesądza prawa własności

Gdy do obszaru komasowanego wchodzą gospodarstwa, będące w posiadaniu sukcesorów wylegitymowanego właściciela, Komisarz Ziemski winien uzyskać zaświadczenie Urzędu Gminnego co do ilości sukcesorów (wzór № 58 Dz. Ur. Gł. Urzędu Ziemsk. № 3 — 1920 r.) i na niem opierać dalsze zarządzenia.

Art. 56. Po zrysowaniu pierworysu i zestawieniu rejestru pomiarowego przez geometrę, Komisarz Ziemski dokonywa przy udziale geometry sprawdzenia obecnego władania ziemią i wypełnia odnośny wykaz (wzór № 14 Dz. Urz. Gł. Urzędu Ziemsk. № 3 — 1920 r.), w którym dane cyfrowe wpisuje geometra.

Art. 57. Po dokonaniu sprawdzenia obecnego władania ziemią, Komisarz Ziemski zwołuje Komisję Szacunkowa.

Komisję Szacunkową stanowią: Komisarz Ziemski, jako przewodniczący, pełnomocnicy gromady, o ile zostali uchwałą gromadzką do tych czynności upoważnieni, oraz biegli przez gromadę wybrani. Komisja dokonywa przy udziale geometry szczegółowej klasyfikacji i oszacowania gruntów, podlegających scaleniu. Członkowie gromady mogą być obecni przy czynnościach bonitacyjnych.

Art. 58. Przed przystąpieniem do klasyfikacji, Komisarz winien zebranym wyjaśnić, że praca ta jest najważniejszym momentem w postępowaniu

komasacyjnem, że oszacowanie gruntów stwarza podstawę główną dla projektowania przyszłych kolonij, że wobec tego należy czynność tę prowadzić z całą sumiennością i najzupełniej bezstronnie. Obecny przy klasyfikacji geometra oznacza palikami zagięcia linij klasyfikacyjnych, czyni potrzebne notatki w celu pomieszczenia ich i wprowadzenia na plan.

Komisja decyduje większością głosów. W razie oczywiście wadliwej klasyfikacji Komisarz Ziemski może czynności Komisji Szacunkowej wstrzymać i przedstawić sprawę do decyzji K. Z. O.

O dokonaniu klasyfikacji gruntów sporządza Komisarz Ziemski szczegółowy protokół (wzór № 59 Dz. Urz. Gł. Urzędu Ziemsk. № 3 — 1920 r.).

Art. 59. Po ukończeniu klasyfikacji na gruncie geometra wprowadza linje klasyfikacyjne na plan, oraz sporządza odrys na kalce płóciennej z wykazaniem wszystkich użytków i linij klasyfikacyjnych. Kopję tę podpisuje geometra, biegli, pełnomocnicy gromady oraz Komisarz Ziemski. Stanowi ona podstawę do określenia wartości gruntów, należących do poszczególnych gospodarzy oraz punkt wyjścia przy pojektowaniu nowych kolonij.

Art. 60. Na klasyfikację i ocenę gruntów nie wpływają następujące względy:

a) przemijający, niezwykle wysoki, albo z zaniedbania wynikły nizki stan kultury i nawożenia;
b) niedostateczne wyzyskanie ostatniego nawożenia i kosztów uprawy, wyłożonych w celu uzyskania perjodycznie powtarzających się dochodów;
c) plantacje, znajdujące się na gruncie, mające dać szczególny dochód, np. drzewa owocowe, plantacje łoziny i t. p.;
d) drzewostany, przeznaczone na ścięcie, bez różnicy, czy się już nadają do ścięcia, czy nie;
e) poszczególne urządzenia gospodarcze, znajdujące się na gruncie, a dające się łatwo, bez znacznego zmniejszenia wartości gruntu, oddzielić, np. płoty.

Wynikające z powyższych względów różnice w otrzymanych użytkach rolnych winny być wyrównywane drogą bezpośredniego obrachunku między interesowanymi na podstawie umów dobrowolnych. Przy bonitacji należy brać pod uwagę m. i. odległość szacowanych gruntów od siedlisk.

Art. 61. Po wprowadzeniu na pierworys linij klasyfikacyjnych geometra dokonywa potrzebnych obliczeń: sporządza rachunek powierzchni i wartości działów, zgodnie z instrukcją techniczną dla geometrów.

Art. 62. Po ukończeniu czynności klasyfikacyjnych Komisarz Ziemski w porozumieniu z pełnomocnikami, a w miarę potrzeby z gromadą, przystępuje do szczegółowego ułożenia projektu komasacji, a mianowicie: na podstawie danych cyfrowych rejestru pomiarowo szacunkowego projektuje na specjalnie w tym celu sporządzonym przez geometrę szkicu komasowanego obszaru rozmieszczenie poszczególnych gospodarstw, w miarę możności uwzględniając życzenia ich właścicieli, zawarte w odnośnych kwestjonarjuszach.

Szkic powyższy, opatrzony podpisem Komisarza Ziemskiego, winien być przekazany geometrze do technicznego wykonania na planie projektu komasacji.

Art. 63. Ułożenie przez Komisarza Ziemskiego projektu komasacyjnego winno być uskutecznione przy uwzględnieniu wyników i wniosków

ekspertyzy meljoracyjnej. W tym celu Komisarz Ziemski obowiązany jest zapoznać uczestników komasacji z wyżej pomienionym wynikiem i wnioskiem ekspertyzy i zaproponować im powzięcie odpowiedniej uchwały, umożliwiającej wykonanie niezbędnych prac i robot meljoracyjnych, o ile zachodzi potrzeba ich dokonania w ścisłym związku z przeprowadzoną komasacją gruntów.

Art. 64. Wszelkie odstępstwa od projektu pierwiastkowego (art. art. 20, 21, 22 i 23 niniejszego rozporządzenia), nie uwzględnienie życzeń, ujawnionych w kwestjonarjuszach szczegółowych przez uczestników komasacji, oraz odchylenie lub nie uwzględnienie projektu P. U. M. R. w przedmiocie wykonania prac meljoracyjnych winny być w oddzielnym protokóle należycie i szczegółowo umotywowane.

Art. 65. Na zasadzie dokonanych obliczeń szkicu projektu scalenia, ułożonego przez Komisarza Ziemskiego, geometra przystępuje zgodnie z instrukcją techniczną do wyznaczenia kolonji na planie (pierworysie).

Art. 66. Po zaprojektowaniu kolonji na planie Komisarz Ziemski odbywa powtórnie naradę z pełnomocnikami, względnie z całą gromadą w celu stwierdzenia, czy projekt ten istotnie odpowiada życzeniom większości. Komisarz Ziemski winien udzielać przy tem wszelkich wskazówek i objaśnień. W razie słusznych uwag gromady, do projektu mogą być wprowadzone poprawki.

Art. 67. Najpóźniej na 3 tygodnie przed ukończeniem prac mierniczych, związanych z wykreśleniem parcel na pierworysie, winien Komisarz Ziemski zawiadomić o stanie robót Komisję Ziemską Okręgową, która niezwłocznie deleguje rewidenta pomiarów w celu dokonania rewizji tych prac.

Art. 68. Wszelkie umowy i układy, o ile dokonywane były nie przed Komisarzem Ziemskim, oraz wszelkie dodatkowe uchwały gromadzkie w przedmiocie komasacji winny być przez Komisarza Ziemskiego zaświadczane.

Art. 69. Po dokonaniu przez rewidenta pomiarów rewizji technicznej Komisarz Ziemski przy odpowiednim wniosku cały operat komasacyjny przesyła niezwłocznie do Komisji Ziemskiej Okręgowej.

Art. 70. Wszelkie skargi i zażalenia, jakie wpłynęły w toku postępowania, winny być przez Komisarza Ziemskiego w specjalnym protokóle szczegółowo wyjaśnione i protokół ten wraz ze skargami dołączony do operatu.

Art. 71. Przesłany przez Komisarza Ziemskiego w myśl art. 69 operat komasacyjny podlega szczegółowemu rozpatrzeniu przez Inspektora Ziemskiego Okręgowego, Radcę Prawnego i Rewidenta pomiarów, których opinje piśmienne winny być dołączone do akt sprawy, a następnie cały operat przedłożony zostaje do rozpatrzenia K. Z. O.

Art. 72. Komisja Ziemska Okręgowa na najbliższem posiedzeniu gospodarczem po rozpoznaniu przedłożonego operatu wydaje decyzję przedstanowczą, akceptującą plan scalenia lub też polecającą wprowadzenie niezbędnych zmian.

Art. 73. Gdy Komisja Ziemska Okręgowa uzna projekt scalenia za nieodpowiedni, niecelowy lub wadliwy, projekt uchyla i poleca Komisarzo-

wi przedstawienie nowego. Gdy uchylenie projektu nastąpiło dla przyczyn wynikłych z winy Komisarza Ziemskiego, Komisja może delegować do sporządzenia nowego projektu innego Komisarza.

Art. 74. Po otrzymaniu z Komisji Ziemskiej Okręgowej odpisu decyzji przedstanowczej wraz z całym operatem Komisarz Ziemski przesyła geometrze projekt scalenia w celu wprowadzenia go na grunt przez oznaczenie granic poszczególnych parcel palami.

Art. 75. Gdy projekt został wyznaczony na gruncie, Komisarz Ziemski zwołuje zebranie gromady w obecności wójta gminy i trzech obcych sołtysów, przedstawia gromadzie wyznaczone kolonje, zapytuje każdego uczestnika, czy mu wiadomo, gdzie są wyznaczone dla niego działy, oznajmia mu, ile miał gruntu przed scaleniem, a ile mu wydzielono obecnie, i zapytuje, czy przyjmuje wydzieloną mu kolonję czy nie. Po ukończeniu tej czynności oblicza głosy zgadzających się i gdy ich jest większość, omawia z gromadą poszczególne punkty uchwały ostatecznej, oraz spisuje samą uchwałę (wzór Nr. 60 Dz. Urz. Gł. Urzędu Ziemsk. № 3 — 1920 r.) w dwóch egzemplarzach: jeden w księdze uchwał, drugi zaś dołącza do akt. Uchwałę winni podpisać wszyscy uprawnieni do głosowania członkowie gromady, zgadzający się na przyjęcie nowych kolonij, następnie wylicza się przeciwników komasacji, poczem podpisuje wójt, sołtys, 3-ch obcych sołtysów świadków i Komisarz Ziemski. Uchwała ostateczna, powzięta zwyczajną większością głosów uprawnionych do głosowania na zebraniu gromadzkiem, jest prawomocna i uczestnicy wchodzą w posiadanie wyznaczonych im kolonij w terminie w uchwale ostatecznej oznaczonym.

Art. 76. Przy spisywaniu uchwały ostatecznej należy uwzględnić wszystkie szczegóły danej pracy właściwe, a związane z objęciem nowych dziedzin, a więc: zabezpieczyć prawa wszystkich uczestników scalenia, ustalić datę objęcia nowych kolonij w posiadanie, oraz prawa, jakie na skutek rozbudowy wsi mają przez czas pewien przysługiwać niektórym członkom gromady (np. gdy na gruncie wyznaczonym jednemu stoją budynki lub drzewa należące do innego właściciela, należy ustalić termin ich zdjęcia, albo wysokość i sposób spłaty, jeśli właściciel gruntu chce je nabyć). Uchwała ostateczna sformułowana być winna w ten sposób, aby objęcie nowych dziedzin nie dopuszczało możliwości sporów między interesowanymi, aby wszystkie nieporozumienia były załatwione przez uchwałę w sposób ostateczny.

Art. 77. Gdy ilość głosujących za przyjęciem nowych kolonij nie stanowi prawem przewidzianej większości — i nie bacząc na wysiłki Komisarza Ziemskiego, gromada nie chce się zgodzić na sporządzony projekt, Komisarz ogłasza postępowanie komasacyjne za ukończone i sporządza o tem protokół, opatrzony podpisami pełnomocników, w którym szczegółowo opisuje przyczyny nieosiągnięcia większości przy głosowaniu nad uchwałą ostateczną. Jeśli jedyną przyczyną jest wadliwy projekt, przyczem gromada trwa w postanowieniu scalenia swych gruntów, Komisarz sporządza szkic nowego projektu z podpisami pełnomocników i przesyła do Komisji Ziemskiej Okręgowej wraz z zakończonym operatem dotychczasowym. Po zapadnięciu odpowiedniej decyzji Komisji rozpoczyna się nowe postępowanie komasacyjne. Kwestję kosztów jego rozstrzyga Komisja Ziemska Okręgowa.

Art. 78. Gdy uchwała ostateczna została przez interesowanych przyjęta, Komisarz Ziemski ogłasza raz jeszcze termin objęcia w posiadanie nowych kolonij; przestrzega przed nadużyciami, które pociągnęłyby za sobą

skutki prawem przewidziane i przesyła cały operat komasacyjny do Komisji Ziemskiej Okręgowej.

Operat komasacyjny stanowią:

1) odpis uchwały wywołującej, zaświadczony przez Komisarza Ziemskiego;
2) tabela likwidacyjna wsi komasowanej;
3) lista osób uprawnionych do głosowania na zebraniu gromadzkiem;
4) wykaz ogólny gospodarstw i ich właścicieli;
5) wszelkie dokumenty, stwierdzające ich prawa na posiadane ziemie;
6) decyzje sądów w sprawie wyznaczenia kuratorów, upoważnienia kobiet zamężnych do działania bez asystencji mężów, utworzenia opieki nad małoletnimi i t. p.;
7) szczegółowy raport komasacyjny;
8) wszelkie inne uchwały, tyczące się komasacji, jako to: uchwała o podziale wspólnych pastwisk, wydzieleniu placów użyteczności publicznej i t. p.;
9) wszelkie umowy z właścicielami sąsiednich gruntów w przedmiocie zamiany gruntów, wyprostowania granic, zniesienia służebności i t. p.;
10) wszelkie protokóły Komisarza Ziemskiego niniejszą instrukcją przewidziane;
11) wszelka korespondencja w związku z komasacją przeprowadzona;
12) opinje Komisji Doradczej;
13) protokół klasyfikacji gruntów, oraz kalka z oznaczeniem linji klasyfikacyjnych;
14) kwestjonarjusze szczegółowe;
15) plany, tyczące się zamiany gruntów, wyprostowania granic, zniesienia służebności, stwierdzające zmiany zaszłe w przestrzeni lub w granicach wsi wskutek komasacji;
16) uchwała ostateczna;
17) operat pomiarowy (art. 96 instrukcji technicznej).

Art. 79. Komisja Ziemska Okręgowa po otrzymaniu operatu komasacyjnego, podlegającego zatwierdzeniu, zarządza wykończenie dowodów pomiarowych zgodnie z instrukcją techniczną i wnosi odpowiednio uzupełniony operat na najbliższe posiedzenie publiczne do zatwierdzenia.

Art. 80. Po zatwierdzeniu przez Główną Komisję Ziemską projektowanego wpisu do tabeli likwidacyjnej lub aktu nadawczego, Komisja Ziemska Okręgowa zarządza zdjęcia odrysu wierzytelnego z planu i rejestru pomiarowego w celu przesłania go pełnomocnikom gromady oraz dokonywa ostatecznego rozrachunku z gromadą z tytułu należnych opłat.

Warszawa, dnia 19 maja 1920 roku.

Prezes Głównego Urzędu Ziemskiego:
Wilkoński

(„Monitor Polski“ № 137 z dnia 21.VI. 1920 r. i następne).

ROZPORZĄDZENIE

Ministra Rolnictwa i Dóbr Państwowych w przedmiocie ustanowienia zarządu państwowego nad dobrami Mętków, należącemi do Gwidona Henkel-Donnersmarka i położonemi w powiecie Chrzanowskim.

Na mocy artykułu 1, punkt 3 oraz art. 2 p. a. Dekretu z dn. 16 grudnia 1918 r. w przedmiocie przymusowego zarządu państwowego (Dz. Pr. z r. 1918 № 21 poz. 67) ustanawiam zarząd państwowy nad dobrami Mętków, należącemi do Gwidona Henkel-Donnersmarka, położonemi w powiecie Chrzanowskim.

Pełnienie obowiązków zarządcy państwowego polecam Zarządowi Okręgowemu Dóbr Państwowych we Lwowie.

Warszawa, dn. 12 czerwca 1920 r.

Minister Rolnictwa i Dóbr Państwowych:
w z. *Z. Chmielewski*

(„Monitor Polski" № 140 z dnia 24.VI. 1920 r.).

ROZPORZĄDZENIE

Ministra Rolnictwa i Dóbr Państwowych w przedmiocie ustanowienia zarządu państwowego nad gruntem we wsi Kobielice powiatu Nieszawskiego, stanowiącym własność prawosławnej parafji w Aleksandrowie.

Na mocy art. 1 p. 1. b i 3 oraz art. 2 p. a. Dekretu z dnia 16 grudnia 1918 r. w przedmiocie przymusowego zarządu państwowego (Dz. Pr. z r. 1918 № 21 poz. 67) ustanawiam zarząd państwowy nad gruntem o powierzchni 35 morgów 171 prętów, położonym we wsi Kobielice powiatu Nieszawskiego i stanowiącym własność prawosławnej parafji w Aleksandrowie.

Wykonywanie obowiązków zarządcy państwowego polecam Zarządowi Okręgowemu Dóbr Państwowych w Warszawie.

Warszawa, dnia 12 czerwca 1920 r.

Minister Rolnictwa i Dóbr Państwowych:
w z. *Z. Chmielewski*

(„Monitor Polski" № 140 z dnia 24.VI. 1920 r.).

ROZPORZĄDZENIE

Ministra Rolnictwa i Dóbr Państwowych w przedmiocie ustanowienia zarządu państwowego nad dobrami Kąty, należącemi do spadkobierców Jerzego Gieschego i położonemi w powiecie Chrzanowskim.

Na mocy art. 1 p. 3 oraz 2 p. a) Dekretu z dn. 16 grudnia 1918 r. w przedmiocie przymusowego zarządu państwowego (Dziennik Pr. z r. 1918 № 21 poz. 67) ustanawiam zarząd państwowy nad dobrami Kąty, należącemi do spadkobierców Jerzego Gieschego we Wrocławiu i położonemi w powiecie Chrzanowskim.

Pełnienie obowiązków zarządcy państwowego polecam Zarządowi Okręgowemu Dóbr Państwowych we Lwowie.

Warszawa, dnia 12 czerwca 1920 r.

Minister Rolnictwa i Dóbr Państwowych:
w z. *Z. Chmielewski*

(„Monitor Polski" № 140 z dnia 24.VI. 1920 r.

TYMCZASOWA INSTRUKCJA

dla urzędów ziemskich w przedmiocie parcelacji większych posiadłości ziemskich.

ROZDZIAŁ I.

Przepisy ogólne.

Art. 1. Główny Urząd Ziemski podaje wykaz posiadłości ziemskich, przekazanych do parcelacji do publicznej wiadomości, drogą ogłoszeń w prasie urzędowej z zaznaczeniem, iż wszelkie zgłoszenia na nabycie ziemi w poszczególnych objektach należy kierować do właściwych Komisarzy Ziemskich.

Art. 2. Osadzenie nowonabywców na parcelowanych majątkach rządowych winno się odbywać po wyekspirowaniu kontraktów dzierżawnych, o ile w umowach dzierżawnych, z Okręgowym Zarządem Dóbr Państwowych nie został ustalony inny termin; w poszczególnych wypadkach może to nastąpić wcześniej po uprzedniem porozumieniu z Okręgowym Zarządem Dóbr Państwowych.

Art. 3. Przed przystąpieniem do opracowania projektu parcelacji, w celu jej racjonalnego wykonania należy dążyć, o ile zajdzie tego potrzeba, do uprzedniego:

a) wykonania prostszych i nieodzownych prac meljoracyjnych,
b) sporządzenia planu większych meljoracyj, jako to: drenowania gruntów, odwadniania, tudzież nawadniania łąk,
c) zamiany gruntów,
d) wyprostowania granic,
e) likwidacji sporów granicznych,
f) podziału wspólnot, i
g) likwidacji serwitutów.

Art. 4. Z posiadłości ziemskich, przeznaczonych do parcelacji, winny być wyłączone z parcelacji:

a) grunta zgłoszone do główn. Urzędu Ziemsk. przez Minist. Roln. i Dóbr Państw. do wyłączenia,
b) lasy, o ile obszar ich nadaje się do gospodarki państwowej,
c) nieużytki, o ile obszar ich przekracza 90 morgów lub o ile dotykają do państwowych lasów lub gruntów, przeznaczonych na zalesienie,
d) jeziora,
e) grunta, które z powodu wad nie nadają się narazie do kultury rolnej, ulepszenie zaś zależne jest od przeprowadzenia prac meljoracyjnych na większych przestrzeniach, jak osuszanie bagien, torfowisk i t. p.,
f) zabytki o wartości historycznej i architektonicznej, jak historyczne zamki, ruiny, kurhany, pomniki, stare wały obronne i t. p.,
g) pomniki przyrody,
h) tereny o wartościowych pokładach rud i źródeł mineralnych.

Art. 5. Przemiana użytków leśnych na orne dopuszczalna jest tylko w wyjątkowych razach i uzależniona od następujących warunków:

a) gdy granica między lasem a gruntem ornym jest niedogodna,
b) gdy parcele leśne są drobne i izolowane od lasów i nieużytków przeznaczonych do zalesienia,
c) o ile las rośnie na gruntach wysokiej klasy (I i II),
d) o ile lesistość w danym powiecie wynosi przynajmniej 15%.

Art. 6. Plan parcelacyjny winien uwzględniać:

a) zachowanie cennych budowli, urządzeń ich otoczenia, jak pałaców, parków, zakładów przemysłowych i t. p.,
b) zachowanie specjalnych kultur, jak sadów, chmielarni, gospodarstw rybnych, plantacji wierzby koszykarskiej i t. p.
c) zużytkowanie możliwie w zupełności dla celów rolniczych zabudowań folwarcznych,
d) wydzielenie koniecznego obszaru gruntów dla zużytkowania cennych budowli, urządzeń przemysłowych, budynków folwarcznych, specjalnych kultur w myśl punktu a, b i c,
e) wydzielenie gruntów na cele ogólno-państwowe, gminne, szkolne, kościelne, społeczne, przemysłowe i t. p.,
f) wydzielenie gruntów dla wzmocnienia karłowatych gospodarstw graniczących bezpośrednio lub pośrednio z parcelowanym objektem (parcelacja sąsiedzka),
g) wycięcie parcel robotniczych,
h) wycięcie samodzielnych, żywotnych gospodarstw rolniczych.

Art. 7. Powiększenie gospodarstw już samodzielnych może mieć miejsce po zaspokojeniu potrzeb miejscowej służby folwarcznej, małorolnych i bezrolnych stałych mieszkańców wsi sąsiednich.

Art. 8. Powiększenie karłowatych gospodarstw może nastąpić:

a) drogą powiększenia pojedyńczych gospodarstw, o ile gospodarstwa te są skomasowane, graniczą bezpośrednio z parcelowanym objektem i właściciele zgłoszą odpowiednie życzenia,
b) drogą powiększenia gospodarstw znajdujących się w szachownicy przez przyłączenie części gruntów parcelowanego objektu do gruntów danej wsi, o ile grunta te graniczą z odpowiedniemi

użytkami parcelowanego objektu i właściciele zgłoszą odpowiednie życzenia,
c) drogą przyłączenia jednego karłowatego gospodarstwa do innych karłowatych, właściciele których otrzymują samodzielne kolonje z parcelowanego objektu.

Art. 9. Grunta położone w obrębie miast i w ich najbliższem sąsiedztwie mogą być pozostawione, bądź miastom, na cele ich rozszerzenia się, bądź też użyte na tworzenie kolonij dla robotników, urzędników, ludności podmiejskiej i t. p.

Art. 10. Koszty parcelacji obliczane są oddzielnie dla każdego objektu z podziałem na:
a) koszt robót pomiarowych (djety, akordy, koszty podróży geometrów, wynajem robotników i kupno materjałów dla celów mierniczych),
b) koszt ekspertyzy meljoracyjnej,
c) koszt wykonania meljoracji,
d) djety i koszty podróży urzędników ziemskich,
e) koszty ogólne (pensje funkcjonarjuszy, djety członków Komisji i t. p.).

ROZDZIAŁ II.

Prace przygotowawcze.

Art. 11. Okręgowe urzędy Ziemskie przesyłają akta majątków, przeznaczonych do parcelacji, wraz z wykazem hipotecznym i dowodami pomiarowemi komisarzom ziemskim z poleceniem rozpoczęcia postępowania parcelacyjnego.

Art. 12. Po otrzymaniu polecenia Komisarz Ziemski zjeżdża na grunt w celu:
a) dokładnego zapoznania się z parcelowanym objektem,
b) zbadania miejscowych stosunków agrarnych,
c) określenia planu postępowania i zasad projektu parcelacji.

Art. 13. Po zapoznaniu się z parcelowanym objektem Komisarz Ziemski przystępuje do badania stosunków agrarnych. W tym celu winien zwrócić uwagę na:
a) stosunki ściśle miejscowe, jak ilość służby folwarcznej, jej zamożność i uzdolnienie fachowe,
b) stosunki we wsiach, graniczących z parcelowanym objektem z uwzględnieniem struktury gospodarstw, sposobu gospodarowania, stanu zamożności, ilości bezrolnych i małorolnych i t. p. na zasadzie badań i materjałów znajdujących się w Urzędzie Gminnym.
c) ogólny charakter okolicznych gospodarstw, uprzemysłowienie obecne i widoki na przyszłość, stosunek większej własności do mniejszej, stan zamożności i t. p.

Art. 14. Po zapoznaniu się z majątkiem przeznaczonym do parcelacji i miejscowemi stosunkami agrarnemi, Komisarz Ziemski ustala plan postępowania i zasady projektu, a mianowicie:
a) jakie należy uprzednio przeprowadzić czynności, w celu umożliwienia i ułatwienia racjonalnej parcelacji w myśl art. 3,
b) jakie grunta należy wyłączyć z parcelacji, w myśl art. 4,

c) jakie grunta należy przeznaczyć na sąsiedzką parcelację w myśl art. 6 punkt f,
d) potrzebę wydzielenia gruntów na zużytkowanie cennych budowli, urządzeń, budynków folwarcznych i specjalnych kultur w myśl art. 6 punkt d,
e) potrzebę wycięcia kolonji dla rzemieślników wiejskich rolniczo-niesamodzielnych,
f) minimalną wielkość samodzielnego gospodarstwa rolnego.

Przy określaniu minimalnej wielkości samodzielnego gospodarstwa należy brać pod uwagę: urodzajność gleby, wyzyskanie siły roboczej i inwentarza pociągowego, jakość i odległość rynków zbytu i system gospodarczy, przeważający w danej miejscowości.

Art 15. Plan postępowania i zasady projektu parcelacji należycie umotywowane Komisarz Ziemski ujmuje wraz z opisem objektu i badaniem stosunków agrarnych w szczegółowy opis parcelacyjny majątku (według załączonego wzoru w Dz. Urz. Gł. Urzędu Ziemskiego № 4 z 1920 r.).

Art. 16. Do opisu parcelacyjnego Komisarz Ziemski dołącza:
a) szczegółowy wykaz budynków,
b) imienny wykaz dzierżawców z oznaczeniem ilości dzierżawionej przez każdego z nich ziemi,
c) imienne listy właścicieli gruntów wiejskich graniczących z parcelowanym objektem z zaznaczeniem ilości posiadanej ziemi,
d) odręczny szkic z oznaczeniem użytków, kierunków, spadków i orki, projektowanych zamian gruntów i wyprostowań granic, gruntów przeznaczonych na wyłączenie z parcelacji i gruntów przeznaczonych na sąsiedzką parcelację, ogólnego układu samodzielnych kolonij oraz parcel, mających specjalne przeznaczenie i t. p.

Dla rozróżnienia stanu obecnego od projektu, kontury i granice istniejące winny być na szkicu wykazane kolorem czarnym, projektowane — kolorem czerwonym.

Art 17. O projekcie wycięcia parcel mających specjalne przeznaczenie w myśl art. 6 p. a, b, c i d, Komisarz Ziemski niezwłocznie komunikuje Okręgowemu Urzędowi Ziemskiemu w celu otrzymania wykazów zarejestrowanych w okręgu kandydatów odpowiednich na parcele.

Art. 18. O ile przy badaniu okaże się, iż grunta przeznaczonego na parcelację objektu wymagają meljoracji, Komisarz Ziemski winien niezwłocznie zgłosić wniosek do Okręgowego Urzędu Ziemskiego o potrzebie dokonania ekspertyzy meljoracyjnej (Przepisy Tymczasowe „Monitor Polski” № 58 z dnia 11-go marca 1920 r.).

Art. 19 O ile grunta przeznaczonego na parcelację objektu posiadają niekorzystną figurę, lub niedokładne granice, Komisarz Ziemski winien dołożyć wszelkich starań w celu przeprowadzenia odpowiednich zamian gruntów, jak również zlikwidowania sporów granicznych.

Art. 20. Po zbadaniu warunków i ustaleniu planu parcelacji Komisarz Ziemski zgłasza odpowiedni wniosek do Okręgowego Urzędu Ziemskiego o delegowanie geometrów dla wykonania czynności mierniczych, związanych z parcelacją, przesyłając jednocześnie odpis szczegółowego opisu parcelacyjnego majątku z odręcznym szkicem. Przedstawienie opisu parcela-

cyjnego nie powstrzymuje prac parcelacyjnych, jednak Okręgowy Urząd Ziemski po zapoznaniu się z opisem w razie potrzeby winien udzielić Komisarzowi Ziemskiemu odpowiednich wskazówek.

ROZDZIAŁ III.

Sporządzenie projektu.

Art. 21. Delegowany przez Okręgowy Urząd Ziemski geometra przystępuje do okopcowania granic przeznaczonego do parcelacji objektu i spisania protokółu granicznego, po uwzględnieniu zamian gruntów i wyprostowania granic.

Art. 22. Przy okopcowaniu obowiązują odpowiednie artykuły instrukcji tymczasowej w przedmiocie scalania gruntów.

Art. 23. Po dokonaniu okopcowania i spisaniu protokółu granicznego geometra przystępuje do pomiarów objektu parcelowanego, zgodnie z przepisami tymczasowej instrukcji technicznej dla geometrów.

Art. 24. W celu wyłączenia z parcelacji gruntów, wymienionych w punktach a, b, c, d, e, f, g i h art. 4, Komisarz Ziemski winien w razach wątpliwych uprzednio zasięgnąć opinji odpowiednich rzeczoznawców, które to opinje należy dołączyć do akt sprawy.

Art. 25. O ile okaże się potrzeba rozparcelowania części lasu lub przeprowadzenia zamiany lasu na inny rodzaj użytków, Komisarz Ziemski winien zasięgnąć urzednio opinji Komisarza Ochrony Lasów.

Art. 26. Łącznie z pracami mierniczemi, należy na zasadzie wniosków i wyników ekspertyzy przeprowadzać prostsze meljoracje. Dla meljoracyj większych, jak drenowanie, osuszanie i zawadnianie łąk, należy przynajmniej wykonać projekt tych meljoracyj, do którego mógłby być dostosowany plan parcelacji.

Art. 27. W czasie dokonywania robót pomiarowych na gruncie Komisarz Ziemski zwołuje Komisję Szacunkowo-Klasyfikacyjną i przeprowadza, w myśl w tym celu wydanej instrukcji, klasyfikację i szacunek parcelowanego objektu.

Art. 28. Powołanie Komisji Klasyfikacyjno-Szacunkowej jest zbędne, jeżeli klasyfikacja i szacunek zostały już uprzednio dokonane przez Urzędy Ziemskie zgodnie z wymienioną w art. 27 instrukcją, oraz, jeżeli zachowany został protokół tych czynności i kalka klasyfikacyjna.

Art. 29. Do chwili ukończenia czynności klasyfikacyjno-szacunkowych Komisarz Ziemski przyjmuje zgłoszenia na nabycie ziemi, które winny być ujęte w formę (Dz Urz. Głównego Urzędu Ziemskiego № 4 z 1920 r. — wzór № 2), ustaloną przez Główny Urząd Ziemski i zaświadczone co do ich treści przez Urząd Gminny tej gminy, w której zgłaszający się stale zamieszkuje, posiada lub dzierżawi grunta.

Art. 30. Po przeprowadzeniu klasyfikacji i szacunku i wykonaniu najprostszych meljoracyj, Komisarz Ziemski zwołuje Powiatową Radę Ziemską, która wydaje opinję co do sporządzonego przez niego ogólnego projektu zużytkowania objektu parcelacyjnego. Opinja ta zaprotokółowana i dołączona do akt sprawy, ma służyć Komisarzowi Ziemskiemu za podstawę do opracowania szczegółowego projektu parcelacyjnego. Wszelkie odchylenie

lub nieuwzględnienie tej opinji winny być przez Komisarza Ziemskiego szczegółowo umotywowane.

Art. 31. Po zamknięciu listy zgłoszeń Komisarz Ziemski powołuje Komisję Kwalifikacyjno - Doradczą. Do składu Komisji należą: Komisarz Ziemski jako przewodniczący, i trzej członkowie, wyznaczeni przez miejscową Radę Gminną.

Art. 32. O ile parcelowany objekt położony jest przy granicy paru gmin, wtedy do Komisji Kwalifikacyjno-Doradczej wchodzi 2-ch delegatów Rady tej gminy, w której objekt parcelowany jest położony i po 1 delegacie z gmin sąsiednich.

Art. 33. Delegatami Rad Gminnych do Komisji Kwalifikacyjno-Doradczej nie mogą być osoby, które albo same, albo ich żony, albo krewni w bocznej linji pierwszych czterech stopni i powinowaci pierwszych trzech stopni reflektują na nabycie ziemi z parcelowanego objektu.

Art. 34. Przed przystąpieniem do kwalifikowania, członkowie Komisji Kwalifikacyjno-Doradczej składają (według ustalonego wzoru № 3 w Dz. Urz. Głównego Urzędu Ziemskiego № 4 z 1920 r) deklarację, że niema powodów, skutkujących wyłączenie w myśl art. 33 niniejszej instrukcji i, że przy kwalifikowaniu kandydatów nie będą powodować się ubocznemi celami.

Art. 35. Przy kwalifikowaniu decyduje zwykła większość głosów; przy równej ilości głosów, głos przewodniczącego rozstrzyga.

Art. 36. Zadaniem Komisji Kwalifikacyjno-Doradczej jest: a) wybranie z nadesłanych zgłoszeń tych kandydatów, którzy, w myśl uchwały sejmowej, mają prawo do otrzymania ziemi oraz dają gwarancję racjonalnego prowadzenia gospodarstwa, b) ustalenie kolejności, w jakiej kandydaci ci mogą otrzymać:

1) kolonje samodzielne,
2) parcele dodatkowe,
3) parcele rzemieślnicze (Dz. Urz. Głównego Urzędu Ziemskiego № 4 z 1920 r. wzór № 4).

Art. 37. Prry ustalaniu kolejności kandydatów na kolonje samodzielne mają pierwszeństwo:

a) miejscowa służba folwarczna,
b) dotychczasowi bezrolni dzierżawcy objektu parcelowanego,
c) dotychczasowi małorolni dzierżawcy objektu parcelacyjnego, o ile zobowiązali się przekazać posiadane tytułem własności grunta na wzmocnienie sąsiednich karłowatych gospodarstw,
d) inwalidzi wojenni, zdolni do pracy na roli, stali mieszkańcy gminy, w obrębie której położony jest parcelowany objekt,
e) bezrolni stali mieszkańcy wsi graniczących z parcelowanym objektem, oraz służba folwarczna okolicznych majątków, która straciła miejsce na skutek częściowej lub całkowitej parcelacji tych majątków,
f) małorolni, stali mieszkańcy wsi graniczących z parcelowanym objektem, o ile zobowiązali się przekazać posiadane tytułem własności grunta na wzmocnienie sąsiednich karłowatych gospodarstw,
g) bezrolni, stali mieszkańcy gminy, w obrębie której położony jest parcelowany majątek,

h) małorolni, stali mieszkańcy gminy, w obrębie której położony jest parcelowany majątek, o ile zobowiązali się przekazać posiadane tytułem własności grunta na wzmocnienie sąsiednich karłowatych gospodarstw i

i) bezrolni i małorolni, stali mieszkańcy danego powiatu, o ile zobowiązali się przekazać posiadane tytułem własności grunta na wzmocnienie sąsiednich karłowatych gospodarstw.

Art. 38. Z pośród wybranych kandydatów Komisja Kwalifikacyjno-Doradcza ustala podwójną—w stosunku do projektowanych parcel — ilość kandydatów na nabywców (Dz. Urzęd. Gł. Urzędu Ziemskiego № 4 z 1920 r. wzór № 5).

Art. 39. Czynności Komisji Kwalifikacyjno-Doradczej w stosunku do parcel, projektowanych na cele specjalne, w myśl art. 6 p. a, b, c i d wykonywują Rady Powiatowe.

Art. 40. Szczegółowy projekt parcelacji winien być ściśle uzależniony:

a) od miejscowych stosunków agrarnych,

b) od rodzaju rozmieszczenia i konfiguracji poszczególnych użytków,

c) od ilości i jakości zakwalifikowanych kandydatów.

Art. 41. Przy opracowaniu projektu należy:

a) przedewszystkiem uwzględnić w miarę rzeczywistej potrzeby zapotrzebowania na cele ogólne, zgłoszone do Urzędu Ziemskiego przez poszczególne Ministerstwa, parafje, samorządy powiatowe i gminne i instytucje społeczne i zawodowe,

b) wydzielić grunta dla zabezpieczenia odpowiedniego zużytkowania budynków folwarcznych, specjalnych kultur i t. p.,

c) wyznaczyć grunta na parcelację sąsiedzką,

d) wyznaczyć grunta na kolonję dla rzemieślników wiejskich,

e) wyznaczyć grunta, przeznaczone dla wspólnego zużytkowania przyszłych nabywców, jako to: kopalnie żwiru, piasku, gliny, wodopoje i t. p.

Art. 42. Sadzawki i stawy, nadające się na gospodarstwo rybne, bez względu na ich obecny stan, w miarę możności winny stanowić jedno tylko gospodarstwo z dostatecznem zabezpieczeniem odpływu i dopływu wody oraz, dostateczną ilością brzegów i gruntu ornego, niezbędnego do racjonalnego prowadzenia gospodarstwa rybnego.

Art. 43. Zależnie od wielkości i stanu budynków mieszkalnych i gospodarczych w parcelowanym majątku, należy przeznaczać je bądź na pomieszczenie zakładów, mających charakter użyteczności publicznej, bądź włączać, o ile nie nadają się do przeniesienia, do takich kolonij, w których mogłyby być jaknajlepiej zużytkowane.

Art. 44. O ile na terenie parcelowanym znajdują się sady lub inne specjalne kultury, należy je w celu racjonalnego prowadzenia wydzielić w odrębną kolonję z odpowiednią ilością ziemi.

Art. 45. Przy wyznaczaniu terenów na parcelację sąsiedzką należy dążyć, by parcele dodatkowe w wypadku powiększenia gospodarstw karłowatych skomasowanych były wycięte przy zasadniczych kolonjach i tworzyły łącznie z niemi figury prawidłowe. Przy powiększeniu zaś karłowatych gospodarstw, będących w szachownicy, wyznaczony na wzmocnienie ich teren wraz z obszarem, który będzie podlegać komasacji, winien tworzyć racjonalną figurę.

Art. 46. Projekt podziału i urządzenia terenu przeznaczonego na kolonje robotnicze, urzędnicze i t. p. może być uskutecznicny bezpośrednio przez Komisarza Ziemskiego lub też przez odpowiednie instytucje i stowarzyszenia upoważnione przez Okręgowy Urząd Ziemski.

Przepisy normujące przekazywanie odpowiednim instytucjom i stowarzyszeniom terenów na kolonje robotnicze, urzędnicze i t. p. oraz zasady wykonania projektu i urządzenia terenowego będą wydane oddzielnie.

Art. 47. Po wyznaczeniu gruntów w myśl art. 41 pozostały teren należy podzielić na samodzielne kolonje rolnicze, przyczem obszar poszczególnych kolonij winien być uzależniony:

a) od rodzaju gleby,
b) od indywidualnych zdolności fachowego przygotowania i zasobów gospodarczych poszczególnych kandydatów na nabycie ziemi.

Art. 48. Po ułożeniu szczegółowego projektu parcelacji Kom. Ziem. komunikuje go na piśmie geometrze w celu wykonania technicznego, ilustrując odpowiednim szkicem odręcznym.

Art. 49. Przy projektowaniu kolonji należy przestrzegać:

a) aby każda kolonja miała jaknajlepsze warunki orki, dogodny dojazd, zapewnioną dostateczną ilość wody zdatnej do picia, przyczem stosunek różnych użytków o ile możności winien być we wszystkich kolonjach jednakowy; odstępstwo od tej zasady może być uzależnione od specjalnego przeznaczenia kolonji (np. osada młynarska, parcele dodatkowe uzupełniające i t. p.), lub też od rodzaju użytków, wchodzących w skład kolonji (np. kolonje, posiadające gorsze grunta orne, winny otrzymać lepsze łąki i w większej ilości),
b) aby poszczególne kolonje posiadały wszystkie rodzaje użytków w jednej parceli; gdy zaś miejscowe warunki zmuszają do odstępstwa od tego, aby ilość parcel jednej kolonji nie była większa od ilości rodzajów użytku; jedynie w wypadkach, gdy tego wymagają względy gospodarcze, a znaczniejsze różnice klas poszczególnych użytków upoważniają, dopuszczalne jest wydzielenie danego użytku w dwóch parcelach.

Art. 50. Stosunek szerokości do długości parcel nie powinien przekraczać jednego do dziesięciu. Wydłużenie większe jest dopuszczalne. gdy parcela przecięta jest drogą lub zawiera różne użytki.

Art. 51. Ilość dróg winna być minimalna i dostatecznie zabezpieczać dogodne połączenia kolonji z ogólnemi drogami komunikacyjnemi, przyczem drogi, okopane rowami lub wysadzone drzewami, należy w miarę możności pozostawić bez zmian.

Art. 52. Nowoprojektowane drogi winny być w miarę możności przeprowadzane w kierunkach prostych przez miejscowości wyższe, równe i suche i łączyć się pod kątami prostemi.

Art. 53. Szerokość dróg winna wynosić zgodnie z rozporządzeniem budowlano-policyjnem dla wsi (Dziennik Rozporządzeń Nr. 99 z dnia 9.XII 1917 r.):

a) komunikacyjnych ogólnych i ulic wiejskich 12 metrów,
b) komunikacyjnych wewnętrznych (służących wyłącznie dla komunikacji miejscowej) 9 metrów,
c) dojazdowych 3—5 metrów.

Art. 54. Drogi dojazdowe należy projektować tylko w wypadkach istotnej potrzeby (dojazd do łąk, lasu, kopalni torfu, piasku i t. d.).

Art. 55. W wypadkach, gdy parcelę ma przeciąć droga lub rów, należy przestrzegać, aby odcinki parceli dogodne były do racjonalnej uprawy.

Art. 56. Rowy, strumienie i rzeczki, o ile mają wyraźne i nie ulegające zmianom koryto, mogą stanowić granice parcel.

Art. 57. Załamy granic poszczególnych parcel winny się zlewać z naturalnemi załamami ogólnych granic, d óg, rowów lub granicami oddzielnych użytków.

Art. 58. Parowy i wąwozy mogą wchodzić całkowicie do jednej kolonji, gdy możliwe jest połączenie pomiędzy poszczególnemi częściami danej kolonji, lub też stanowić granicę, która w tym wypadku iść winna środkiem dna parowów lub wąwozów.

Art. 59. Po wniesieniu na plan szczegółowego projektu parcelacyjnego geometra sporządza szczegółowy rejestr pomiarowo-klasyfikacyjny.

Art. 60. Szacunek dróg i gruntów, przeznaczonych do wspólnego użytkowania, rozłożony zostaje pomiędzy poszczególne kolonje i parcele, w stosunku proporcjonalnym do wartości każdej kolonji.

Art. 61. Na zasadzie szczegółowego rejestru pomiarowo-klasyfikacyjnego, Komisarz Ziemski sporządza wykaz podstawowego szacunku poszczególnych kolonij i parcel.

Art. 62. Podstawowy szacunek kolonji w zależności od konfiguracji, od znacznej ilość użytków klas niższych, od położenia parceli w stosunku do sieci dróg, od spadów terenu, stanu kultury i t. p., może uledz zmianie.

Art. 63. Podwyższenia lub obniżenia szacunku kolonij przez Kom. Ziem. należycie uzasadnione nie mogą przekraczać 25% podstawowego szacunku.

Art. 64. Na podstawie wyników powyższych czynności Komisarz Ziemski załączając listę kandydatów zakwalifikowanych przez Komisję Kwalifikacyjno-Doradczą (art. 38) z oznaczeniem projektowanej dla każdego z nich kolonji, przedstawia w formie umotywowanego wniosku projekt wykonania parcelacji z uwzględnieniem osadnictwa i proponuje wysokość potrzebnej pomocy rolnej.

Art. 65. We wniosku tym winny być podane:

a) termin sporządzenia z proponowanemi nabywcami przedwstępnych umów kupna-sprzedaży wyznaczonych im kolonij oraz termin oddania im tych kolonij w faktyczne posiadanie;

b) wysokość zadatków, jaka winna być pobrana od nowonabywców przed objęciem przez nich kolonji w posiadanie;

c) zobowiązania, jakie winni zaciągnąć nowonabywcy tych kolonij, które posiadają specjalne cechy;

d) sposób likwidacji gospodarstwa w parcelowanym objekcie z uwzględnieniem udziału nowonabywców w budowlach, przeznaczonych do podziału, w ruchomościach, oraz krestencji, znajdujących się na parcelowanym objekcie, o ile gospodarstwo prowadzone jest przez Urzędy Ziemskie, lub zostało im częściowo przekazane przez Okręgowy Zarząd Dóbr Państwowych.

Art. 66. Termin sporządzenia umowy przedwstępnej (art. 65 p. a.) winien poprzedzać lub odpowiadać terminowi objęcia przez nowonabywców kolonji w posiadanie; termin zaś objęcia w posiadanie kolonji winien być tak wyrachowany, aby nie zachodziła przerwa w prowadzeniu gospodarstwa na danym objekcie, a w razie ostatecznym odpowiadał terminowi ukończenia dzierżawy danego objektu, o ile ta ostatnia ma miejsce.

Art. 67. Wysokość zadatku (art. 65 p. b.) winna wynosić od 15—30% ostatecznego szacunku danej kolonji (art. 63) w zależności od stanu majątkowego i specjalnych warunków, w jakich znajduje się nowonabywca oraz nabywana przezeń kolonja.

Art. 68. Pod zobowiązaniami przewidzianemi w art. 65 p. c., należy rozumieć zobowiązania specjalne, przywiązane do osoby nowonabywcy i wydzielanej mu kolonji, np. obowiązek przeprowadzenia meljoracji, dołączenia do hipoteki nabywanej kolonji poprzednio posiadanego gospodarstwa, lub odsprzedaży tego gospodarstwa sąsiednim właścicielom karłowatych gospodarstw.

Art. 69. Likwidacja gospodarstwa w parcelowanym objekcie (art. 65 p. d.) po uwzględnieniu zastrzeżeń poczynionych w tej mierze przez Okręgowy Urząd Ziemski winna przewidzieć:

a) jakie mianowicie inwentarze, krestencje, zapasy i wogóle ruchomości na zasadzie poprzednich zgłoszeń należy odprzedać projektowanym nabywcom kolonij, celem okazania im skutecznej pomocy przy zagospodarowaniu nabywanych kolonij z podaniem szczegółowej repartycji,

b) sposób zużytkowania pozostałości.

Za podstawę do określenia ceny sprzedaży winien być brany szacunek przeprowadzony w myśl art. 27 niniejszej instrukcji, przyczem pozostałość może być przekazana innym majątkom parcelowanym przez Okręgowy Urząd Ziemski lub też rozprzedana drogą licytacji.

Art. 70. Sporządzony w ten sposób operat parcelacyjny, zawierający:

a) szczegółowy opis parcelacyjny majątku z załącznikami,

b) wyniki ekspertyzy meljoracyjnej,

c) wszelkie dowody w sprawie zamian gruntów, wyprostowań granic, likwidacji sporów granicznych i t. p.,

d) opinje rzeczoznawców w sprawie wyłączeń z parcelowanego objektu,

e) opinje Komisarza Ochrony Lasów w sprawie rozparcelowania, przemiany lub zamiany użytków leśnych,

f) zgłoszenia na nabycie ziemi,

g) deklaracje członków Komisji Kwalifikacyjno-Doradczej,

h) opinje Rady Powiatowej w sprawie projektu parcelacji,

i) protokół klasyfikacyjno-szacunkowy z kalką klasyfikacyjną,

j) listy reflektantów zakwalifikowanych jako kandydatów na nabycie kolonij i parcel, sporządzone w myśl art. 36,

k) wykazy proponowanych nabywców, sporządzone w myśl art. 38 niniejszej ustawy,

l) wniosek o sposobie wykonania parcelacji,

m) plan szczegółowego projektu parcelacji z odpowiedniemi rejestrami.

n) protokół graniczny.

Komisarz Ziemski przesyła do Okręgowego Urzędu Ziemskiego.

Art. 71. Po otrzymaniu i rozpatrzeniu operatu prezes Okręgowego Urzędu Ziemskiego przy udziale kierowników wydziałów decyzją swą zatwierdza przedłożony przez Komisarza Ziemskiego plan parcelacji, lub wprowadza w nim potrzebne zmiany, ustalając ostatecznie nabywców dla poszczególnych kolonij, cenę sprzedażną, zobowiązania nowonabywców tych kolonij, wysokość potrzebnej pomocy rolnej oraz sposób likwidacji gospodarstwa parcelowanego objektu (art. 69), określając jednocześnie termin wprowadzenia nowonabywców w posiadanie i komunikuje Głównemu Urzędowi Ziemskiemu liczbę kolonij, przeznaczonych na cele osadnictwa.

Art. 72. Sprzedażną cenę kolonij Okręgowy Urząd Ziemski określa według szczegółowej instrukcji specjalnie w tej mierze wydanej.

Art. 73. Nowonabywcy wydzielonych kolonij są obowiązani:
a) stanąć na każde żądanie według uznania Okręgowego Urzędu Ziemskiego do zawarcia formalnego aktu kupna-sprzedaży i załatwienia formalności hipotecznych;
b) do czasu zawarcia formalnego aktu kupna-sprzedaży uiszczać od niedopłaconej sumy procenty w wysokości 4 od sta w terminach w umowie oznaczonych;
c) pozatem do tegoż terminu nowonabywcy bez zgody Okręgowego Urzędu Ziemskiego nie mają prawa wyzbywać się w całości lub częściowo wydzielonych im gruntów, oddawać takowe w całości lub częściowo w dzierżawę lub obciążać je długami;
d) niezwłocznie zagospodarować oddaną w posiadanie kolonję;
e) osobiście i racjonalnie prowadzić na niej gospodarstwo;
f) wykonać przewidziane w planie parcelacyjnym meljoracje, lub współdziałać przy ich przeprowadzeniu;
g) urządzić i utrzymywać w porządku drogi, rowy i granice, jako też objekty wspólnego użytkowania;
h) ubezpieczyć cały dobytek od ognia;
i) poddać się nadzorowi i kontroli Urzędu Ziemskiego.

Art. 74. Wszystkie warunki, na jakich kolonje zostają przekazane nowonabywcom, oraz zobowiązania tych ostatnich winny być szczegółowo wymienione w umowach przedwstępnych z zaznaczeniem, że niedotrzymanie któregokolwiek warunku lub zobowiązania pociąga za sobą rozwiązanie umowy i przejęcie kolonji przez Okręgowy Urząd Ziemski celem oddania jej w posiadanie następnemu z pośród zakwalifikowanych kandydatów.

ROZDZIAŁ IV.

Wykonanie parcelacji.

Art. 75. Po powzięciu decyzji w sprawie zatwierdzenia operatu parcelacyjnego Okręgowy Urząd Ziemski zarządza techniczne wykonanie na gruncie projektu parcelacji, przesyłając akta parcelacji Komisarzowi Ziemskiemu z poleceniem zawarcia z nowonabywcami przedwstępnych umów i wprowadzenia ich w posiadanie, jak również z poleceniem wykonania likwidacji gospodarstwa na parcelowanym objekcie.

Art. 76. Po otrzymaniu akt sprawy Komisarz Ziemski ogłasza za pośrednictwem władz gminnych:
a) nazwiska kandydatów zakwalifikowanych przez Okręgowy Urząd Ziemski do nabycia kolonij,

b) wysokość określonego dla każdego z nich zadatku,
c) obowiązek wniesienia takowego niezłocznie do Kasy Powiatowej na rachunek Okręgowego Urzędu Ziemskiego,
d) termin i miejsce sporządzenia przedwstępnej umowy,
e) obowiązek kandydatów zjawienia się w określonem miejscu i terminie z kwitami na opłacony zadatek celem zawarcia przedwstępnej umowy.

Art. 77. W określonym czasie i miejscu Komisarz Ziemski przystępuje do sporządzenia z nowonabywcami przedwstępnych umów według ustalonych wzorów i ogłasza termin wprowadzenia nowonabywców w posiadanie kolonij. Jeżeli którykolwiek z zakwalifikowanych kandydatów cofnie się od sporządzenia umowy, Komisarz Ziemski ogłasza, że zadatek jego podlega zwrotowi i przeznacza kolonję następnemu z listy zakwalifikowanych kandydatów, polecając mu wnieść zadatek do Kasy Powiatowej.

Art. 78. Po wycięciu kolonji na gruncie i zawarciu umów przedwstępnych Komisarz Ziemski w określonym terminie oddaje w posiadanie nowonabywców kolonje, o czem sporządza odpowiedni protokół, jednocześnie likwiduje gospodarstwo na parcelowanym objekcie, zgodnie z decyzją Okręgowego Urzędu Ziemskiego.

Art. 79. Po dokonaniu powyższych czynności Komisarz Ziemski cały operat parcelacyjny, z dołączeniem przedwstępnych umów, protokółów oddania w posiadanie i raportu likwidacyjnego przesyła do Okręgowego Urzędu Ziemskiego.

Art. 80. Okręgowy Urząd Ziemski w składzie przewidzianym w art. 71 rozpatruje cały operat parcelacyjny, zatwierdza wykonanie parcelacji, sporządza akt likwidacji gospodarstwa na parcelowanym objekcie i ustala termin zawarcia formalnych aktów kupna-sprzedaży.

Art. 81. Sprawa parcelacji zamiejscowej zostanie uregulowana przez specjalne przepisy.

Art. 82. Do czasu zorganizowania Okręgowych Urzędów Ziemskich wszelkie czynności Okręgowego Urzędu Ziemskiego w sprawach parcelacyjnych wykonywać będzie Prezes przy współudziale Inspektora, Członka Stałego i Rewidenta Pomiarów, czynności Rady Powiatowej — Komisarz Ziemski.

Warszawa, dn. 1 maja 1920 r.

Prezes Głównego Urzędu Ziemskiego:
Wilkoński

(„Monitor Polski“ № 144 z dnia 30.VI. 1920 r.)

ROZPORZĄDZENIE

Ministra Przemysłu i Handlu i Ministra Skarbu w sprawie podjęcia na terytorjum Rzeczypospolitej Polskiej czynności przez Centralę dla handlu z Ukrainą.

Centralę dla handlu z Ukrainą, czasowo ustanowioną rozkazem Naczelnego Wodza Armji przy Dowództwie Wojsk Polskich na Ukrainie, dopuszcza się do działalności w obrębie Rzeczypospolitej Polskiej pod następującemi warunkami:

1) Handel z Ukrainą, prowadzony za pośrednictwem Centrali dla handlu z Ukrainą, podlega reglamentacji Ekspozytury Komitetu Ekonomicznego Ministrów przy Naczelnem Dowództwie Wojsk Polskich na Ukrainie.

2) Centrala przyjmuje do sprzedaży na Ukrainie towary, przydzielone przez instytucje rządowe polskie, oraz towary, należące do osób i firm prywatnych, na warunkach określonych przez Komitet Ekonomiczny Ministrów.

3) Centrala skupuje na Ukrainie towary, artykuły żywnościowe i surowce z polecenia i na rachunek władz i instytucyj rządowych polskich; za zgodą Ekspozytury Komitetu Ekonomicznego Ministrów może Centrala przyjmować polecenia skupu towarów dla przewozu do Polski również od instytucyj rządowych ukraińskich, jako też od osób i firm prywatnych na zasadach ustalonych przez Ekspozyturę Komitetu Ekonomicznego Ministrów przy Naczelnem Dowództwie Wojsk Polskich na Ukrainie.

4) Centrala podlega w swej działalności Ekspozyturze Komitetu Ekonomicznego Ministrów, która ustala zasady rekompensaty towarowej, oraz zasady, na jakich mogą być zawierane przez Centralę umowy handlowe i komisowe na terenie Ukrainy z miejscowemi instytucjami lub osobami prywatnemi.

5) Skład Centrali dla handlu z Ukrainą ustala Ministerstwo Przemysłu i Handlu, Skarbu, Aprowizacji oraz Rolnictwa i Dóbr Państwowych, tudzież Kolei Żelaznych, w porozumieniu z Naczelnem Dowództwem Wojsk Polskich.

6) Wysokość kredytu niezbędnego dla rozpoczęcia działalności Centrali, utrzymania personelu i dokonywania operacyj handlowych ustali Minister Skarbu w porozumieniu z Ministrami Przemysłu i Handlu, Rolnictwa i Dóbr Państwowych oraz Aprowizacji.

7) Kontyngensy towarów przydzielanych przez poszczególne Ministerstwa celem sprzedaży na Ukrainie ustala Komitet Ekonomiczny Ministrów.

8) Szczegółowe ustalenie zakresu działalności Centrali dla handlu z Ukrainą, oraz zatwierdzenie wewnętrznego regulaminu tej Centrali należy do Komitetu Ekonomicznego Ministrów na wniosek Ministra Przemysłu i Handlu.

Warszawa, dn. 1 czerwca 1920 r.

Minister Skarbu:
W. Grabski

Minister Przemysłu i Handlu:
w z. *Henryk Strasburger*

(„Monitor Polski“ № 144 z dnia 30.VI 1920 r.).

TYMCZASOWA INSTRUKCJA

dla Instytucyj Ochrony Roślin oraz ich przedstawicieli (lustratorów) w sprawie dokonywania kontroli szkółek drzew owocowych w myśl ustawy z dnia 2 sierpnia 1919 r. (Dz. Ustaw z 1919 r. № 67 poz. 407) oraz wykonawczych do tej ustawy rozporządzeń i zarządzeń.

Na mocy art. 14 ustawy z dnia 2 sierpnia 1919 r. (Dz. Ustaw z 1919 r. № 67 poz. 407) w sprawie zwalczania mszycy wełnistej (krwistej) zarządzam, co następuje:

Art. 1. Do przeprowadzenia kontroli drzew owocowych w myśl ustawy z dnia 2 sierpnia 1919 r. oraz wykonawczego do tej ustawy rozporządzenia Ministra Rolnictwa i Dóbr Państwowych z dn. 16 kwietnia 1920 r. (Dz. Ust. z 1920 № 34 poz. 197) Ministerstwo Rolnictwa i Dóbr Państwowych powołuje na rok jeden specjalnym pismem Instytucje Ochrony Roślin, zaś w razie ich braku organizacje i instytucje rolnicze czy ogrodnicze działające w tym razie, jako instytucje ochrony roślin. Wykazy tych instytucyj będą podawane rok rocznie do wiadomości powszechnej przed dniem 1 marca za pośrednictwem dzienników urzędowych i prasy.

Art. 2. Do kompetencji Instytucyj Ochrony Roślin w zakresie wykonania wyżej wspomnianych przepisów należy:

a) dokonywanie oględzin szkółek drzew owocowych w swych okręgach,
b) wydawanie zaświadczeń stwierdzających, że szkółka wolna jest od mszycy wełnistej (załącznik № 1),
c) wydawanie zakazów sprzedaży drzew owocowych ze szkółek, w których została ujawniona mszyca wełnista (załącznik № 2),
d) dokonywanie z własnej inicjatywy bądź też na prośbę właściciela szkółki lub osób posiadających szkółki drzew owocowych na gruntach przez siebie użytkowanych powtórnych oględzin szkółek,
e) udzielanie właścicielom szkółek, lub osobom w punkcie d. niniejszego artykułu wymienionym, wskazówek skutecznego zwalczania mszycy.
f) uczestniczenie w komisji przewidzianej w art. 20 wykonawczego rozporządzenia Ministra Rolnictwa i Dóbr Państwowych z dnia 16 kwietnia 1920 r. (Dz. Ustaw z 1920 r. № 34 poz. 197), a mających na celu skonstatowanie potrzeby wycięcia więcej niż jednego drzewa owocowego bądź zniszczenia więcej niż 100-u szlachetnych szkółkowych szczepów,
g) układanie wykazów szkółek skontrolowanych z wyszczególnieniem, które z nich wolne są, a które opanowane przez mszycę wełnistą oraz przesyłanie tych wykazów do właściwego urzędu administracyjnego II-ej instancji (na terenie b. Królestwa Kongresowego — do właściwego wojewody, na terenie b. zaboru austrjackiego — do Inspektora Okręgowego Pomocy Rolnej w Krakowie lub Lwowie), a w stoł. m. Warszawie do Ministerstwa Rolnictwa i Dóbr Państwowych.

Art. 3. Przed dniem 15 maja każdego roku każda instytucja ochrony roślin otrzyma od właściwego urzędu administracyjnego II-ej instancji (w stoł. m. Warszawie od Ministerstwa Rolnictwa i Dóbr Państwowych) wykazy szkółek drzew owocowych, których stan zdrowotny pod względem występowania mszycy wełnistej obowiązana będzie sprawdzić.

Art. 4. Przy dokonywaniu oględzin szkółek badane być winny:
a) wszystkie jabłonie zarówno dzikie jak i uszlachetnione bez względu na wiek drzewek,
b) głogi i pigwy o ile znajdują się one w szkółkach lub w sąsiedztwie szkółek badanych,
c) sady mateczne przy szkółkach.

Art. 5. Oględzin szkółek drzew owocowych dokonywa przedstawiciel instytucyj ochrony roślin (lustrator) w tym celu delegowany. Lustratorowie ci przed dokonaniem oględzin szkółek winni okazać właścicielom szkółek lub osobom w art. 2 punkcie d. wyszczególnionym swoje legitymacje, wydane przez Ministerstwo Rolnictwa i Dóbr Państwowych.

Art. 6. Każda Instytucja Ochrony Roślin w celu otrzymania dla swych przedstawicieli odpowiednich legitymacyj niezwłocznie po otrzymaniu z Ministerstwa Rolnictwa i Dóbr Państwowych pisma powołującego ją do prowadzenia kontroli szkółek winna przesłać do właściwego urzędu administracyjnego II-ej instancji (w st. m. Warszawie—do Ministerstwa Rolnictwa i Dóbr Państwowych) wykazy przedstawicieli, których w danym roku zamierza delegować do oględzin szkółek drzew owocowych. Wykaz ten zawierać winien imiona i nazwiska zajmowane przez nich w Instytucji Ochrony Roślin. Legitymacje takie ważne są na rok jeden.

Art. 7. Lustratorowie szkółek drzew owocowych w myśl art. 15 rozporządzenia wykonawczego Ministra Rolnictwa i Dóbr Państwowych z dnia 16 kwietnia 1920 r. (Dz. Ustaw z r. 1920 № 34 poz. 197) przy wykonywaniu swych czynności korzystają z praw i prerogatyw przysługających urzędnikom państwowym.

Wszelkie władze państwowe i samorządowe obowiązane są do okazywania im pomocy przy spełnianiu przez nich czynności służbowych.

Art. 8. Przedstawiciele Instytucji Ochrony Roślin delegowani przez tę instytucję do dokonywania oględzin szkółek drzew owocowych winni dokładnie zaznajomić się z odnośnymi przepisami prawa obowiązującego, mianowicie: z ustawą z dnia 2 sierpnia 1919 r. w sprawie zwalczania mszycy wełnistej (Dz. Ustaw z r. 1919 № 67 poz. 407), wykonawczym do tej ustawy rozporządzeniem Ministra Rolnictwa i Dóbr Państwowych z dnia 16 kwietnia 1920 r. (Dz. Ustaw z 1920 r. № 34 poz. 197), oraz innemi rozporządzeniami, jakie w tym przedmiocie zostaną wydane.

Art. 9. Właściciele szkółek, oraz osoby w art. 2 punkcie d. niniejszej instrukcji wyszczególnione, obowiązane są w każdym czasie roku i dnia roboczego pokazać szkółkę i znajdujący się przy niej sad lustratorowi oraz udzielić mu wszelkich ułatwień dla przeprowadzenia dokładnych oględzin drzewek.

Art. 10. Właściciele szkółek, lub osoby w art. 2 punkcie d. niniejszej instrukcji wyszczególnione, obowiązane są posiadać specjalne książki o stronicach ponumerowanych (paginowanych), przeznaczone do wpisywania protokółów oględzin, które lustrator przy pierwszych oględzinach szkółki winien oparafować, to jest położyć na każdej karcie swoje inicjały, zaś na ostatniej stronicy książki poświadczyć ilość kart zawartych w książce.

Odpis protokółu oględzin lustrator włączy do akt Instytucji Ochrony Roślin.

Art. 11. Na podstawie i w zależności od wyników dokonanych przez lustratorów oględzin szkółki i znajdującego się przy niej sadu wydaje lustrator właścicielowi szkółki, lub osobom w art. 2 punkcie d. niniejszej instrukcji wyszczególnionym, zaświadczenie według wzoru do niniejszej instrukcji dołączonego (załączniki № 1 i 2). Odpisy wydanych przez lustratorów zaświadczeń Instytucja Ochrony Roślin przesyła niezwłocznie do urzędu administracyjnego I-ej instancji tego powiatu, w którego obrębie znajduje się dana szkółka.

Art. 12. Zaświadczenia, stwierdzające, że szkółka wolna jest od mszycy wełnistej ważne są na sezon sprzedaży drzewek, — jesienny roku danego i wiosenny roku następnego.

Art. 13. W razie ujawnienia w szkółce mszycy wełnistej lustrator wydaje zakaz odstępowania z tej szkółki drzew owocowych osobom trzecim za opłatą lub bezpłatnie.

Art. 14. Każdy lustrator obowiązany jest zwiedzić każdą z powierzonych jego kontroli szkółek przynajmniej raz jeden od dnia 15 maja do dnia 20 sierpnia.

O ile oględziny szkółki dokonane w czasie od 15 maja do 15 lipca nie wykażą obecności w szkółce mszycy wełnistej, a są uzasadnione obawy przedostania się mszycy z zewnątrz szkółki, lustrator obowiązany jest zwiedzić daną szkółkę powtórnie w okresie od 15 lipca do 20 sierpnia, nie wcześniej jednak, jak po upływie miesiąca od pierwszych oględzin szkółki.

Art. 15. Zakaz sprzedaży drzewek owocowych, wydany podczas oględzin szkółki dokonanych w czasie od 15 lipca do 20 sierpnia, nie może być cofnięty przed ukończeniem wiosennej wysyłki drzewek roku następnego.

Art. 16. W razie ujawnienia w szkółce mszycy wełnistej podczas oględzin szkółki w terminie wcześniejszym, to jest od 15 maja do 15 lipca, Instytucja Ochrony Roślin może z własnej inicjatywy, bądź też na prośbę właściciela szkółki lub osób w art. 2 punkcie d. wyszczególnionych, zarządzić ponowne oględziny szkółki, nie wcześniej jednak, niż po upływie miesiąca od pierwszych oględzin.

Po stwierdzeniu przy ponownych oględzinach, że mszyca w szkółce tej istotnie została doszczętnie zniszczona, lustrator cofa wydany uprzednio zakaz sprzedaży drzewek owocowych z tej szkółki.

Art. 17. W razie ujawnienia w szkółce mszycy wełnistej lustrator daje właścicielowi, lub osobie w art. 2 punkt d. wyszczególnionej, szczegółowe wskazówki, jak należy zwalczać mszycę. Wskazówki te winny być w streszczeniu zanotowane przez lustratora w protokóle oględzin szkółki.

Art. 18. O ileby do zwalczania mszycy wełnistej w szkółce, lub znajdującym się przy niej sadzie, okazało się niezbędnem wycięcie więcej niż jednego drzewa owocowego, lub więcej niż 100 szlachetnych szczepów szkółkowych, zaś właściciel lub osoby w art. 2 p. d. wyszczególnione wzbraniały się to uczynić, lustrator wydaje zakaz sprzedaży drzewek owocowych z danej szkółki, jednocześnie zaś zawiadamia właściwą Instytucję Ochrony Roślin o potrzebie zebrania w myśl art. 20 wykonawczego rozporządzenia Ministra Rolnictwa i Dóbr Państwowych z dnia 16 kwietnia 1920 r. (Dz. Ustaw z r. 1920 № 34 poz. 197) komisji, która odnośną decyzję poweźmie.

Instytucja Ochrony Roślin niezwłocznie powiadomi o potrzebie zwołania tej komisji właściwego wojewodę oraz urząd administracyjny I-ej instancji

tego powiatu, w którego obrębie znajduje się dana szkółka. Dzień, w którym komisja dokona oględzin szkółki wyznaczy właściwy urząd administracyjny I-ej instancji w porozumieniu z Instytucją Ochrony Roślin, oraz delegowanym przez wojewodę przedstawicielem działającej na danym obszarze kraju instytucji rolniczej lub ogrodniczej.

Art. 19. W razie odwołania się właściciela szkółki lub osób w art. 2 p. d. wyszczególnionym przeciwko orzeczeniu Instytucji Ochrony Roślin do właściwego urzędu administracyjnego II-ej instancji — Instytucja Ochrony Roślin obowiązana jest przedstawić osobom delegowanym przez urząd administracyjny II-ej instancji całkowity materjał faktyczny danej sprawy, względnie wziąć udział w czynnościach, jakie przez powyżej wymienionych delegatów zostaną zarządzone.

Art. 20. Przed 15 sierpnia Instytucje Ochrony Roślin przesyłają do właściwego urzędu administracyjnego II-ej instancji (w st. m. Warszawie — do Ministerstwa Rolnictwa i Dóbr Państwowych) wykazy szkółek skontrolowanych z wyszczególnieniem, które z nich są wolne, a które opanowane przez mszycę wełnistą.

Art. 21. Lustratorzy otrzymują zwrot kosztów podróży oraz djety dzienne przysługujące urzędnikom państwowym VI kategorji płac, stosownie do rozporządzenia Rady Ministrów z dn. 16 stycznia 1920 r. w przedmiocie djet i kosztów podróży dla funkcjonarjuszy państwowych na terytorjum b. zaboru rosyjskiego. (Monitor Polski № 17 z 1920 r.).

Warszawa, dnia 17 czerwca 1920 r.

Minister Rolnictwa i Dóbr Państwowych:
Dr. Bardel

Załącznik № 1 do Tymcz. Instrukcji dla Inst. Ochrony Roślin.

№ ....

Ważne w sezonie jesiennym r. ....
i wiosennym r. ....

ZAŚWIADCZENIE.

....

na mocy art. 3 Ustawy z dn. 2 sierpnia 1919 r. (Dz. Ust. Rz. P. № 67 poz. 407 r. 1919) zaświadcza, że szkółka ....

....

w ....

została uznana za wolną od mszycy wełnistej (krwistej) i upoważniona do odstępowania i wysyłki drzew owocowych i ich części w sezonie jesiennym r. 19...... i wiosennym r. ......

..............................d. ....r. 19 ....

Załącznik № 2 do Tymcz. Instrukcji dla Inst. Ochrony Roślin.

№ ....

ważne do odwołania.

Do

P. ....

Właściciela szkółek ....

Zakaz sprzedaży drzewek owocowych i ich części.

Wskutek ujawnienia mszycy wełnistej (krwistej) w szkółce ....

....

.... w ....

....

....

na mocy art. 3 ustawy z dn. 2 sierpnia 1919 r. (Dz. Ust. Rz. P. № 67 poz. 407 r. 1919.)

Z A B R A N I A

odstępowania i wysyłki za opłatą lub bezpłatnie z powyższej szkółki drzew owocowych i ich części.

Przekroczenie powyższego zakazu będzie karane sądownie w myśl art. 13 powołanej ustawy.

d. .... 19 ....

Podpis

Pieczęć

Art. 12. Rozporządzenia Wykonawczego Min. Rol. i Dóbr Państw. (Dz. Ust. Rz. P. № 34 1920 r.).

Cofnięcie zakazu sprzedaży drzewek dokonane być może:

a) przez instytucję ochrony roślin w razie jeżeli ponowne oględziny szkółki, dokonane na prośbę jej właściciela (posiadacza, użytkownika i t. p.), bądź też z własnej inicjatywy instytucji ochrony roślin, wykażą, że mszyca wełnista w danej szkółce doszczętnie została zwalczona,

b) przez właściwe urzędy administracyjne drugiej instancji, do których właścicielowi szkółki (posiadaczowi, użytkownikowi i t. p.) przysługuje prawo odwołania się przeciw orzeczeniom instytucji ochrony roślin w ciągu dwóch tygodni od ich wydania.

W razie takiego odwołania się, zakaz sprzedaży drzewek owocowych, wydany przez instytucję ochrony roślin, obowiązuje właścicieli szkółek (posiadaczy, użytkowników i t. p.) aż do powzięcia odnośnej decyzji przez urzędy administracyjne drugiej instancji.

Odwołania te składane być winny we właściwym urzędzie administracyjnym pierwszej instancji, skąd zostają natychmiast przesłane do urzędów administracyjnych drugiej instancji.

OKÓLNIK № 146

do pp. Wojewodów Warszawskiego, Lubelskiego, Kieleckiego, Łódzkiego, Białostockiego, p. Generalnego Delegata Rządu dla Galicji oraz pp. Inspektorów Okręgowych Pomocy Rolnej we Lwowie i Krakowie

w przedmiocie

zawierania umów na dzierżawę niezagospodarowanych użytków rolnych.

Stosownie do mego okólnika z dn. 31 marca 1920 r. № 104 (Dz. Urz. Min. Rol. i D. P. z 1920 r. № 3) przesyłam w załączeniu . . . egzemplarzy szematów umów w przedmiocie przymusowego wydzierżawiania niezagospodarowanych użytków rolnych i upraszam pp. Wojewodów, p. Generalnego Delegata Rządu (Inspektorów Okręgowych Pomocy Rolnej) o rozesłanie tych szematów pp. Starostom.

Tymczasowe umowy dzierżawne, zawarte w myśl okólnika mego z dn. 19 kwietnia 1920 r. № 116 (Dz. Urz. Min. Rol. i D. P. z 1920 r. № 4) winny być obecnie zastąpione nowemi umowami, spisanemi według ustalonego, a załączonego przy niniejszem wzoru.

Umowy należy spisywać w jednym egzemplarzu; po jednym odpisie umowy, zaświadczonym przez Starostę, należy udzielić właścicielowi i dzierżawcy. Oryginalne umowy dzierżawne należy po zaopatrzeniu ich bieżącemi numerami starannie przechowywać w aktach Starostwa.

Wobec tego, że w myśl art. 12 rozporządzenia wykonawczego do ustawy z dn. 18 marca 1920 r. w przedmiocie wydzierżawiania niezagospodarowanych użytków rolnych na terenie b. zaboru rosyjskiego i austrjackiego (Dz. Ust. № 29 z 1920 r. poz. 174) właścicielowi gruntu przysługuje w ciągu dni 8 od chwili doręczenia decyzji Starostwa prawo odwołania się do Wojewody, przed zawarciem umowy dzierżawnej z poszczególnymi kandydatami należy zawiadomić właściciela o zamiarze wydzierżawienia jego niezagospodarowanych użytków. Jeżeli właściciel w tym terminie nie wniesie odwołania, należy umowę dzierżawną zawrzeć po upływie 8-dniowego terminu odwoławczego; w razie zaś wniesienia odwołania należy umowę zawrzeć dopiero po nadejściu decyzji Wojewody; decyzja ta winna być powzięta niezwłocznie, a w każdym razie przed upływem dni 14 od daty przedłożenia sprawy województwu.

Decyzję, co do której Starosta w ciągu dni 14 nie otrzyma sprzeciwu ze strony Wojewody, należy uważać za zatwierdzoną przez Wojewodę i uprawniającą Starostę do zawarcia umowy dzierżawnej.

Podpisywanie umów dzierżawnych przez dzierżawców umiejących pisać winno być dokonywane w obecności referenta rolniczego i 2-ch świadków, po stwierdzeniu przez referenta tożsamości osoby dzierżawcy.

Umowy dzierżawne z osobami niepiśmiennemi winny być zawierane na obszarze województw: Warszawskiego, Lubelskiego, Kieleckiego, Łódzkiego i Białostockiego w formie aktu notarjalnego; w tym wypadku pierwszy wypis z aktu notarjalnego pozostaje w aktach Starostwa.

Na obszarze b. zaboru austrjackiago osoby niepiśmienne winny na umowie umieścić znak ręczny w obecnosci referenta rolniczego i dwóch świadków, po stwierdzeniu przez referenta tożsamości osoby dzierżawcy.

W sprawie spisywania umów dzierżawnych zechcą pp. Wojewodowie zwrócić uwagę pp. Starostów na następujące okoliczności:

Odnośnie do art. 2 umowy dzierżawnej:

Za podstawę obliczenia czynszu dzierżawnego z 1 morga dzierżawionego gruntu, w myśl art. 4 ustawy z dn. 18 marca 1920 r. (Dz. Ust. z 1920 r. № 28 poz. 165) winna być wzięta cena kontyngentowa następujących ilości żyta:

a) w pierwszym roku dzierżawnym 20 — 30 klg. żyta zależnie od jakości i stanu wydzierżawionego gruntu,
b) w drugim roku dzierżawnym 30—40 klg. żyta zależnie od jakości i stanu wydzierżawionego gruntu,
c) w trzecim roku dzierżawnym 40—50 klg. żyta zależnie od jakości i stanu wydzierżawionego gruntu,
d) w czwartym roku dzierżawnym 50 — 60 klg. żyta zależnie od jakości i stanu wydzierżawionego gruntu.

Wobec tego należy w umowie dzierżawnej, jako podstawę wymiaru czynszu dzierżawnego za poszczególne lata dzierżawne, wstawić cyfrę, równającą się iloczynowi, powstałemu z pomnożenia ilości wydzierżawionych morgów oraz ilość żyta, ustaloną w umowie z dzierżawcą, stosownie do wyżej wskazanych norm.

Odnośnie do art. 12 umowy dzierżawnej:

W artykule tym należy szczegółowo wymienić budynki gospodarcze oraz części składowe inwentarza martwego, oddane dzierżawcy do użytkowania. Wysokość czynszu dzierżawnego, który dzierżawca winien opłacać za dzierżawę budynków gospodarczych i inwentarza martwego, zależną być winna od ilości i stanu tych przedmiotów oraz odpowiadać czynszom płaconym za takież przedmioty w danym powiecie. Sumę odpowiednią należy wstawić w ostatnim ustępie art. 12-go.

Dokładny i szczegółowy opis budynków gospodarczych i inwentarza martwego, oddanych dzierżawcy przy wprowadzeniu go w dzierżawę przez referenta rolniczego, należy dołączyć do umowy dzierżawnej i razem z umową przechowywać.

Odnośnie do art. 13 umowy dzierżawnej:

W razie wydzierżawienia gruntów w obrębie województw Białostockiego, Kieleckiego, Lubelskiego, Łódzkiego i Warszawskiego w artykule tym należy wstawić wyrazy: „Sąd Okręgowy w Warszawie”, zaś w razie wydzierżawienia użytków rolnych w terytorjalnych okręgach działania pp. Inspektorów Okręgowych Pomocy Rolnej we Lwowie i w Krakowie, — „Sąd Okręgowy” względnie „Powiatowy” we Lwowie lub Krakowie.

Odnośnie do art. 15 umowy dzierżawnej:

Do kosztów złączonych z zawarciem umowy dzierżawnej należą w pierwszym rzędzie koszty związane z rozjazdami referentów rolniczych. Koszty te, o ile odnoszą się do dzierżawców gruntów położonych w jednej wsi, winny być przez nich pokryte w stosunku do obszaru dzierżawionego gruntu. Odpowiednią kwotę należy wstawić w art. 15.

Pp. Wojewodowie zechcą polecić pp. Starostom i referentom rolniczym, aby w celu należytego spisywania umów dzierżawnych, zapoznali się dokładnie z postanowieniami ustawy z dn. 18 marca 1920 r. w przedmiocie wydzierżawiania niezagospodarowanych użytków rolnych (Dz. Ust. № 28

z 1920 r. poz. 165), wykonawczego do tej ustawy rozporządzenia z dn. 30 marca 1920 r. (Dz. Ust. z 1920 r. № 29 poz. 174), okólnika mego № 104 (Dz. Urz. Min. Rol. i D. P. z 1920 r. № 3) i niniejszego okólnika.

Dalsze zapotrzebowania na szematy umów dzierżawnych należy zgłaszać do Urzędu Zagospodarowania Odłogów w Warszawie.

Za szematy umowy dzierżawnej pobierać należy opłatę w wysokości Mk. 2.50 fen. za sztukę.

Warszawa, dnia 5 czerwca 1920 r.

Minister Rolnictwa i Dóbr Państwowych
Dr. Bardel

Prezes Urzędu Zagospodarowania Odłogów:
Ubysz.

Wzór do Okólnika № 146.

UMOWA DZIERŻAWNA.

Dnia .... 19.......... pomiędzy p. .... Starostą w .... działającym z mocy art. 5 Ustawy z dnia 18 marca 1920 r. w przedmiocie wydzierżawiania niezagospodarowanych użytków rolnych (Dz. Ust. № 28 poz. 165), oraz art. 5 i 7 rozporządzenia wykonawczego z dnia 30 marca 1920 r. (Dz. Ust. № 29 poz. 174) z jednej, a p. .... mieszkańcem wsi .... gminy .... z drugiej strony, zawartą została następująca umowa, która zgodnie z art. 9 pomienionej ustawy ma moc obowiązującą dla właściciela gruntu, podlegającego przymusowemu wydzierżawieniu.

Artykuł 1.

P. .... Starosta w .... działając na mocy wyżej powołanych przepisów o przymusowem wydzierżawianiu niezagospodarowanych użytków rolnych, oddaje w dzierżawę p. .... leżące odłogiem grunty we wsi .... gminie .... własność .... stanowiące, przestrzeni morgów .... , położone w granicach ....
.... i oznaczone na dołączonym do umowy niniejszej planiku odręcznym przez strony podpisanym, na czas od dnia .... do dnia ....

Umowa niniejsza kończy się z upływem wymienionego terminu bez wypowiedzenia i nie podlega domyślnemu przedłużeniu.

Artykuł 2.

Tytułem czynszu dzierżawnego obowiazuje się dzierżawca płacić kwotę, równającą się cenie kontyngentowej za następującą ilość żyta: za pierwszy rok dzierżawny, t. j. za czas od 1/IX 1920 r. do 31/VIII 1921 r. cenę kontyngentową za .... kg. żyta:

b) za drugi rok dzierżawny, t. j. za czas od 1/IX 1921 r. do 31/VIII 1922 r. cenę kontyngentową za .... kg. żyta;

c) za trzeci rok dzierżawny, t. j. za czas od 1/IX 1922 r. do 31/VIII 1923 r. cenę kontyngentową za .... kg. żyta;

d) za czwarty rok dzierżawny, t. j. za czas od 1/IX 1923 r. do 31/VIII 1924 r. cenę kontyngentową za .... kg. żyta.

O ile w ostatnim roku dzierżawnym część wydzierżawionego gruntu bedzie zajęta pod rośliny okopowe czas trwania dzierżawy odnośnej części gruntu przedłuży się do 31 października danego roku kalendarzowego.

W razie zniesienia systemu kontyngentowego za podstawę obliczenia czynszu dzierżawnego zostaną przyjęte ceny maksymalne za powyższe ilości żyta, w razie zaś nieusta-

nowienia cen maksymalnych przeciętne ceny rynkowe w czasie od 15 września do 15 grudnia każdego roku.

Czynsz drzierżawny płatny jest w dwóch ratach półrocznych, pierwszego września i pierwszego marca roku dzierżawnego. W pierwszym roku dzierżawnym czynsz płatny jest pierwszego września 1920 r. i pierwszego marca 1921 r., w drugim pierwszego września 1921 r. i pierwszego marca 1922 r. i t. d.

W pierwszym roku dzierżawnym podstawę obliczenia czynszu stanowi cena kontyngentowa, ustanowiona na rok 1920/1921, w drugim cena na rok 1921/22 i t. d.

W razie podwyższenia lub obniżenia ceny kontyngentowej (maksymalnej) w ciągu roku dzierżawnego następuje wyrównanie czynszu na podstawie podwyższonej lub obniżonej ceny obowiązującej z końcem każdego roku dzierżawnego.

Okres czasu od daty podpisania umowy do dnia 1/IX 1920 r. wlicza się do pierwszego roku dzierżawnego. Na okres ten przyjmuje się za podstawę obliczenia czynszu cenę kontyngentową 200 Mk. za 100 kg. żyta. Z obliczonego w ten sposób czynszu winien dzierżawca uiścić przy podpisaniu umowy tyle dwunastych części, ile miesięcy upłynie od daty podpisania umowy do dnia 1/IX 1920 r. Przytem ułamki miesiąca powyżej dni 15 przyjmuje się za cały miesiąc, ułamki dni 15 i mniej pomija się.

Czynsz dzierżawny winien być wpłacany do rąk właściciela, a gdyby ten przyjęcia odmówił — do kasy Starostwa. Zwłoka w zapłaceniu czynszu w terminie umówionym daje prawo do natychmiastowego rozwiązania umowy dzierżawnej z winy dzierżawcy bez obowiązku stawiania go w zwłoce. Podatki skarbowe i gminne nie obciążają dzierżawcy

Artykuł 3.

Dzierżawione grunty mogą być użyte tylko pod uprawę mechaniczną, t. j. pod uprawę wszelkiego rodzaju ziemiopłodów. Użycie gruntu jako łąki lub pastwiska jest niedozwolone. Dzierżawca obowiązany jest posiadać odpowiedni inwentarz, utrzymywać grunty w dobrej kulturze i po upływie terminu dzierżawy oddać je w stanie zdatnym do dalszej uprawy.

Artykuł 4.

Dzierżawca obowiązany jest czuwać nad całością gruntu oddanego w dzierżawę i zawiadamiać niezwłocznie właściciela o każdem zakłóceniu posiadania. Niema prawa wycinać drzew i krzewów pożytecznych na gruncie rosnących, krzewy zaś szkodliwe usuwać może powiadomiwszy poprzednio o tem właściciela. Obowiązany również ochraniać znajdujące się na przestrzeni dzierżawionej znaki graniczne, kopce, miedze, rowy, dreny, drogi, płoty, mosty i t. p. Dzierżawca odpowiada przed właścicielem za wszelkie uszkodzenia lub zniszczenia tych urządzeń, wynikłe z winy lub niedbalstwa dzierżawcy.

Artykuł 5.

Przy czteroletnim terminie umowy dzierżawca obowiązany przynajmniej raz pole nawieźć licząc po .... wozów na morgę.

Artykuł 6,

Dzierżawca niema prawa korzystać z wnętrza ziemi, ani też z kamieni na powierzchni leżących, nie przysługuje mu również prawo polowania na dzierżawionym gruncie.

Artykuł 7

Referent rolniczy przy starostwie, względnie inny urzędnik przez Starostę wyznaczony ma w każdym czasie prawo kontroli nad czynnościami dzierżawcy, odnośnie do uprawy roli i prowadzenia gospodarstwa.

Artykuł 8

Dzierżawca nie ma prawa dzierżawionych gruntów poddzierżawiać osobom trzecim w całości lub częściowo.

Artykuł 9.

Wszelkie szkody lub straty spowodowane przez wypadki losowe zwyczajne i nadzwyczajne, przewidziane i nieprzewidziane dotykać będą samego tylko dzierżawcę. Nie będzie on mógł rościć z tego tytułu pretensji ani do właściciela gruntu, ani do Skarbu Państwa i domagać się odszkodowania. W razie jednak zupełnej niemożności korzystania z przedmiotu dzierżawy wskutek siły wyższej, dzierżawca ma prawo do opustu czynszu w tym roku dzierżawnym, w którym z dzierżawy nie korzystał.

Artykuł 10.

W razie gdyby dzierżawione grunty, w czasie trwania dzierżawy zostały rozparcelowane przez Państwo, lub właściciela na podstawie upoważnienia właściwej władzy pań-

stwowej, umowa niniejsza ulegnie rozwiązaniu. W tym wypadku dzierżawca obowiązany będzie ustąpić z gruntu i po zebraniu plonów z dokonanych przez siebie zasiewów otrzyma w myśl art. 10 ust. z 18.III 1920 r. (Dz. Ust. № 28 poz. 165) słuszne odszkodowanie.

Artykuł 11.

Dzierżawca oświadcza, że przedmiot niniejszej dzierżawy jest mu dokładnie znany, że przekonał się na miejscu o gatunku gleby, przestrzeni i granicach dzierżawionego gruntu, że również znane mu są służebności grunty obciążające. Właściciel gruntu ma obowiązek oddania dzierżawy w razie braku drogi zwykłej, koniecznej drogi dojazdowej do dzierżawionego gruntu.

Artykuł 12.

(Tylko przy dzierżawach całej jednostki gospodarczej w razie udzielenia dzierżawcy prawa korzystania z zabudowań gospodarczych i inwentarza martwego).

Dzierżawcy przysługuje prawo w czasie trwania dzierżawy używania budynków gospodarczych, znajdujących się na gruncie a mianowicie; ....

....

....

....

....

oraz inwentarza martwego, składającego się z ....

....

....

....

....

Budynki i inwentarz martwy zostaną oddane dzierżawcy do użytkowania po sporządzeniu dokładnego i szczegółowego opisu z wymienieniem przedmiotów i określeniem stanu, w jakim się znajdują. Za dzierżawę budynków i inwentarza martwego winien dzierżawca opłacać rocznie .... marek z góry w dwóch ratach półrocznych, płatnych w terminach, ustanowionych w art. 2. Dzierżawca jest obowiązany własnym kosztem wykonywać potrzebne naprawy i roboty dla utrzymania budynków i inwentarza martwego w należytym stanie, a po upływie czasu dzierżawy zwrócić je właścicielowi w stanie, w jakim je otrzymał, z uwzględnieniem naturalnego zużycia.

Artykuł 13.

W razie niedotrzymania przez dzierżawcę któregokolwiek z warunków niniejszej umowy Starosta lub właściciel za zgodą Starosty ma prawo wystąpić na drogę sądową o rozwiązanie umowy z winy dzierzawcy i eksmisję. Strony na wypadek sporu sądowego uznają za właściwy sąd okręgowy w .... w tych razach, gdy udział w procesie będzie miał Skarb Państwa.

Artykuł 14.

W razie śmierci dzierżawcy umowa niniejsza obowiązuje jego spadkobierców, o ile w ciągu dni 30-stu dzierżawy się nie zrzekną.

Artykuł 15.

Koszty połączone z zawarciem niniejszej umowy, wynoszące kwotę .... marek zostały przez dzierżawcę uiszczone do rąk Starosty w .... przy podpisaniu niniejszej umowy. Koszty te dzierżawca ma prawo potrącić przy wpłacie pierwszej raty dzierżawnej.

Artykuł 16.

Umowa niniejsza została sporządzona w jednym egzemplarzu, który pozostaje w aktach Starostwa w..

Właściciel i dzierżawca otrzymują po jednym odpisie umowy, zaświadczonym przez Starostę.

OKÓLNIK № 147

do pp. Naczelników Zarządów Okręgowych Dóbr Państwowych w Warszawie, Radomiu i Siedlcach

w przedmiocie

opłacania obciążających dobra państwowe składek na budowę i odnowienie kościołów parafjalnych.

Stosownie do obowiązujących dotychczas przepisów Postanowienia Namiestnika Królewskiego w Radzie Stanu z dn. 3 stycznia 1818 roku (Postanowienie dotyczące działalności zarządów gub. i naczeln. pow., Warszawa 1867 r. № 26 str. 55) oraz Postanowienia Królewskiego z dn. 6/18 marca 1817 r. w przedmiocie zapobiegania upadkowi kościołów parafjalnych (Dz. Pr. t. VI. № 9 str. 242), tudzież zgodnie z odnośną opinją Prokuratorji Generalnej Rzeczypospolitej Polskiej z dn. 10 lutego 1920 roku № 1808/70. II. dobra państwowe, położone na terenie b. zaboru rosyjskiego, podlegają, w równej mierze z dobrami prywatnemi, obowiązkowi pokrywania tej części kosztów budowy i odnowienia kościołów parafjalnych, którą tworzą wydatki z tytułu kupna materjałów budowlanych oraz zapłaty rzemieślników wykwalifikowanych, zajętych przy budowie, czy odnowieniu kościołów (mularzy, cieśli, dekarzy i t. p.).

Wydatki związane z przewiezieniem zakupionych materjałów budowlanych oraz zapłatą robotników niewykwalifikowanych zatrudnionych przy budowie czy odnowieniu kościołów, w myśl powołanych wyżej przepisów, nie obowiązują właścicieli gruntów, a zatem i Państwa, jako właściciela dóbr państwowych nie obciążają.

Decyzja co do ustanowienia i właściwego rozkładu składek na budowę i odnowienie kościołów parafjalnych, stosownie do przepisów ukazu najwyższego z dn. 14/26 lipca 1864 roku (Dz. Pr. z. 1864 r. t. 62 str. 281) należy do zgromadzenia parafjan, mających prawo udziału w zebraniach gminnych. Zgromadzenie to ustala wysokość wspomnianych składek w zależności od obszaru posiadanego przez poszczególnych parafjan gruntu.

Upoważniając panów niniejszem do uczestniczenia w opłatach na budowę i odnowienie kościołów parafjalnych według zasad w niniejszym okólniku wskazanych, polecam panom w każdym poszczególnym wypadku nałożenia na dobra państwowe składek parafjalnych sprawdzić ich zasadność, ich dotychczasowe nieopłacenie oraz wymiar, przyczem za podstawę wymiaru wysokości składek winny być brane tylko grunty użytkowane, zaś 4 morgi normalnie zadrzewionego i zagospodarowanego lasu należy przyjmować za 1 mórg ziemi ornej. Odnośnie do lasów, nie posiadających normalnego zapasu drzewa, winni panowie poczynić odpowiednie kroki w celu uzyskania korzystniejszego stosunku.

Proszę panów o niezwłoczne wydanie odpowiednich zarządzeń wykonawczych.

Warszawa, dn. 7 czerwca 1920 r.

Minister Rolnictwa i Dóbr Państwowych.
w z. *Z. Chmielewski*

Naczelnik Zarządu Głównego Dóbr Państwowych:
J. Miklaszewski.

OKOLNIK № 148

do pp. Naczelników Zarządów Okręgowych Dóbr Państwowych, Inspektorów lasów, Nadleśniczych i Inspektorów majątków państwowych

w przedmiocie

opłacania od nieruchomości państwowych podatków pobieranych przez powiatowe związki komunalne i gminy miejskie.

Stosownie do obowiązujących przepisów dekretu z dn. 7 lutego 1919 r. w przedmiocie skarbowości powiatowych związków komunalnych (Dz. Praw z 1919 r. № 14 poz. 151) oraz dekretu z dn. 7 lutego 1919 r. w przedmiocie skarbowości gmin miejskich (Dz. Praw z 1919 r. № 14 poz. 150) polecam przy opłacaniu od nieruchomości państwowych podatków pobieranych przez powiatowe związki komunalne oraz gminy miejskie stosować się do przepisów następujących:

1. Podatki samodzielne pobierane na terenie b. zaboru rosyjskiego przez powiatowe związki komunalne (art. 5 i 8 dekretu poz. 151) w zasadzie obciążają własność państwową narówni z własnością prywatną. Wyłączenia więc na korzyść własności państwowej istnieją o tyle, o ile są wprowadzone do odnośnych statutów powiatowych i uchwał tych związków, czy to z inicjatywy danych związków komunalnych, czy to przez władzę zatwierdzającą. Kwestję zatem, czy dany samodzielny podatek obciąża majątek państwowy rozstrzyga tekst odnośnego statutu, względnie uchwała związku komunalnego, dotycząca wprowadzenia lub zmiany podatków komunalnych.

2. Podatki państwowe przekazane powiatowym związkom komunalnym (art. 6 dekretu poz. 151) i podatki komunalne wprowadzone przez związki komunalne w pewnym procentowym stosunku do podatków państwowych (art. 7 dekretu poz. 151) muszą być opłacane według zasad, regulujących pobieranie odnośnych podatków państwowych, zatem od tego rodzaju podatku komunalnego wolne są te nieruchomości, które według dawnych ustaw rosyjskich o podatkach (ustawa o podatkach bezpośrednich, tom V zbioru praw ces. ros. wydanie z 1903 r. i kontynuacja z 1912 r.) są zwolnione od odpowiedniego podatku państwowego.

Stąd wynika, że nie należy opłacać:

a) dodatku do państwowego podatku gruntowego, o ile byłby wymierzony od lasów państwowych, których zwolnienie od zasadniczego podatku gruntowego przewiduje art. 120 ustęp 3 ustawy o podatkach bezpośrednich,
b) dodatku do państwowego podatku podymnego od zakładów przemysłowych rządowych, rządowych budynków, przeznaczonych na użytek instytucyj państwowych, domów przeznaczonych na użytek urzędów i urzędników, ponieważ nieruchomości te są zwolnione od zasadniczego podatku podymnego (Tom V zbioru praw rosyjskich — ustawa o podatkach bezpośrednich, art. 142 poz. 2 i uwaga do art. 193), i
c) dodatku do państwowego podatku od nieruchomości miejskich, o ile byłby wymierzony od nieruchomości państwowych, użytkowanych bezpośrednio na korzyść skarbu państwa i nie stanowiących dla niego źródła dochodu — wobec zwolnienia tych nieruchomości od zasadniczego podatku od nieruchomości miejskich

(ustawa o podatkach bezpośrednich, dodatek do art. 82, Dział I ust. 3).

3. Podatki, pobierane przez gminy miejskie, winny być regulowane według zasad, zawartych w dekrecie w przedmiocie skarbowości gmin miejskich z dn. 7 lutego 1919 r. (Dz. Praw z 1919 r. № 14 poz. 150).

Dekret ten rozróżnia: a) podatki gminne samodzielne pobierane na podstawie osobnych statutów podatkowych uchwalonych przez gminy miejskie i zatwierdzonych przez Ministra Spraw Wewnętrznych w porozumieniu z Ministrem Skarbu (art. 1 i 3 dekretu poz. 150) i b) podatki gminne pobierane na zasadzie takichże uchwał w postaci dodatków do istniejących podatków państwowych (art. 1 i 3 dekretu poz. 150).

Co do wyłączeń od rzeczonych podatków na korzyść własności państwa należy kierować się temiż zasadami, jakie wyżej wskazałem w punkcie 1 i 2 co do podatków samodzielnych pobieranych przez powiatowe związki komunalne oraz dodatków do podatków państwowych, pobieranych przez te związki.

Upoważniając Panów niniejszem do uczestniczenia w opłatach podatków pobieranych przez powiatowe związki komunalne i gminy miejskie według zasad w niniejszym okólniku ustanowionych, polecam w każdym poszczególnym wypadku nałożenia na nieruchomość państwową podatków komunalnych sprawdzać ich zasadność, fakt ich dotychczasowego nieopłacenia oraz dokładność obliczenia wymiaru.

Warszawa, dn. 9 czerwca 1920 r.

Minister Rolnictwa i Dóbr Państwowych:
Dr. Bardel

Naczelnik Zarządu Głównego Dóbr Państwowych:
J. Miklaszewski.

OKÓLNIK № 149

do PP. Wojewodów: Warszawskiego, Kieleckiego, Łódzkiego, Lubelskiego i Białostockiego, p. Generalnego Delegata Rządu dla Galicji i Inspektorów Okręgowych Pomocy Rolnej w Krakowie i we Lwowie

w przedmiocie

wystawiania skryptów dłużnych na pożyczki, przyznane przez Komitety Pomocy Rolnej.

W myśl art. 12 rozporządzenia mego z dn. 26 marca 1920 r. w przedmiocie trybu udzielania pożyczek na pomoc rolną w Województwach: Warszawskiem, Łódzkiem, Kieleckiem, Lubelskiem i Białostockiem (Dz. Ust. 1920 r. № 28 poz. 170) oraz art. 12 rozporządzenia mego z dn. 6 kwietnia 1920 r. w przedmiocie trybu udzielania pożyczek na pomoc rolną w b. zaborze austrjackim (Dz. Ust. z 1920 r. № 32 poz. 190) — asygnacje na pożyczki przyznane przez powiatowy, wojewódzki (w b. zaborze austrjackim okręgowy) lub Główny Komitet Pomocy Rolnej wystawia komitet powiatowy Pomocy Rolnej po złożeniu przez dłużnika skryptu dłużnego.

Przy wypełnianiu skryptów dłużnych, których szematy przy niniejszem załączam, należy stosować się do następujących wskazówek:

Jako sumę pożyczkową, otrzymaną przez dłużnika, należy w skrypcie dłużnym wstawić kwotę równającą się:

1) wysokości otrzymanej tytułem pożyczki gotówki,
2) należytości za środki pomocy rolnej, otrzymanej przez dłużnika w naturze.

Suma tych dwóch pozycyj (1 + 2) przedstawia wysokość wypożyczonej kwoty.

Przykład:

Komitet Pomocy Rolnej przyznał petentowi:

1) dwadzieścia tysięcy marek gotówką na koszta robocizny,
2a) trzydzieści tysięcy marek na kupno narzędzi rolniczych,
b) pięć tysięcy marek na kupno zboża na zasiew, które to narzędzia i zboże otrzymuje dłużnik w naturze.

Wobec tego w skrypie dłużnym zostaje wstawiona kwota 55.000 marek, jako suma pożyczkowa.

W myśl art. 3 Ustawy z 13 lutego 1920 r. (Dz. Ustaw № 17 poz. 86) udzielone pożyczki mają być spłacane najdalej w ciągu 6-ciu lat, a to przez pierwsze dwa lata bez procentu, w następujących zaś latach z 4%-wem oprocentowaniem.

Wobec tego w ustępie skryptu dłużnego, rozpoczynającym się od słów „Począwszy od dn." należy po tych słowach wstawić dzień i miesiąc podpisania przez dłużnika skryptu dłużnego, zaś rok późniejszy o dwa lata od roku wystawienia skryptu.

W ustępie tym między słowem „procent" a słowami „z góry" należy wstawić słowo „rocznie", „półrocznie" zależnie od uchwały Komitetu co do terminu płatności poszczególnych rat.

Przykład:

w razie podpisania skryptu dłużnego dn. 1 lipca 1920 r. pożyczka jest nieoprocentowana do 1 lipca 1922 r., od tej daty zaś winien dłużnik w terminach płatności rat płacić z góry (rocznie lub półrocznie) procent od każdorazowo pozostałej sumy dłużnej w stosunku 4 od sta.

Po słowach „wypożyczoną mi sumę obowiązuję się zużytkować w sposób następujący" należy dokładnie wymienić przedmioty, na zakupno których w myśl uchwały Komitetu udzielona pożyczka jest przeznaczona.

Zawiadomiony przez Powiatowy Komitet Pomocy Rolnej o przyznaniu mu pożyczki rolnej petent podpisuje wypełniony odpowiednio skrypt dłużny w obecności starosty lub referenta rolniczego i dwóch świadków, stwierdzających, że osoba dłużnika jest im znaną.

Do ważności skryptu dłużnego, wystawionego przez dłużnika niepiśmiennego na obszarze Województw: Warszawskiego, Lubelskiego, Kieleckiego, Łódzkiego i Białostockiego konieczna jest forma aktu notarjalnego. Na obszarze b. zaboru austrjackiego osoby niepiśmienne winny przy umowie umieścić znak ręczny w obecności referenta rolniczego i dwóch świadków, po stwierdzeniu przez referenta rolniczego tożsamości osoby dłużnika.

Po złożeniu przez dłużnika u referenta rolniczego Starostwa skryptu dłużnego lub, w razie sporządzenia skryptu w formie aktu notarjalnego, pierwszego wypisu z aktu notarjalnego, wystawia Powiatowy Komitet Pomocy Rolnej asygnację, którą podpisuje starosta lub jego zastępca, oraz referent rolniczy. Na podstawie asygnacji dłużnik podejmuje kwotę, objętą

skryptem dłużnym we właściwej Kasie Państwowej (Skarbowej, Urzędzie Podatkowym) lub innej instytucji do tego upoważnionej.

Oryginał skryptu dłużnego, opatrzony bieżącym numerem porządkowym przechowywany winien być w aktach Starostwa w osobnej teczce. Uwierzytelniony przez starostę lub referenta rolniczego odpis skryptu dłużnego winien być przesyłany w drodze służbowej do Urzędu Zagospodarowania Odłogów.

Referent rolniczy Starostwa prowadzi wykaz udzielonych pożyczek, który zawierać winien: numer bieżący skryptu dłużnego, imię i nazwisko dłużnika. miejsce jego zamieszkania, wysokość pożyczki i terminy płatności.

W razie, jeżeli w myśl uchwały Komitetu, pożyczka została przyznana na zakupno środków pomocy rolnej, referent rolniczy wystawia polecenie (zaświadczenie) do instytucji, w której przechowane są środki pomocy rolnej. Z zaświadczeniem tem winien dłużnik zwrócić się do instytucji w niem wskazanej, która wydaje dłużnikowi przedmioty, wymienione w zaświadczeniu Starostwa.

Proszę Panów o rozesłanie pp. Starostom załączonych przy niniejszem w ilości . . . egzemplarzy szematów skryptów dłużnych. Za każdy skrypt dłużny pobierana być winna od dłużnika opłata w wysokości 2 marek.

Zechcą Panowie również wydać niezwłocznie pp. Starostom szczegółowe instrukcje w myśl wskazań w niniejszym okólniku zawartych.

Warszawa, dnia 12 czerwca 1920 r.

Minister Rolnictwa i Dóbr Państwowych
Dr. Bardel

Prezes Urzędu Zagospodarowania Odłogów
Ubysz

Wzór do Okólnika № 149.

„SKRYPT DŁUŻNY".

Ja niżej podpisany ....
właściciel (dzierżawca) gospodarstwa rolnego we wsi ....
w gminie .... powiecie .... niniejszem stwierdzam, że otrzymałem w gotowiźnie z kredytu przyznanego Rządowi na mocy ustawy z dnia 13 lutego 1920 r. (Dziennik Ustaw z roku 1920 № 17 poz. 86) pożyczkę w kwocie Mk .... fen. .... (wyraźnie Mk. .... fen. ....).
Sumę powyższą obowiązuję się zwrócić Skarbowi Państwa w .... równych ratach rocznych po .... marek .... fenigow, które wnosić będę do Kasy Skarbowej .... w ....
w terminach następujących:

1) rata dn. .... r. 192.........
2) rata dn. .... r. 192.........
3) rata dn. .... r. 192.........
4) rata dn. .... r. 192.........
5) rata dn. .... r. 192.........
6) rata dn. .... r. 192

Począwszy od dnia .... r. 192........ obowiązuję się płacić od pozostałej w dniu tym do spłacenia sumy pożyczki procent z góry w stosunku rocznym 4 (czterech) od sta.

Wypożyczoną mi sumę obowiązuję się zużytkować w sposób następujący:

....

....

....

....

....

....

....

....

....

....

....

W następujących wypadkach poddaję się rygorowi natychmiastowej wymagalności całej niespłaconej jeszcze w danej chwili sumy pożyczki wraz z ewentualnymi procentami:

1) w razie nieuiszczenia we właściwym terminie którejkolwiek raty;

2) w razie użycia wypożyczonej sumy, choćby tylko w części niezgodnie ze wskazanem powyżej jej przeznaczeniem;

3) a) w razie zbycia w drodze sprzedaży lub w inny sposób mojej posiadłości;

b) w razie przedterminowego ustąpienia przezemnie z dzierżawy.

Zgadzam się, aby przypadającą odemnie sumę dłużną, wprost na mocy niniejszego skryptu dłużnego bez mojego udziału, pokrył Skarb Państwa: 1) z ceny sprzedaży w razie zbycia mojej posiadłości i w tym celu zobowiązuję się o dniu i miejscu aktu sprzedaży bezzwłocznie zawiadomić starostę w ...., 2) z sumy przyznanej mi tytułem odszkodowania za straty wojenne.

.... dn. .... r. 192....

OKÓLNIK № 150

do pp. Naczelników Zarządów Okręgowych Dóbr Państwowych, Inspektorów Lasów i Nadleśniczych

w przedmiocie

bezzwłocznego załatwiania zgłoszeń o wydatek drzewa z lasów państwowych na potrzeby odbudowy kraju.

Z wielu okolic kraju nadchodzą do mnie coraz częściej wiadomości o utrudnieniach i przeszkodach czynionych przez urzędników i straż leśną przy wydawaniu drewna na potrzeby odbudowy kraju, bądź przez przewle-

kanie załatwienia sprawy, bądź przez wyznaczanie drewna z lasów zbyt oddalonych od miejsca zamieszkania ludności poszkodowanej. Ponieważ sprawa odbudowy zniszczonych przez działania wojenne domów mieszkalnych i budynków gospodarczych jest sprawą pierwszorzędnej dla Państwa doniosłości i wymagającą jaknajwiększego pośpiechu, polecam Panom Naczelnikom Zarządów Okręgowych Dóbr Państwowych przypomnieć podwładnym im urzędnikom i straży leśnej treść okólników moich № 20 z dnia 23 kwietnia 1919 r. i № 82 z dnia 16 stycznia r. b. i zwrócić najczujniejszą uwagę na konieczność wyjątkowego, szybkiego i energicznego postępowania przy wydatku drewna dla celów odbudowy kraju. Jednocześnie zwracam uwagę pp. Inspektorów lasów, że przy zwiedzaniu nadleśnictw przekonywać się mają, czy zarządzenie niniejsze ściśle jest wykonywane przez podległe im organy.

Wobec naglącej potrzeby odbudowania kraju, na Panów Naczelników Zarządów Okręgowych Dóbr Państwowych oraz Inspektorów Lasów wkładam obowiązek występowania z należytą energją przeciw wszelkim zaniedbaniom i opóźnieniom w wykonywaniu niniejszego zarządzenia i pociągania winnych do odpowiedzialności według całej surowości prawa.

Warszawa, dn. 14 czerwca 1920 r.

Minister Rolnictwa i Dóbr Państwowych:
w z. *Z. Chmielewski*

Naczelnik Głównego Zarządu Dóbr Państwowych:
J. Miklaszewski

OKÓLNIK № 151

do pp. Naczelników Zarządów Okręgowych Dóbr Państwowych w Warszawie, Radomiu, Siedlcach i we Lwowie

w przedmiocie

raportów o stanie zwierzyny na obszarach dóbr państwowych.

Niniejszem polecam Panom przedstawić do dnia 1 września r. b. Zarządowi Głównemu Dóbr Państwowych następujące dane dotyczące zwierzostanu na obszarach dóbr państwowych:

1) szczegółowy wykaz zwierzyny ubitej w sezonie łowieckim (od dnia 1 czerwca 1919 r. do dn. 1 czerwca 1920 r.) na terenach wydzierżawionych stowarzyszeniom, kółkom myśliwskim i osobom prywatnym oraz na terenach myśliwskich, oddanych w dzierżawę urzędnikom leśnym;
2) dokładny, szczegółowo opracowany raport o obecnym stanie zwierzyny na obszarach dóbr państwowych, oraz
3) wykaz porównawczy zwierzostanu w roku ubiegłym i bieżącym.

Panowie Naczelnicy Zarządów Okręgowych Dóbr Państwowych wydadzą niezwłocznie odpowiednie zarządzenia wykonawcze podległym im In-

spektorom lasów państwowych, nadleśniczym i inspektorom majątków państwowych w celu przygotowania omawianych raportów we właściwym terminie.

Warszawa, dnia 14 czerwca 1920 r.

Minister Rolnictwa i Dóbr Państwowych:
w z. *Z. Chmielewski*

Naczelnik Zarządu Głównego Dóbr Państwowych:
J. Miklaszewski

OKÓLNIK № 152

do p.p. Naczelnika Głównego Zarządu Dóbr Państwowych, Naczelników Zarządów Okręgowych Dóbr Państwowych w Warszawie, Radomiu, Kielcach i we Lwowie, Zarządców Państwowych dóbr wziętych w przymusowy zarząd państwowy, p.p. Wojewodów: Warszawskiego, Lubelskiego, Łódzkiego, Kieleckiego i Białostockiego, p. Generalnego Delegata Rządu dla Galicji, p.p. Inspektorów Okręgowych Pomocy Rolnej we Lwowie i Krakowie,

w przedmiocie

stosowania ustawy z dn. 18 marca 1920 r. o wydzierżawianiu niezagospodarowanych użytków rolnych (Dz. Ust. z 1920 r. № 28 poz. 165) do majątków państwowych i majątków prywatnych, pozostających pod zarządem państwowym.

Z powodu zachodzących wątpliwości co do stosowania ustawy z 18 marca 1920 r. o wydzierżawianiu niezagospodarowanych użytków rolnych (Dz. Ust. z 1920 r. № 28 poz. 165) do majątków państwowych i majątków prywatnych, pozostających pod zarządem państwowym, oznajmiam co następuje:

Przy stosowaniu ustawy z 18 marca 1920 r. do niezagospodarowanych użytków rolnych w wymienionych majątkach, należy rozróżniać, czy majątki te znajdują się we własnej administracji właściwych organów państwowych, czy też zostały wydzierżawione osobom trzecim.

W pierwszym wypadku zasada przymusowego wydzierżawiania niezagospodarowanych użytków rolnych zastosowania mieć nie może.

W razie gdyby w majątkach tych były niezagospodarowane użytki rolne, zarządy tych dóbr winny wydzierżawić je dobrowolnie posługując się przy wyborze osób dzierżawców wykazami kandydatów i informacjami co do nich, znajdującemi się we właściwem Starostwie, wnioskami Komitetów gminnych pomocy rolnej, będącymi w posiadaniu starostw, oraz, uwzględniając w miarę możności ogólny plan akcji dzierżawnej, ustanowiony przez Starostę dla danego powiatu. W tym celu inspektorowie majątków państwowych i zarządcy państwowi winni być w stałym kontakcie z właściwymi starostami.

O ile — zdaniem właściwego Starosty—akcja dobrowolnego wydzierżawiania niezagospodarowanych użytków we wspomnianych właśnie majątkach

nie postępuje należycie, winien Starosta swe spostrzeżenia w tej mierze przedstawić w drodze służbowej Ministerstwu Rolnictwa i Dóbr Państwowych.

W drugim z wymienionych wypadków t. j. w razie gdy niezagospodarowane użytki znajdują się w majątkach państwowych lub w majątkach prywatnych, będących pod zarządem państwowym, wydzierżawionych osobom trzecim, przepisy ustawy z 18 marca 1920 r. (Dz. Ust. № 28 poz. 165) i rozporządzenia wykon. z 30 marca 1920 r. (Dz. Ust. № 29 poz. 174) mają co do tych użytków w zupełności zastosowanie, z tem jednak zastrzeżeniem, że co do czasu trwania przymusowej dzierżawy winni p.p. Starostowie porozumieć się poprzednio z inspektorem majątków państwowych, wzgl. z zarządcą państwowym majątku prywatnego, przyczem czas trwania dzierżawy przymusowej nie powinien w regule przekraczać czasu dzierżawy odnośnego majątku.

Warszawa, dn. 14 czerwca 1920 r.

Minister Rolnictwa i Dóbr Państwowych:
Dr. Bardel

Prezes Urzędu Zagospodarowania Odłogów:
Ubysz

OKOLNIK № 153

do pp. Wojewodów: Białostockiego, Kieleckiego, Lubelskiego, Łódzkiego, Warszawskiego, Generalnego Delegata Rządu dla Galicji, Inspektorów Okręgowych Pomocy Rolnej we Lwowie i Krakowie

w przedmiocie

udzielania spółkom pożyczek na zagospodarowanie odłogów.

W № 47 Dziennika Ustaw Rzeczypospolitej Polskiej, z dn. 16 czerwca 1920 r. poz. 295 zostało ogłoszone rozporządzenie moje w przedmiocie udzielania spółkom pożyczek na zagospodarowanie odłogów.

Rozporządzenie ma za zadanie zachęcenie zawodowych rolników do tworzenia spółek, w celu obejmowania w dzierżawę gruntów leżących odłogiem na wspólny rachunek, a to przez udzielanie im z kredytu otwartego ustawą z dn. 13 lutego 1920 r. (Dz. Ust. № 17 z r. 1920 poz. 86) pożyczek wyższych od pożyczek, udzielanych poszczególnym rolnikom. Gdy bowiem poszczególny rolnik w myśl mego rozporządzenia z dn. 26.III 1920 (Dz. Ust. № 28 poz. 170) i z dn. 6.IV 1920 (Dz. Ust. № 32 poz. 190) może otrzymać pożyczkę w kwocie 1600 mk. na mórg, tylko przy gospodarstwach do 10 morgów, przy większych gospodarstwach zaś kwota pożyczki stosunkowo się zmniejsza aż do kwoty 400 mk. na mórg przy gospodarstwach ponad 1000 morgów — to spółki utworzone dla zagospodarowania odłogów mogą otrzymac pożyczkę w kwocie 1600 mk. na mórg zagospodarować się mających użytków rolnych bez względu na rozmiar gospodarstwa, które ma być we wspólną objęte dzierżawę. Wysokość udzielonej pożyczki znajduje tylko ograniczenie w art. 5 rozp., według którego pożyczka nie może prze-

wyższać dwukrotnej wysokości kapitału spółki, wniesionego faktycznie przez spólników bądź to w gotówce, bądź to w inwentarzu lub w nasionach.

Rozporządzenie nie przepisuje formy prawnej, jaką przybrać winny spółki chcące korzystać z kredytu; mogą to być zatem spółki, oparte na kontrakcie w myśl przepisów prawa cywilnego, spółki z ograniczoną odpowiedzialnością, lub też wreszcie kooperatywy, w b. zaborze austrjackim stowarzyszenia zarobkowe i gospodarcze w myśl ustawy z dn. 9 kwietnia 1873 (Dz. p. p. № 70). Inne istniejące formy prawne spółki ze względu na zasadniczy warunek osobistego prowadzenia gospodarstwa na wydzierżawionym gruncie przez spólników nie wchodzą w rachubę. Z kredytu na cele wskazane w art. 1 rozp. z dn. 8 czerwca 1920 r. korzystać mogą zarówno już istniejące spółki, jakoteż spółki w celu zagospodarowania odłogów dopiero zawiązać się mające.

Przystępując do szczegółów rozporządzenia, zauważam do art. 3, że o ile spólnicy nie zawarli kontraktu spółki na piśmie, wystarczy, gdy w podaniu o pożyczkę wymienią główne warunki ustnego kontraktu spółki, kontrakt zaś pisemny przedłożą po zawiadomieniu spółki o przyznaniu jej po·pożyczki.

W uzupełnieniu art. 4 polecam, by Wojewódzki (Okręgowy) Komitet Pomocy Rolnej o każdym wypadku udzielania pożyczki spółce zawiadamiał o tem bezzwłocznie Komitet Główny Pomocy Rolnej.

Terminy spłaty, o których mowa w art. 6 rozporządzenia, winny być tak rozłożone, by ostatnia rata płatna była na 6 miesięcy przed upływem okresu dzierżawnego.

Przy udzielaniu pożyczek winny Wojewódzkie (Okręgowe) Komitety Pomocy Rolnej zwracać szczególną uwagę na warunki, przepisane w art. 4 rozp. wyk., ażeby pożyczki otrzymywały jedynie spółki, których celem obok uzyskania godziwego zysku jest zmniejszenie niezagospodarowanych użytków rolnych i zwiększenie produkcji rolnej.

Warszawa, dnia 21 czerwca 1920 r.

Minister Rolnictwa i Dóbr Państwowych:
Dr. Bardel

Prezes Urzędu Zagospodarowania Odłogów:
Ubysz

OKÓLNIK № 154

Do p.p. Szefów Sekcyj, Naczelników Wydziałów, Kierowników podległych Ministerstwu Urzędów i Prezesa Urzędu Zagospodarowania Odłogów

w przedmiocie

nabywania biletów kolejowych przy przejazdach służbowych urzędników państwowych.

Z powodu zażaleń na trudności, doświadczane przez urzędników państwowych, zmuszonych przy terminowych przejazdach służbowych oczekiwać w kolejkach na nabycie biletów, Ministerstwo Kolei Żelaznych okólnikiem z dn. 5 czerwca r. b. pod L: 18939/45 poleciło wszystkim Dyrekcjom Kolei

Państwowych zarządzić, aby urzędnikom państwowym, legitymującym się wydanemi przez odnośne władze zaświadczeniami o konieczności dokonania terminowego służbowego przejazdu, sprzedawano bilety poza ogólną kolejką.

O powyższem zarządzeniu podaje się do wiadomości celem informowania zainteresowanych. Zaznacza się, że urzędnicy delegowani na wyjazd w sprawach służbowych poza obręb m. st. Warszawy przez Ministerstwo mogą otrzymywać zaświadczenia, względnie dokumenty podróży, za pośrednictwem Wydziału Służbowego.

Warszawa, dnia 19 czerwca 1920 r.

Minister Rolnictwa i Dóbr Państwowych:
Dr. Bardel

Naczelnik Wydziału Prezydjalnego:
Wiktor Leśniewski

OKÓLNIK № 155

do pp. Szefów Sekcyj, Naczelników Wydziałów, Pana Prezesa Urzędu Zagospodarowania Odłogów i P. Naczelnika Zarządu Głównego Dóbr Państwowych

w przedmiocie

przesyłania odpisów protokółów z konferencyj międzyministerjalnych.

Podaję do wiadomości Panów, że odpisy protokółów z konferencyj międzyministerjalnych odbytych w Ministerstwie Rolnictwa i Dóbr Państwowych z udziałem przedstawicieli innych Ministerstw przesyłane być winny niezwłocznie interesowanym Ministerstwom.

Proszę Panów o ścisłe przestrzeganie niniejszego zarządzenia.

Warszawa, dnia 22 czerwca 1920 r.

Minister Rolnictwa i Dóbr Państwowych:
w z. *Z. Chmielewski*

Szef Sekcji Ogólnej:
w z. *Wiktor Leśniewski*

OKÓLNIK № 156.

do Panów Wojewodów: Białostockiego, Kieleckiego, Lubelskiego, Łódzkiego i Warszawskiego

w przedmiocie

walki z zarazą płucną na obszarze województw: Białostockiego, Kieleckiego, Lubelskiego, Łódzkiego i Warszawskiego.

Zgodnie z mojem rozporządzeniem w przedmiocie walki z zarazą płucną u bydła rogatego na obszarze województw: Białostockiego, Kieleckiego, Lubelskiego, Łódzkiego i Warszawskiego z dnia 2 czerwca 1920 r.

(Dz. Ust. Rz. P. № 49, poz. 302). jakoteż uwzględniając opinje wyrażone na II Zjeździe Inspektorów Weterynaryjnych w sprawie zwalczania zarazy płucnej bydła rogatego. oraz opinje specjalnej ankiety, zwołanej przez Ministerstwo Rolnictwa i Dóbr Państwowych w której brali udział także przedstawiciele organizacyj rolniczych, postanowiłem walkę z zarazą płucną, rozszerzającą się coraz groźniej wśród bydła rogatego oprzeć na zasadach następujących:

Akcja prowadzona będzie w dwóch kierunkach, a to:

1) przez wprowadzenie w życie na obszarze województw: Białostockiego, Kieleckiego, Lubelskiego, Łódzkiego i Warszawskiego urządzeń sanitarno - weterynaryjnych, mających na celu zapobieganie szerzeniu się chorób zaraźliwych zwierzęcych ze specjalnym uwzględnieniem zarazy płucnej u bydła.
2) Przez energiczne tępienie stwierdzonych już wypadków zarazy płucnej, które niezależnie od organów weterynaryjnych właściwych starostw i urzędów wojewódzkich prowadzone będzie przez lekarzy weterynaryjnych, specjalnie w tym celu delegowanych przez Ministerstwo Rolnictwa i Dóbr Państwowych do miejscowości, w których wspomniana zaraza występuje w rozmiarach groźniejszych.

Ze względu na kierunek posuwania się i szerzenia zarazy akcja radykalnego jej tępienia, niezależnie od dotychczasowych środków weterynaryjno-sanitarnych, które nadal winny starostwa stosować w myśl obowiązujących przepisów wszędzie, gdzie ją stwierdzono, prowadzona będzie przez Ministerstwo Rolnictwa i D. P. systematycznie i kolejno od północnego zachodu i południowego wschodu ku centrum.

Zechce przeto Pan Wojewoda ogłosić natychmiast w podległym sobie obszarze rozporządzenie moje z dn. 2 czerwca 1920 r. w przedmiocie walki z zarazą płucną bydła rogatego na obszarze województw: Białostockiego, Kieleckiego, Łódzkiego, Lubelskiego i Warszawskiego, opublikowane w Dzienniku Ustaw Rzeczypospolitej Polskiej № 49 poz. 302 i dopilnować, ażeby zostało przez właściwe starostwa bezzwłocznie i jaknajenergiczniej wprowadzone w życie.

Dołączam do niniejszego wzory: 1) pieczęci targowej, 2) wykazu spędu zwierząt na targ (jarmark), 3) kwitarjusza za pobrane należytości targowe, 4) zarządzeń, wydanych przez delegowanych lekarzy weterynaryjnych i 5) instrukcję dla lekarzy weterynaryjnych, delegowanych do tłumienia zarazy płucnej, celem rozesłania starostwom dla zaznajomienia ich ze szczegółami walki z tą zarazą. W rozwinięciu zawartych w rzeczonem rozporządzeniu i instrukcji postanowień zechce Pan Wojewoda udzielić podległym sobie starostwom następujących wskazań przy wprowadzaniu w życie rozporządzenia:

1) targowice na bydło rogate należy urządzić w miejscu tak obszernem, ażeby z czasem, gdy zostanie uregulowana także sprawa urządzenia targowic na konie, świnie, owce i kozy, można było wszystkie oddziały połączyć i urządzić jedną wspólną targowicę dla wszystkich gatunków zwierząt domowych.
2) Targowica na bydło musi być otoczona narazie choćby najprymitywniejszem ogrodzeniem, a obok miejsca wpędu na targowice, opatrzonego ruchomą zaporą należy urządzić budkę lub choćby poddasze, ażeby drugi członek komisji (funkcjonarjusz gminy, prowadzący wykazy spędu zwierząt na targ i t. p.) mógł urzędować nawet w czasie niepogody.

3) Na stanowiska funkcjonarjuszy wykonujących oględziny bydła i wystawiających świadectwa pochodzenia (w razie potrzeby wykonujących także oględziny w rzeźni) powoływać należy ludzi inteligentnych, np. nauczycieli szkół ludowych, inwalidów wojskowych, inteligentnych gospodarzy rolnych. Funkcjonarjuszy tych należy uczynić osobiście odpowiedzialnymi za należyte wykonywanie oględzin zwierzęcia, oraz za należyte wypełnianie wszystkich rubryk świadectwa pochodzenia i odnośnej części grzbietowej, która stanowić będzie dowód ilości wydanych świadectw, oraz dokument kasowy dla wydającego świadectwa.

4) Państwowi lekarze weterynaryjni starostwa zaznajamiają ustanowionych funkcjonarjuszy, na specjalnie w tym celu zwoływanych zgromadzeniach, z objawami cechującemi zwierzę zdrowe i chore ze specjalnem uwzględnieniem zarazy płucnej, z cechami mięsa, nadającego się do spożycia i niezdatnego do tego celu, wreszcie ze sposobem wystawiania świadectw pochodzenia.

Starostwa prowadzić będą spis ustanowionych funkcjonarjuszy do wykonywania oględzin bydła i wystawiania świadectw pochodzenia.

5) Urzędy wojewódzkie za pośrednictwem starostw poinformują się bezzwłocznie o ilości potrzebnych druków (zeszytów) na świadectwa pochodzenia (paszporty) dla okręgów i urzędowania, zbiorą tą samą drogą od zarządów gmin (magistratów miast) potrzebną na ten cel kwotę i prześlą ją wraz z zamówieniem Ministerstwu Rolnictwa i D. P., które wyśle urzędowi wojewódzkiemu do rozdziału zamówioną ilość zeszytów.

W ten sam sposób należy postępować przy zamawianiu dalszych zeszytów, przyczem należy dopilnować, ażeby zarządy gmin (magistraty miast) posiadały zawsze potrzebny zapas zeszytów i żeby z tego powodu ludność nie była narażona na żadne trudności i przykrości.

Za druki na świadectwa pochodzenia nabvwane w Ministerstwie Rolnictwa i D. P. ustanawia się należytość w kwocie 35 mk. za jeden zeszyt o 50-ciu kartkach. Druki na wykazy spędu zwierząt na targi (jarmarki) i na kwitarjusze opłat targowych, według załączonych wzorów, urzędy gminne (magistraty miast) mogą nabywać w drukarni krajowej Krawczyńskiego i Egerta w Warszawie ul. Żelazna 89 w cenie po 35 mk. za kwitarjusz, zawierający 1.000 kwitów i 30 mk. za wykaz spędu, zawierający 100 kartek.

6) Panowie Wojewodowie zechcą wezwać podwładne im starostwa, aby zwróciły uwagę urzędom gminnym (magistratom miast), że ustanawiane przez nie należytości za oględziny bydlęcia i wydanie świadectwa pochodzenia nie mogą przewyższać rzeczywistych kosztów (kosztu druków na świadectwa i wynagrodzenia. wystawiającego świadectwa) oraz, aby poinformowały ludność, że świadectwa pochodzenia (paszporty) wydane na formularzach nie ustanowionych przez Ministerstwo Rolnictwa i D. P. nie będą uznawane za ważne.

7) Potrzebne przyrządy do cechowania „Z" i „W" zakupić mają właściwe starostwa z kwoty wyasygnowanej na wydatki połączone z tępieniem zarazy.

Nadto szczególniejszą uwagę zwróci Pan Wojewoda na to, ażeby wykazy powiatów, włączonych do ściślejszego okręgu, zagrożonego zarazą płucną i miejscowości zaliczonych do okręgu zapowietrzonego tą zarazą były zawsze gotowe już w dniu 1 i 15 każdego miesiąca i aby po potwierdzeniu ich przez oddział weterynarji urzędu wojewódzkiego były niezwłocz-

nie przedłożone Ministerstwu Rolnictwa i D. P. Pierwszy taki wykaz sporządzi i przedłoży Pan Wojewoda Ministerstwu Rolnictwa i D. P. w 10 dni po otrzymaniu niniejszego okólnika.

Z przedłożonych przez urzędy wojewódzkie wykazów sporządzać będzie Ministerstwo Rolnictwa i D. P. ogólny wykaz, obejmujący obszar wszystkich 5-ciu województw, rozsyłać go wszystkim urzędom wojewódzkim i starostwom i ogłaszać w Dzienniku Urzędowym Rzplitej Polskiej.

Zarazem zarządzi Pan Wojewoda, ażeby podległe mu starostwa udzielały lekarzom weterynaryjnym, delegowanym do tłumienia zarazy płucnej wszelkiej pomocy i ułatwiały im czynności, przewidziane w instrukcji wydanej dla tych lekarzy (delegowanie potrzebnej ilości członków policji państwowej, dostarczania przyrządów do cechowania, wapna do dezynfekcji, rzeźników i t. p.).

Na wydatki, związane z tłumieniem zarazy płucnej Ministerstwo Rolnictwa i D. P. wyasygnuje Panu Wojewodzie stosowną zaliczkę. Z nadesłanej kwoty udzieli Pan Wojewoda właściwym starostwom, w miarę potrzeby, stosowne zaliczki, a po ich wyczerpaniu zażąda dalszego awansu.

Po całkowitem wyczerpaniu udzielonych zaliczek przedłoży Pan Wojewoda z asygnowanej kwoty dokumentowany rachunek.

Pan Wojewoda zechce polecić organom weterynaryjnym urzędu wojewódzkiego, aby kontrolowały jaknajczęściej sposób prowadzenia akcji tępienia zarazy płucnej, oraz urządzenia rzeźni, targowisk, grzebowisk, jakoteż przeprowadzania oględzin bydła w rzeźniach i na targowicach we wszystkich miejscowościach, bez względu na to, czy podlegają one starostwom, czy też nie podlegają (miasta Łódź, Lublin).

O wydanych przy sprawowaniu kontroli zarządzeniach jakoteż o zauważonych usterkach, zaniedbaniach i wykroczeniach, organy kontrolujące składać winny Panu Wojewodzie sprawozdania, których odpis zechce Pan Wojewoda przesyłać niezwłocznie do Ministerstwa Rolnictwa i D. P. Zaznaczam przytem, że także Ministerstwo Rolnictwa i D. P. wysyłać będzie swoje organa dla skontrolowania, czy i jak wspomniane zarządzenia zostały w życie wprowadzone.

Ponieważ dalsze szerzenie się zarazy płucnej może doprowadzić Rzeczpospolitą do zupełnego wyniszczenia bydła rogatego, zechce Pan Wojewoda zająć się tą sprawą z całem oddaniem się i jaknajenergiczniej i do takiej samej gorliwości zachęcić podwładne sobie starostwa.

Należy wezwać starostów, aby przeciwko winnym zaniedbania lub opieszałości organom urzędowym, powołanym do wprowadzenia i wykonywania zarządzeń, wdrażali natychmiast dochodzenia i przedstawiali ich właściwym władzom do ukarania.

O wydanych ze swej strony zarządzeniach, mających na celu rychłe stłumienie zarazy płucnej, zechce Pan Wojewoda donieść Ministerstwu Rolnictwa i D. P. jaknajrychlej.

Jednocześnie niniejszem zostają uchylone zarządzenia, zawarte w okólniku Ministerstwa Rolnictwa i D. P. z dnia 24 kwietnia 1919 roku № 10759 w sprawie tłumienia zarazy płucnej bydła rogatego.

Warszawa, dnia 23 czerwca 1920 r.

Minister Rolnictwa i Dóbr Państwowych
Dr. Bardel

Szef Sekcji:
Dr Dalkiewicz

Wzór № 1 do Okólnika № 156.

Wzór na pieczęć komisji targowej.

NIEPODEJRZANE.

Komisja targowa w ....

dnia .... **192**...

Podpis lekarza weterynaryjnego
(może być odbijany pieczęcią).

Wzór № 2 do Okólnika № 155.

Wykaz spędu zwierząt na targ (jarmark) odbyty w miejscowości ....

dnia .... 192 r.

Na targ (jarmark) w dniu .... doprowadzono:

Koni ....

Bydła rogatego ....

Świń ....

Owiec i kóz ....

Cieląt ....

UWAGI: 1) Jakość doprowadzonych zwierząt: ....

2) Wysokość cen płaconych:

....

Podpis Komisji targowej

Wzór № 3 do Okólnika № 156.

Opłatę za wprowadzenie na targowicę 1 sztuki bydła rogatego w kwocie mk. pobrano.	KWITARJUSZ ZA POBRANE NALEŻYTOŚCI TARGOWE.	Opłatę za wprowadzenie na targowicę 1 sztuki bydła rogatego w kwocie mk. zapłacono. (Nakleić na świadectwie pochodzenia).

Wzór Nr. 4 do Okólnika № 156.

ZARAZA PŁUCNA U BYDŁA ROGATEGO.

Do Pana (i) ....

w ....

Z powodu urzędowego stwierdzenia zarazy płucnej (podejrzenia o zarazę płucną) w zagrodzie Pana (i) zarządza się na podstawie Art. 1125 Ustawy Lekarskiej (Zbiór praw Ces. Ros. Tom XIII wydanie z 1905 r.) następujące środki zapobiegawcze i ochronne:

1. Przy wejściu do zagrody zapowietrzonej ma być ustawiona tablica z czytelnym napisem „zaraza płucna".

2. Bydło dotknięte zarazą płucną, jakoteż podejrzane o zarazę płucną, w ilości .... sztuk, ma być aż do wybicia odosobnione. Pozwolenie na wywów takiego bydła na natychmiastową rzeź udzielić może tylko urządująca w miejscu Komisja Weterynaryjno-Wykonawcza.

3. Pozostałe w zagrodzie sztuki .... wraz z bydłem służby, jako podejrzane o zarażenie się, jeżeli nie zostają wybite, podlegają obserwacji, która trwać będzie od dnia .... 192......... do dnia ....

4. Wstęp do stajen i obór zagrody zapowietrzonej bez specjalnego pozwolenia Komisji Weterynaryjno-Wykonawczej dozwolone jest tylko właścicielowi, lekarzom weterynaryjnym i osobom, którym poruczono doglądanie i pielęgnowanie bydła.

5. Osobom, mającym styczność z chorem lub podejrzanem bydłem, wolno opuszczać zapowietrzoną zagrodę lub ubikację tylko po dokładnej dezynfekcji, przeprowadzonej w myśl wskazówek, udzielonych przez lekarza weterynaryjnego.

6. Wywóz słomy, siana i innych zapasów paszy jakoteż mierzwy, podejrzanej o zakażenie zarazkami zarazy płucnej, jest zakazany.

7. Przywóz bydła zdrowego i nie zarażonego do zagród zapowietrzonych jest zakazany. Na wyjątki może pozwolić tylko Ministerstwo Rolnictwa i D. P.

8. O każdem pojawieniu się objawów, wzbudzających podejrzenie zarazy u bydła pozostającego w obserwacji, należy donieść władzy gminnej lub właściwemu Starostwu. Tak samo należy postąpić wrazie padnięcia lub dobicia sztuki bydła.

Padłe sztuki należy aż do przybycia lekarza weterynaryjnego przechować w zagrodzie w miejscu ustronnem i zabezpieczyć je od poszarpania przez psy, lisy i t. p.

9. Na używanie bydła do robót polnych, lub na wypuszczanie go na pasze może zezwolić tylko Komisja Weterynaryjno-Wykonawcza przy ścisłem przestrzeganiu warunków przez nią ustanowionych.

10. Bydło używane wbrew powyższym przepisom lub spotkane w miejscach zakazanych, będzie zabite na mocy zarządzeń Komisji Weterynaryjno-Wykonawczej bez przyznania odszkodowania.

11. Powyższe przepisy obowiązują aż do czasu pisemnego ich zniesienia przez Komisję Weterynaryjno-Wykonawczą.

Komisja Weterynaryjno-Wykonawcza.

Poświadczam niniejszem, że odebrałem w dniu dzisiejszym pisemne zarządzenie wydane z powodu sprawdzenia (podejrzenia) w mej zagrodzie zarazy płucnej.

.... dnia .... 192.........

(podpis)

Wzór № 5 do Okólnika № 156.

INSTRUKCJA

dla lekarzy weterynaryjnych, delegowanych przez Ministerstwo Rolnictwa i Dóbr Państwowych, do tłumienia zarazy płucnej u bydła rogatego.

Art. 1) Delegowany do pomocy przy tłumieniu zarazy płucnej lekarz weterynaryjny otrzymuje z Ministerstwa Rolnictwa i Dóbr Państwowych stosowne polecenie, w którym wymienione są miejscowości, w jakich kolejno ma się zająć zwalczaniem zarazy płucnej. Odpis tego polecenia przesyła Ministerstwo Rolnictwa i Dóbr Państwowych właściwemu Urzędowi Wojewódzkiemu i Starostwu.

Art. 2) Po otrzymaniu polecenia winien delegowany lekarz weterynaryjny udać się bezzwłocznie do tego powiatu, na którego obszarze leży pierwsza wyznaczona mu w poleceniu zapowietrzona miejscowość i zgłosić się u właściwego Starosty. Starosta winien wręczyć delegowanemu lekarzowi weterynaryjnemu stosowne polecenie do właściwej komendy Policji Państwowej celem ewentualnego udzielenia mu asystencji lub potrzebnej pomocy.

Po porozumieniu się następnie z właściwym lekarzem weterynaryjnym Starostwo, któremu został przydzielony do pomocy, — co do stanu zarazy danej miejscowości, delegowany lekarz przystępuje natychmiast pod kierunkiem lekarza Starostwa i w ramach rozporządzenia Ministra Rolnictwa i Dóbr Państwowych Dz. U. Rp. P. № 49 i niniejszej instrukcji do tępienia zarazy i w tym celu udaje się bezzwłocznie do wyznaczonej sobie miejscowości.

Art. 3) Po ukonstytuowaniu się na miejscu w myśl Ustawy Lekarskiej (Art. 1114) komisji weterynaryjnej wykonawczej delegowany lekarz weterynaryjny rozpoczyna swą czynność od zbadania całego stanu bydła rogatego, sporządzenia wykazu, opisu i poznaczenia wszystkich sztuk bydła ro-

gatego cechą „Z“ na prawym względnie na lewym rogu lub na prawej racicy.

Następnie wybija sztuki chore, podejrzane o zarazę i podejrzane o zarażenie się, po ich uprzedniem oszacowaniu.

Czy przeznaczone na rzeź sztuki mają być zabite na miejscu lub też przywiezione do najbliższych rzeźni i przy zachowaniu jakich ostrożności, o tem decyduje delegowany lekarz weterynaryjny przy uwzględnieniu miejscowych warunków i przepisów, zawartych w rozporządzeniu Ministra (Dz. U. Rzp. P. № 49).

W razach wątpliwych rozstrzyga Starostwo.

Mięso ze sztuk zabitych ma być po ostygnięciu przeznaczone do spożycia, zależnie do uznania lekarza weterynaryjnego.

Płuca w każdym wypadku mają być zlane wapnem, naftą lub kreoliną, karbolem i t. p. i zakopane w przepisanej głębokości na grzebowisku, skóry zaś odkażone przez zamoczenie w mleku wapiennem przez 24 godzin.

Art. 4) Po wybiciu sztuk chorych, podejrzanych o zarazę i podejrzanych o zarażenie się, zarządza delegowany lekarz weterynaryjny przeprowadzenie dezynfekcji wszystkich zapowietrzonych zagród (obór, sprzętów stajennych, podwórza, ubikacyj gdzie przeprowadzono rzeź bydła i t. p.) zapomocą świeżo przyrządzonego, mleka wapiennego, a odzieży służby i rzeźników oraz pomocników zapomocą roztworu sublimatu lub innego pewnego środka dezynfekcyjnego. Dezynfekcja ma być wykonana pod dozorem delegowanego lekarza weterynaryjnego, który jest osobiście odpowiedzialny za dokładne jej wykonanie.

Art. 5) Po stłumieniu zarazy płucnej w danej miejscowości przedkłada delegowany lekarz weterynaryjny sprawozdanie ze swej czynności wraz z protokółami oszacowania zabitych zwierząt i ze spisem pozostałego w miejscowości bydła zdrowego właściwemu Starostwu, a Urzędowi Wojewódzkiemu i Ministerstwu Rolnictwa i D. P. donosi telegraficznie, że skończywszy swą czynność w danej miejscowości, przenosi się do wyznaczonej mu następnej.

Art. 6) Delegowany do tłumienia zarazy płucnej lekarz weterynaryjny ma prawo zwracania się o udzielenie mu pomocy, jaka przy wykonaniu tej czynności okaże się potrzebna, do właściwego Starostwa.

Art. 7) Wapna i innych środków do dezynfekcji, oraz środków pieniężnych potrzebnych do pokrycia kosztów akcji tępienia zarazy dostarczy właściwe Starostwo, któremu Urząd Wojewódzki wyasygnuje na ten cel odpowiednią zaliczkę.

OKÓLNIK № 157

do pp. Wojewodów Warszawskiego, Lubelskiego, Łódzkiego, Kieleckiego i Białostockiego, p. Głównego Inspektora oraz Instruktorów Okręgowych Ochrony Lasów

w przedmiocie

włączenia urzędów ochrony lasów do urzędów wojewódzkich.

Rozporządzeniem Ministra Rolnictwa i Dóbr Państwowych z dn. 30 kwietnia 1920 r. w przedmiocie ustanowienia nowych okręgów dla urzędów ochrony lasów (Dz. Ust. 1920 r. № 38 poz. 225) — terytorjalna właściwość

urzędów ochrony lasów została uzgodniona z organizacją władz administracyjnych II instancji (województw).

Rozporządzeniem Ministra Rolnictwa i Dóbr Państwowych z dn. 21 czerwca 1920 r. w przedmiocie ustanowienia Komisji Okręgowej Ochrony Lasów w Białymstoku (Dz. Ust. 1920 r. № 54 poz.331) — Komisja Okręgowa Ochrony Lasów w Łomży, obejmująca powiaty: Augustowski, Białostocki, Bielski, Kolneński, Łomżyński, Ostrowski, Ostrołęcki, Sejneński, Suwalski, Sokólski, Szczuczyński i Wysoko-Mazowiecki została przeniesiona do Białegostoku i nazywać się będzie odtąd Komisją Okręgową Ochrony Lasów w Białymstoku.

Stosownie do powołanych rozporządzeń organizacja urzędów ochrony lasów przedstawiać się będzie odtąd jak następuje:

Urzędy ochrony lasów funkcjonują nadal na mocy przepisów dekretu z dn. 16 stycznia 1919 r. w przedmiocie organizacji urzędów ochrony lasów (Dz. Ust. 1919 r. № 8 poz. 117).

Na terenie województw: Warszawskiego, Lubelskiego, Kieleckiego, Białostockiego i Łódzkiego funkcjonować będzie pięć Komisyj Okręgowych Ochrony Lasów: w Warszawie, Lublinie, Kielcach, Białymstoku i Piotrkowie.

Okręgiem właściwym dla każdej Komisji Okręgowej Ochrony Lasów— oraz urzędującego przy niej inspektora okręgowego ochrony lasów będzie terytorjum danego województwa.

Komisje Okręgowe Ochrony Lasów w Warszawie, Lublinie, Kielcach i Białymstoku oraz biura urzędujących przy nich inspektorów okręgowych ochrony lasów mieścić się będą w lokalach właściwych urzędów wojewódzkich.

Wobec tego, że w Piotrkowie urzęduje Komisja Okręgowa Ziemska, której prezes, zgodnie z art. 9 dekretu z dn. 16 stycznia 1919 r. jest jednocześnie przewodniczącym Komisji Okręgowej Ochrony Lasów — siedzibą komisji okręgowej ochrony lasów, obejmującej powiaty, wchodzące w skład województwa łódzkiego, oraz siedzibą biura inspektora okręgowego ochrony lasów na ten okrąg będzie nadal Piotrków.

Funkcjonujące dotąd Komisje Okręgowe Ochrony Lasów w Płocku i Siedlcach zostają skasowane. Postępowanie rozpoczęte w tych komisjach oraz postępowanie dotyczące lasów położonych w powiatach, które na mocy powołanego we wstępie rozporządzenia będą należały do innego niż dotąd okręgu, zakończone być winno we właściwej komisji ochrony lasów.

Inspektorowie okręgowi, radcy, referenci, komisarze i podkomisarze ochrony lasów wchodzą w skład właściwych urzędów wojewódzkich i pozostają na etacie departamentu rolnictwa i weterynarji. W departamencie tym zostaje utworzony oddział ochrony lasów z inspektorem okręgowym ochrony lasów na czele, podlegającym na zasadach ogólnych naczelnikowi depertamentu rolnictwa i weterynarji.

Wszyscy wymienieni urzędnicy ochrony lasów sprawują czynności przekazane im dekretem z dn. 16 stycznia 1919 r. pod zwierzchnictwem wojewody, przed którym służbowo i dyscyplinarnie są odpowiedzialni, podlegając mu na zasadach ogólnych, ustalonych rozporządzeniem Rady Ministrów z dn. 3 listopada 1919 r. (Dz. Ust. 1919 r. № 90 poz. 490).

W szczególności zwracam uwagę, że komisarze i podkomisarze ochrony lasów, jako należący do składu urzędów wojewódzkich, nie podlegają władzom administracyjnym I instancji (Starostom).

Wymienieni urzędnicy ochrony lasów mianowani być winni w trybie przewidzianym w art. 2 p. a ustawy tymczasowej z dn. 2 sierpnia 1919 r. o organizacji władz administracyjnych II instancji (Dz. Pr. 1919 r. № 65

poz. 395) tudzież stosownie do wskazań zawartych w okólniku moim № 107 (Dz. Urz. Min. Rol. i D. P. 1920 r. № 4 poz. 22).

W myśl powołanych przepisów podkomisarze ochrony lasów oraz inni urzędnicy ochrony lasów poniżej VII kategorji mianowani będą przez właściwego wojewodę.

Sprawy osobowe urzędników ochrony lasów, sprawy rachunkowe (budżet i pobory) i biurowe będą normowane w urzędach wojewódzkich na zasadach ogólnych, stosowanych w tych urzędach.

Prosząc pp. wojewodów o zaznajomienie podwładnych im organów ochrony lasów z treścią niniejszego okólnika, wyrażam jednocześnie przekonanie, że pod światłem i energicznem kierownictwem panów urzędy ochrony lasów będą mogły sprostać tym ogromnym zadaniom, które w zakresie ochrony lasów przed władzami państwowemi stoją.

Warszawa, dn. 25 czerwca 1920 r.

Minister Rolnictwa i Dóbr Państwowych:
w z. *Z. Chmielewski*

Szef Sekcji:
w z. *Wiktor Leśniewski*

OKÓLNIK № 158

do pp. Szefów Sekcyj, Naczelników Wydziałów, Naczelnika Wydziału Rachuby oraz Kierowników wszystkich podległych mi Urzędów,

w przedmiocie

wypłacenia urzędnikom Ministerstwa Rolnictwa i Dóbr Państwowych jednorazowej zapomogi w wysokości połowy miesięcznej płacy.

Na zasadzie okólnika Ministerstwa Skarbu z dnia 22 czerwca r. b. № 55586/20 polecam Panom zarządzić natychmiastową wypłatę jednorazowej zapomogi drożyźnianej w wysokości połowy pensji miesięcznej ze wszystkiemi miesięcznie płatnemi dodatkami z wyłączeniem jednak dodatków osobistych, funkcyjnych i innych wszystkim urzędnikom Ministerstwa Rolnictwa i Dóbr Państwowych, tak etatowym jak i nieetatowym, oraz pozostającym na próbnej służbie, którzy rozpoczęli służbę przed dn. 1 czerwca 1920 r.

Pracownicy kontraktowi od poboru tej zapomogi są wyłączeni.

Zapomoga, udzielana na mocy powołanego we wstępie okólnika Ministerstwa Skarbu, jest ostatnim nadzwyczajnym dodatkiem drożyźnianym, jaki urzędnicy państwowi otrzymują przed uregulowaniem ich uposażenia w drodze ustawowej.

Wydatek spowodowany wypłatą powyższej zapomogi zarachować należy na ciężar budżetu Ministerstwa Skarbu dla b. zaboru rosyjskiego dz. 1, par. 9, poz. 9 „Jednorazowe zapomogi drożyźniane”, dla b. zaboru austrjackiego dz. 18, tytuł 10, poz. 1. „Jednorazowy dodatek drożyźniany”.

Jednocześnie podaję do wiadomości Panów, że na dzień 1 lipca 1920 r. należy przygotować listy płacy w wysokości podwójnych poborów miesięcznych.

Warszawa, dnia 26 czerwca 1920 r.

Minister Rolnictwa i Dóbr Państwowych:
w z. *Z. Chmielewski*

Szef Sekcji Ogólnej:
w z. *Wiktor Leśniewski.*

OKÓLNIK № 159

do pp. Szefów Sekcyj, Naczelników Wydziałów oraz Kierowników wszystkich podległych mi urzędów

w przedmiocie

ścisłego przestrzegania przepisów o oszczędnem używaniu papieru przy czynnościach biurowych.

W uzupełnieniu okólnika mego № 139 w przedmiocie oszczędnego używania papieru przy czynnościach biurowych (Dz. Urzędowy Ministerstwa Rolnictwa i Dóbr Państwowych z 1920 r. № 6 poz. 34) zarządzam co następuje:

1) wszystkie czyste kartki (niezużyte połowy lub ćwiartki arkuszy) aktów winny być odcięte oraz oddano Intendenturze Ministerstwa dla dalszego zużytkowania na bruljony;
2) czystopisy pism wszelkich sporządzane być winny na jaknajmniejszych kawałkach papieru, zaś bruljony wedle możności na pismach wychodzących;
3) wszystkie czyste kartki pism wchodzących do Ministerstwa lub urzędów, o ile nie zostaną użyte dla załatwienia tych pism, winny być odcięte i zachowane do dalszego użytku.

Jednocześnie zwracam uwagę Panów, że przepisy powołanego we wstępie okólnika, zawierającego wskazówki co do oszczędnego zużywania papieru i kopert, nie są należycie przestrzegane przez urzędników Ministerstwa R. i D. P.

Proszę Panów o niezwłoczne wydanie zarządzeń w myśl niniejszego okólnika oraz baczną kontrolę nad stosowaniem zawartych w nim przepisów, zaś w razie zauważonego w tej mierze przekroczenia o składanie mi wniosków o pociągnięcie winnych do odpowiedzialności dyscyplinarnej z art. 33 Tymczasowych przepisów służbowych dla urzędników z dnia 11 czerwca 1918 r. (Dz. Praw 1918 r. № 6, poz. 13).

Warszawa, dnia 28 czerwca 1920 r.

Minister Rolnictwa i Dóbr Państwowych:
w z. *Z. Chmielewski*

Szef Sekcji Ogólnej:
w z. *Wiktor Leśniewski*

OKÓLNIK № 160

do PP. Naczelników Zarządów Okręgowych Dóbr Państwowych oraz Inspektorów Okręgowych lasów i majątków państwowych

w przedmiocie

dokonywania rozrachunków z władzami i urzędami państwowemi za dostarczane tym władzom i urzędom z majątków i lasów państwowych produkty rolne, drewno oraz inne płody i użytki leśne.

Doszło do mojej wiadomości, że podwładne panom organy przy sprzedaży władzom i urzędom państwowym produktów rolnych, drewna lub innych płodów i użytków leśnych z majątków i lasów państwowych żądają uiszczenia należnej zapłaty w gotowiźnie.

Zwracam uwagę panów, że postępowanie takie jest sprzeczne z istniejącemi w tej mierze przepisami prawa obowiązującego.

Stosownie do art. 64, 65 i 66 tymczasowych przepisów Ministra Skarbu z dn. 26 stycznia 1920 r. o sposobie pobierania przychodów i dokonywania wydatków przez władze i urzędy państwowe (Monitor Polski 1920 r. № 63)— rozrachunki między różnemi władzami i urzędami państwowemi dokonywane być winny za pomocą wystawianych przez urząd dłużny asygnacyj obrotowych, w których urząd ten poleca kasie skarbowej przelać należną kwotę ze swego kredytu na odpowiedni rachunek tego urzędu, któremu się należy zapłata.

Właściwa kasa skarbowa po dokonaniu przelewu przesyła urzędowi, na którego dochód suma została zapisana, przychodowy kwit kasowy.

Proszę Panów o niezwłoczne wydanie zarządzeń, aby przy dokonywaniu przez podwładne panom organa rozrachunków z władzami i urzędami państwowemi powołane wyżej przepisy były ściśle przestrzegane.

Warszawa, dnia 28 czerwca 1920 r.

Minister Rolnictwa i Dóbr Państwowych:
w z. *Z. Chmielewski*

Naczelnik Głównego Zarządu Dóbr Państwowych:
J. Miklaszewski

OKÓLNIK № 161

do wszystkich Urzędników i Urzędniczek Ministerstwa Rolnictwa i Dóbr Państwowych

w przedmiocie

nabywania „Pożyczki Odrodzenia Polski".

Okólnikiem № 126 w przedmiocie subskrypcji Państwowej Pożyczk Wewnętrznej przez urzędników i funkcjonarjuszy wszelkich kategorji (Dz Urzędowy Min. R. i D. P. № 6 poz. 21) i okólnikiem № 145 w przedmiocie sposobu propagowania Pożyczki Odrodzenia Polski (Dz. Urz. M. R. i D. P.

№ 6 poz. 40) wezwałem Panów i Panie do zgłaszania zapisów na Pożyczkę Odrodzenia Polski oraz jaknajszerszego propagowania tej pożyczki.

Dziś ponownie odwołuje się w tej sprawie do Panów i Pań ze względu na poważną dla państwa sytuację, jaką przeżywamy obecnie. Terminy plebiscytów już bliskie. Wytężona praca, jaka na terenach plebiscytowych jest prowadzona, wymaga bardzo znacznych nakładów.

Armja polska na wschodzie zmaga się z przeważającemi siłami wrogów, oddając Ojczyźnie swą krew ofiarną oraz wysiłek najwyższy.

Armja ta nie może odczuwać żadnych braków, musi być zaopatrzona w dostatecznej mierze we wszystko.

Ciężkie położenie na froncie, widoczne z komunikatów wojennych, powinno być dla nas nie powodem do obaw, lecz impulsem do energicznej współpracy na wszystkich polach, gdzie dokonywa się obrona zagrożonych granic oraz budowa trwałych podstaw niepodległego naszego bytu.

Urzędnicy państwowi skwapliwem zapisywaniem się na Pożyczkę Odrodzenia Polski oraz gorliwem jej propagowaniem zadokumentować winni swą najdalej idącą ofiarność, oraz głębokie zrozumienie obowiązku, który na wszystkich nas ciąży.

Ufam, że nikt z nas od obowiązku tego uchylić się nie zechce.

Warszawa, dn. 30 czerwca 1920 r.

Minister Rolnictwa i Dóbr Państwowych:
Fr. Bujak

RUCH SŁUŻBOWY.

Na zasadzie art. 2 ustawy tymczasowej o organizacji władz administracyjnych II instancji zostali przez **Ministra Rolnictwa i Dóbr Państwowych zamianowani:**

Leonard Gumiński—inspektorem meljoracyj rolnych w Urzędzie Wojewódzkim Łódzkim od dn. 10/VI. 1920 r.

inżynier meljoracyj rolnych Jerzy Ostrowski—inspektorem meljoracyj rolnych w Urzędzie Wojewódzkim Białostockim od dn. 10/VI 1920 r.

Na zasadzie art. 14 rozporządzenia Rady Ministrów w przedmiocie organizacji Zarządów Dóbr Państwowych została przez **Naczelnika Zarządu Okręgowego Dóbr Państwowych we Lwowie zamianowana**:

Marja Łucynówna—oficjantką kancelaryjną w Zarządzie Okręgowym Dóbr Państwowych we Lwowie od dn. 1/VI. 1920 r.

Tłoczono w Drukarni Państwowej
z polecenia Ministra Rolnictwa i Dóbr Państwowych. № 10454